

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

60. aastakäik

9. juuni 2017

Sisukord

I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused

RESOLUTSIOONID

Regioonide komitee

Täiskogu 120. istungjärk 7.–8. detsembril 2016

2017/C 185/01 Euroopa Regioonide Komitee resolutsioon teemal „Euroopa Komisjoni 2017. aasta tööprogramm“ . . . 1

ARVAMUSED

Regioonide komitee

Täiskogu 120. istungjärk 7.–8. detsembril 2016

2017/C 185/02 Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programm (REFIT) kohalikust ja piirkondlikust perspektiivist“ 8

2017/C 185/03 Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Turism – piirkondliku koostöö liikumapanev jõud ELis“ 15

2017/C 185/04 Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Jagamismajandus ja veebiplatvormid: linnade ja piirkondade ühine seisukoht“ 24

2017/C 185/05 Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Euroopa uus oskuste tegevuskava“ 29

2017/C 185/06 Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Põllumajandustoodete hindade volatiilsuse reguleerimine“ 36

2017/C 185/07 Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi läbivaatamine“ . 41

2017/C 185/08 Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Kolmandate riikide kodanike integreerimise tegevuskava“ 55

III Ettevalmistavad aktid

REGIOONIDE KOMITEE

Täiskogu 120. istungjärk 7.–8. detsembril 2016

2017/C 185/09	Euroopa Regioonide Komitee arvamused teemal „EFSI 2.0“	62
2017/C 185/10	Euroopa Regioonide Komitee arvamused teemal „Töötajate lähetamise direktiivi läbivaatamine“	75
2017/C 185/11	Euroopa Regioonide Komitee arvamused teemal „Kalavarude ja mereökosüsteemide kaitsmine tehniliste meetmete abil“	82
2017/C 185/12	Euroopa Regioonide Komitee arvamused teemal „Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reform“	91
2017/C 185/13	Euroopa Regioonide Komitee arvamused teemal „Seaduslik ränne“	105

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 120. ISTUNGJÄRK 7.–8. DETSEMBRIL 2016

Euroopa Regioonide Komitee resolutsioon teemal „Euroopa Komisjoni 2017. aasta tööprogramm“

(2017/C 185/01)

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse

- Euroopa Komisjoni 25. oktoobri 2016. aasta teatist 2017. aasta tööprogrammi kohta;
 - komitee 4. juuni 2015. aasta resolutsiooni komitee prioriteetide kohta aastatel 2015–2020 ja 15. juuni 2016. aasta resolutsiooni panuse kohta Euroopa Komisjoni 2017. aasta tööprogrammi;
 - 2012. aasta veebruaris Euroopa Komisjoniga allkirjastatud koostööprotokoll;
1. märgib murega, et 60 aastat pärast asutamist on Euroopa Liit sügavas kriisis ja usk Euroopa projekti jätkuvalt nõrk, ning tõdeb, et EL vajab uuendamist. Samal ajal toonitab komitee, et aasta-aastalt on ELi kodanikud pidanud kohalikku ja piirkondlikku tasandit kõigist ELi valitsustasanditest kõige usaldusväärsemaks. Seepärast osaleb komitee kodanikudialoogides, millest kohapealsetest vajadustest ja eripärast tulenevatel teemadel võtavad aktiivselt osa kohaliku ja piirkondliku tasandi juhid, ja annab sellega panuse Euroopa üle järelemõtlemisse;
 2. nõustub komisjoniga, et peamised ELi ees seisvad probleemid on järgmised:
 - muuta majanduse elavnemine uute jätkusuutlike töökohtade loomiseks ja ebavõrdsuse vähendamiseks,
 - luua Euroopa solidaarsusmehhanismid, iseäranis seoses rände haldamisega,
 - kindlustada rahu ja stabiilsus üha tormilisemas maailmas ja tagada, et liit on valmis toime tulema kõrgendatud terroriohuga,
 - täita Pariisi lepingus antud lubadused ning tagada kaugeleulatuv ja tasakaalustatud kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise poliitika,
 - Ühendkuningriigi referendumi tagajärgedega seonduv ebakindlus;
 3. jagab küll komisjoni veendumust, et need probleemid nõuavad alt-üles, kodanikualgatuslikku ja mitmetasandilise valitsemise lähenemisviisi, ent rõhutab, et ELi tegevus peab keskenduma kodanikuaktiivsuse edendamisele;

4. rõhutab vajadust kaasata kohalikud ja piirkondlikud valitsused **Euroopa tulevikku käsitleva valge raamatu** ettevalmistamisse ning ärgitab komisjoni komitee selleteemalisi arvamusi arvesse võtma ja kaasama komitee konsulteerimisetappi;

Töökohad, majanduskasv, investeeringud ja ühtekuuluvuspoliitika

5. peab kahetsusväärseks, et tööprogrammis pööratakse vähe tähelepanu **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide (ESIF)** olulisele rollile kõigi Euroopa kodanike ja piirkondadeni jõudmises, ühtekuuluvuse tugevdamises, innovatsiooni edendamises ja tõelise Euroopa solidaarsuse väljendamises ELi kui terviku harmooniliseks arenguks. Komitee kutsub komisjoni üles valmistama ette ühtekuuluvuspoliitika tulevikku pärast 2020. aastat, sest see on ELi peamine investeerimispoliitika ja selle aluseks tuleb võtta kohapõhine lähenemisviis ja ajakohastatud territoriaalne visioon. Samal ajal julgustab komitee komisjoni jätkama pingutusi ESIFI menetluste parandamiseks ja lihtsustamiseks eesmärgiga vähendada bürokraatiat ja aidata suurendada vahendite ärakasutamist;

6. kordab oma nõudmist mitte arvestada liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste avaliku sektori kulutusi Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaasrahastamisel stabiilsuse ja kasvu paktis määratletud struktuuriliste kulutuste hulka, sest selliste investeeringute kaudu toetatakse ELi prioriteete ja neil on täiendav võimendav mõju Euroopa majanduskasvule;

7. tervitab **Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI)** väljapakutud laiendamist nii kestvuse kui ka finantsvõimekuse osas, ent märgib, et see teadaanne tehti ilma ulatusliku mõjuhindangu või sõltumatu hindamiseta enne komisjoni ettepaneku esitamist. Komitee rõhutab vajadust jätkata sünergia edasiarendamist EFSI ja teiste ELi rahastute, iseäranis Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahel, ning menetluste lihtsustamist, et vähendada bürokraatiat ja aidata suurendada ELi rahastute kasutamist. Komitee toonitab, et tugevdada tuleb ka investeerimiskava kolmandat sammast. Ta kutsub komisjoni ja Euroopa Investeerimispanka üles suurendama jõupingutusi, et tõsta kohapeal teadlikkust, käsitleda EFSI geograafilist tasakaalustamatust eesmärgiga võimaldada ühtekuuluvuspoliitika meetmete ühtset kavandamist silmas pidades investeeringute maksimaalset integreeritust ja koostoimet ning teha avalikult kättesaadavaks detailiderohkem teave EFSI poolt rahastatavate projektide kohta, rõhutades eriti nende projektide täiendavust;

8. võtab endale kohustuse anda varases etapis panus arutellu tulevase **2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku**, sealhulgas omavahendite reformi ettepaneku üle;

9. kutsub üles võtma kiiresti vastu **koondmääruse**, pidades silmas praegusse programmitöö perioodi juba hõlmatud ESIFI programmide mõju suurendamist ja paremat kasutamist;

10. toonitab vajadust **ELi linnade tegevuskava** rakendamise järelevalve järele ja rõhutab, et on oluline integreerida linnamööde teistesse ELi poliitikavaldkondadesse. Seoses sellega kordab komitee oma taotlust koostada ELi linnade tegevuskava käsitlev valge raamat;

11. kordab oma üleskutset luua Euroopa majutuse tegevuskava, mis tegeleks seni killustunud lähenemisviisiga majutusele horisontaalselt selliste valdkondlike poliitikameetmete abil nagu linnade tegevuskava, säästev areng, ühtekuuluvuspoliitika, konkurentsipoliitika või sotsiaalsed algatused, näiteks Euroopa sotsiaalõiguste sammas;

12. rõhutab vajadust võtta vastu tegevusjuhend kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamiseks **2017. aasta Euroopa poolaastasse** ning kutsub üles täiendama iga-aastast majanduskasvu analüüsi territoriaalse analüüsiga, sh eraldi territoriaalse peatükiga riikide aruannetes, ja esitama liikmesriikidele suunised kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamiseks riiklike reformikavade koostamisse;

13. toetab komisjoni jätkuvat keskendumist investeeringutele, iseäranis määrates kindlaks meetmed investeeringute hoogustamiseks Euroopa poolaasta raames. Seoses sellega juhib komitee tähelepanu **oma Bratislava deklaratsioonile „Investeeringud, mis ühendavad“**, milles toonitatakse, et investeeringutest lähtuva kohaliku ja piirkondliku majanduskasvu aluseks peavad olema territoriaalsed arengustrateegiad, ja rõhutatakse, kui oluline on, et riigielarvest toetatavad kvaliteetsed investeeringud mõjuksid koostoimes muude rahastamisallikatega kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil;

14. tervitab komisjoni kavatsust jätkata tööd **säästva arengu eesmärkide** saavutamiseks ja rõhutab, et Euroopa vajab pikaajalist strateegiat aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu tagamiseks, mis annaks Euroopa poolaastale suuna. Asjaomane strateegia peaks tuginema strateegia „Euroopa 2020“ vahekokkuvõttele;

15. tervitab komisjoni keskendumist noorte tööpuudusele, tugevdades **ELi noortegarantiid** ja **noorte tööhõive algatust** ning käivitades **Euroopa solidaarsuskorpuse**, millele võiks kasuks tulla kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, noorteorganisatsioonide ja üldiselt kodanikuühiskonna varane, proaktiivne ja usutav osalemine;

16. avaldab kahetsust algatuste puudumise pärast pikaajalise töötusega tegelemiseks ja samuti selleks, et hinnata Euroopa töötuskindlustuse kavasad, mis täiendaksid riiklikke kavasad tõsise tsüklilise majanduslanguse puhul ja aitaksid ennetada asümmeetrilise šoki muutumist struktuuriliseks halvemuseks kogu Euroopa jaoks;

17. palub **Euroopa uues oskuste tegevuskavas** arvesse võtta kohalikke ja piirkondlikke tugevusi ja väljakutseid, sh kohalike ja piirkondlike tööturgude erisuguseid vajadusi, ning jääb ootama tööd praktika kvaliteediraamistiku ja ettepanekuga praktikantide suurema liikuvuse kohta;

18. ootab komisjoni ettepanekut, milles käsitletak paremini töö- ja eraelu ühitamise väljakutseid, iseäranis seoses naiste tööturul osalemisega;

19. kavatseb **Euroopa kultuuripärandi aasta 2018** eel keskenduda kultuurile ja kultuuripärandile ning ELi rahvusvahelistele kultuurisuhetele, mis on üliolulised osised Euroopa identiteedi tugevdamiseks ning Euroopa põhiväärtuste, sotsiaalse kaasatuse, innovatsiooni ja kultuuridevahelise dialoogi, aga ka kultuuri- ja pärimusturismi edendamiseks;

20. toonitab vajadust käsitada „**Horisont 2020**“ **vahehindamist** ja peatset konsultatsiooni uue teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi teemal ühe orgaanilise protsessina, mis peab käsitlema innovatsioonilõhet Euroopas. Komitee teatab, et esitab õigeaegselt panuse 2017. aastaks kavandatud **biomajanduse tegevuskava** läbivaatamisse;

Majandus- ja rahaliit

21. märgib, et **Euroopa tulevikku käsitlev valge** raamat hõlmab ka ettepanekuid majandus- ja rahaliidu tuleviku kohta, ja tervitaks reforme, mis suurendavad majandus- ja rahaliidu juhtimise demokraatliku legitiimsust;

22. rõhutab, et **majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtme** parandamiseks on äärmiselt oluline tegeleda sotsiaalsete ja ka piirkondlike erinevustega. Komitee tervitab komisjoni kavatsust esitada ettepanek Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta, kehtestades põhimõtted sellise liidu jaoks, mis tugineb sotsiaalsele õiglusele ning järgib subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet;

23. tervitab **stabiilsuse ja kasvu pakti** kavandatavat **läbivaatamist**, ent ärgitab komisjoni arvestama vajadust muuta pakt majanduskasvu soosivamaks, pidades iseäranis silmas majanduskasvu soodustavaid investeeringuid. Komitee kordab oma varasemat üleskutset hinnata täies ulatuses **Euroopa statistikaeeskirjade** territoriaalset mõju avaliku sektori investeeringutele;

Energialiit ja kliimapoliitika

24. tervitab komisjoni võetud kohustust edendada laiaulatusliku energialiidu poliitika raames **energiatõhusust** ja **taastuvenergiat**, ühendades selle usaldusväärsete **juhtimiseeskirjade**, asjakohaste innovatsiooni toetavate meetmete ja Euroopa elektrituru ülesehituse läbivaatamise ning energiataristu parandamisega, et tagada piirkondadevahelised ja piiriülesed ühendused ja toetus energiasüsteemide detsentraliseerimisele sammuna jätkusuutliku ja paindliku energia siseturu suunas;

25. soovib iseäranis, et ELi poliitika elektrituru ülesehituse ja taastuvenergia valdkonnas oleks koordineeritud ja tasakaalustatud, võttes nõuetekohaselt arvesse kohalikke ja piirkondlikke muresid, nagu väikesemahuliste energiatarnijate ligipääs võrgule jaotusvõrkude tasandil;

26. toetab **Pariisi kokkuleppe** rakendamist ja juhib tähelepanu sellele, et lõhe ületamiseks riikide võetud kohustuste ja jõupingutuste vahel, mis on vajalikud temperatuuri tõusu piiramiseks nii, et see jääks tunduvalt alla 2 °C, tuleb linnade ja piirkondade püüdlused hõlmata riiklikesse kohustustesse, samuti on tarvis nii horisontaalset kui ka vertikaalset koordineerimist, sh ELi ja ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni tasemel. Seepärast kutsub komitee komisjoni üles toetama komitee taotlust lisada see aspekt riiklikult kindlaks määratud kohustusesse, et parandada valitsusväliste osalejate kliimateemalisse platvormi (NAZCA) institutsionaliseerimist ja kliimakaitstjate (*Climate Champions*) tööd ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadi raames ning lihtsustada kogemuste vahetamist kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Samuti kutsub komitee komisjoni üles julgustama teadusuuringute projekte linnade, piirkondade ja kliimamuutuste alal, et anda panus valitsustevahelise kliimamuutuste rühma edasisse töösse;

27. kutsub Euroopa Komisjoni üles tegema koostööd Euroopa Regioonide Komiteega, et arendada välja piirkondlikult ja kohalikult kindlaks määratud panuse kontseptsioon, et innustada piirkondliku ja kohaliku tasandi meetmeid Pariisis COP21-l kokku lepitud eesmärkide saavutamiseks;

28. kutsub komisjoni üles ajakohastama oma **kliima- ja energiaeesmärke**, et jõuda 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseni 50 % võrra 1990. aasta tasemega võrreldes, ja hõlmama kohanemismeetmed kõigil tasanditel poliitikameetmetesse ja rahastamisse. Komisjon peaks toetama vabatahtlikke algatusi, mis edendavad linnades ja piirkondades üleminekut vähesele süsinikukasutusele ja nende vastupanuvõimeliseks muutumist. Komisjoni hindamisruandes **kliimamuutustega kohanemist käsitleva ELi strateegia** kohta tuleb selgitada linnade ja piirkondade mõjuvõimu suurendamist;

Säästev areng

29. innustab komisjoni toetama **katastroofiohu vähendamise strateegiate** rakendamist linnades ja piirkondades, iseäranis piirialadel, ja tagama, et ELi investeeringud toetavad katastroofiohu vähendamise standardeid;

30. tervitab **ELi toidujäätmete ja toidukadude platvormi** käivitamist ning kutsub komisjoni üles võtma meetmeid toidu raiskamise valdkonnas, seades ambitsioonika toidujäätmete vähendamise eesmärgi. See tuleks lisada kogu ELi hõlmavate jätkusuutlike toidusüsteemide strateegiasse, mis hõlmaks bioloogilise mitmekesisuse kaitse, keskkonna-, tervise-, kaubandus-, ressursside ja maakasutuse aspekte ning toidu sotsiaalset ja kultuurilist väärtust;

31. kutsub komisjoni üles kaaluma **ringmajanduse tegevuskava elluviimisel** komitee soovitusi ja esitama 2017. aasta alguses ettepaneku **joogiveedirektiivi** läbivaatamise kohta, ettepaneku võtta vastu määrus korduskasutatava vee kvaliteedi miinimumnõuete kohta ning plasti kasutamise, korduskasutamise ja ringlussevõtu strateegia, milles tuleks kehtestada selged ja kaugeleulatuvad eesmärgid plastjäätmete kuhjumise ja leostumise osas. Komitee kutsub komisjoni üles esitama täiendavaid algatusi seoses ehitus- ja lammutussektori, ökodisaini eeskirjade ja ringlussevõetud tooraine, materjalide ja komponentide kasutamisega;

32. on valmis ja soovib keskkonnavalase koostöö tehnilise platvormi kaudu tugevdada koostööd komisjoniga **Euroopa Liidu seitsmenda keskkonnavalase tegevusprogrammi (2014–2020)** neljanda prioriteetse eesmärgi kauaoodatud meetmete alal. Komitee kahetseb, et 2017. aastaks kavandatud algatused ei ole seadusandlikud, ja kordab oma üleskutset esitada ettepanek võtta vastu ELi direktiiv, millega kehtestatakse vastavuse tagamise sätteid ELi keskkonnavalases õigustikus, ja uus direktiiv keskkonnavalasjades kohtu poole pöördumise kohta;

33. kordab kooskõlas hiljutise Corki deklaratsiooni versiooniga 2.0 taotlust koostada **maapiirkondi käsitlev valge raamat**, mis toimiks 2020. aasta järgse maaelu arengu poliitika lähtepunktina, ja kutsub üles võtma praktilisi meetmeid, et hinnata ELi poliitikavaldkondade kooskõla maapiirkondade huvidega, arvestades et maapiirkonnad on sageli jäänud tähelepanuta ja nendega pole peamistes poliitika arengusuundades arvestatud;

34. rõhutab seoses ettevalmistustega 2020. aasta järgseks ÜPPks tihedaid seoseid maaelu arengu ja põllumajanduse vahel ning kutsub seetõttu üles võtma toetusmeetmeid põllumajanduslike pereettevõtete heaks, eelkõige põllumajandustoodete hinnavolatiilsuse leevendamiseks;

35. jätkab tööd **ookeanide säästva majandamise** nimel Euroopa ranniku- ja merepiirkondade ning nende mere- ja merendusmajanduse hüvanguks. Meremajanduse kasvu ja töökohtade loomise eesmärgil teeb komitee tihedat koostööd piirkondade ja kõigi sidusrühmadega seoses haldamise ja suutlikkuse suurendamisega, toidutootmisahela väljakutsete käsitlemisega, keskkonnale ebaseadusliku kalapüügi ja reostumise tõttu avalduva surve vähendamisega ning merealaste teadmiste, teadustöö ja innovatsiooniga;

36. kahetseb, et komisjoni 2017. aasta tööprogrammis ei pöörata piisavalt tähelepanu **tervishoiule**, kuigi komisjon peaks toetama liikmesriikide ja piirkondade püüdlusi parandada ennetamist, reformida ja optimeerida oma tervishoiusüsteeme, iseäranis **e-tervise lahenduste** abil, ja töötada välja laiaulatuslikud demograafiastrateegiad;

Ühtse turu strateegia, VKEd, tööstus, konkurents ja digitaalne ühtne turg

37. tervitab komisjoni kavatsust esitada meetmed **kaupade ühtse turu** tugevdamiseks, iseäranis seoses vastastikuse tunnustamise ja nõuetele mittevastavate toodetega, ning toonitab vajadust jätkata tööd teenuste ühtse turu lõpuleviimisel, mis on õigustatud ühtse turu strateegia oluline element;

38. kordab oma üleskutset lisada Euroopa poolaastasse ühtse turu sammas koos korrapärase järelevalve ja hindamise süsteemiga;

39. märgib komisjoni kavatsust kaitsta Euroopa tööstust ja toonitab, et **Euroopa tööstuse konkurentsivõime** sõltub ka konkurentsivõimelisest tarneahelast ja et kaubanduspoliitikal on seoses sellega tähtis roll;

40. rõhutab, et on oluline luua arukas reguleerimine ja vähendada VKEde halduskoormust, iseäranis **õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi REFIT** edasise tugevdamise kaudu ja tagades, et eeskirjade kujundamisel võetakse süstemaatiliselt arvesse nende mõju VKEdele;

41. avaldab toetust **linnade foorumi** loomisele **jagamismajanduse kohta**, milles komitee oleks üks peamisi sidusrühmi. Samal ajal märgib komitee kahetsusega, et ei ole esitatud ühtki ettepanekut õiguste kaitseks digiteerimisest tulenevate uute tööhõivevormide puhul;

42. rõhutab vajadust vaadata läbi **üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid käsitlev otsus ja raamistik** ning kutsub komisjoni üles algatama 2017. aastal avaliku konsulteerimise, et anda kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele võimalus tutvustada oma vaatenurka raskustele, mida nad kogevad üldist majandushuvi pakkuvate teenuste rahastamisel seoses riigiabi kontrollimisega;

43. rõhutab, kui oluline roll on tõhusal hankesüsteemil kohalike ja piirkondlike omavalitsuste suutlikkuses saavutada ELi investimiseesmärgid, ja kutsub komisjoni üles osutama abi **riigihangete direktiivide** täieliku rakendamise tagamiseks ning hindama riigihangete direktiivide kohaldamisel kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ees seisvaid raskusi;

44. kordab oma üleskutset uuendada **Euroopa turismistrateegiat** konkreetselt ELi-sisesele turismile eraldatud eelarverea raames ja innustab nii komisjoni kui ka liikmesriike hõlbustama väikeste ja keskmise suurusega turismiettevõtjate juurdepääsu rahastamisega;

45. tervitab komisjoni püüdeid viia digitaalse ühtse turu strateegia rakendamine lõpule, sh e-riigihangete abil, ja annab oma panuse asjaloodud ühise **osaluspõhise lairibaühenduse platvormi** kaudu. Komitee rõhutab vajadust, et kõik Euroopa piirkonnad saaksid tänu juurdepääsule ülikiirele lairibaühendusele digitaalsest ühtsest turust kasu;

Õigus, julgeolek, põhiõigused ja ränne

46. toonitab, et **ränne** on keerukas ja mitmetasandiline protsess, milles olulist rolli täidavad päritolu- ja sihtriigid, -piirkonnad ja -linnad. On oluline elavdada dialoogi ja tugevdada koostööd liikmesriikide ja nii ELi kui ka rändajate päritolu- ja transiidiriikide institutsioonide ning nende vastavate kohalike ja piirkondlike tasandite vahel;

47. kutsub seepärast komisjoni üles võtma arvesse komitee soovitusi pagulaste kaitsmise kohta nende päritoluriikides ja uue partnerluslepingute raamistiku kohta;

48. kutsub üles toetama kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi **Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reformi** elluviimisel ja teiste **Euroopa rände tegevuskava** alusel väljatöötatud ELi vahendite rakendamisel, nt seaduslikku rännet puudutavad läbivaadatud sätted ja integreerimise tegevuskava. Komitee palub, et komisjon hõlmaks komitee soovitud rändajate integreerimise kohta oma Euroopa rände tegevuskava vahekokkuvõttesse. Komitee juhib tähelepanu sellele, et integratsioon on protsess, mis põhineb nii õigustel kui ka kohustustel;

49. tunneb muret raskuste pärast, mis seonduvad **saatjata alaealiste** kontrollimise ning riskiga, et neist võivad saada inimkaubanduse ja ärakasutamise ohvrid. Komitee kutsub tungivalt üles rakendama nii alaealistele endile kui ka nende vastuvõtmisega tegelevatele kohalikele ja piirkondlikele asutustele suunatud integratsiooni- ja koolitusprogramme ning kaasama kogukondi, mille liikmed on pärit alaealiste päritoluriikidest ja elavad juba vastuvõtvast riigis, et tagada alaealistele võimalus elada ajutiselt kasuperedes või nõuetekohaselt varustatud rajatistes, kus on võimalik toetada nende sotsiaalset, emotsionaalset ja kognitiivset arengut;

50. kutsub komisjoni üles andma kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele spetsiifilist ja praktilist teavet **rändajate vastuvõtmise ja integreerimise** rahastamise võimaluste kohta ning kordab oma üleskutset edendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste otsesest juurdepääsu ELi rahastamisvahenditele;

51. kutsub komisjoni üles toetama kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi **ennetusstrateegiate** väljatöötamisel **võitluses radikaliseerumise vastu**, jätkama parimate tavade kogumist ja avaldamist selle kohta, kuidas ennetada radikaliseerumist kohaliku ja piirkondliku tasandi poliitikakujunduse kaudu, ning toetama linnadevahelist koostööd radikaliseerumise vastu võitlemisel;

ELi kaubanduspoliitika

52. märgib, et komisjon kavatses jätkata kaubanduslääbirääkimisi **USA, Jaapani, Mehhiko, Tuneesia, Mercosuri ja ASEANi** riikidega ning soovib uusi volitusi läbirääkimiste alustamiseks Türgi, Austraalia, Uus-Meremaa ja Tšiili. Komitee on siiski seisukohal, et komisjon peaks tegema edasisi pingutusi nende lisaväärtuse näitamiseks;

53. kordab eelkõige ambitsioonikat **tulevast kaubanduse tegevuskava** silmas pidades, et komisjon peaks iga märkimisväärset algatust kaubanduspoliitika valdkonnas täiendama territoriaalse mõju hindamisega;

Stabiilsus ja koostöö väljaspool Euroopa Liitu

54. tervitab asjaolu, et **ELi üldine välis- ja julgeolekupoliitika strateegia** nõuab sõnaselgelt välispartnerluste uuendamist, ja märgib, et EL toetab erinevaid teid vastupidavuse saavutamiseks oma naabruses, võttes sihikule kõige teravamad valitsemise, majandusliku, sotsiaalse ja kliima-/energeetikaalase nõrkuse juhtumid ning töötades välja tõhusama rändepoliitika Euroopa ja selle partnerite jaoks;

55. rõhutab **ühiste nõuandekomiteede ja tööruhmade** kaudu ning ühinevatest riikidest pärit partneritega laienemise päevade korraldamise teel antavat komitee panust komisjoni laienemispoliitika eesmärki suurendada kandidaatriikide ja võimalike kandidaatriikidega ühist stabiilsust ja heaolu;

56. rõhutab, et **Euroopa naabruspoliitika** mõju on püsiv üksnes siis, kui sellest tuleneb konkreetne kasu kõigile sellest osasaajatele, ning toonitab, et ida- ja lõunanaabruse vahel peab säilima tasakaal. Komitee rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rolli demokraatia ja õigusriigi põhimõtte kindlustamisel ühiskonnas ning nõuab tugevamat toetust naabruspõhise riikide detsentraliseerimisreformidele;

57. rõhutab, et piirkondlik koostöö annab olulise panuse ülemaailmsesse stabiilsusesse ja innustab komisjoni tugevdama koostööd **Euroopa ja Vahemere piirkonna kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee (ARLEM), idapartnerluse riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste konverentsi (CORLEAP)** ning Ukraina rakkerühmaga, iseäranis piirkondlike programmide ja uute algatuste rakendamisel;

58. toonitab, et läbivaadatud Euroopa naabruspoliitika rakendamisel tuleb esikohale seada detsentraliseerimisprotsesse, mestimist ja riigi tasandist madalama valitsustasandi suutlikkuse suurendamist toetavad algatused. Komitee juhib tähelepanu Nikosia algatusele, mille komitee käivitas Liibüa linnade toetuseks ja mis on aidanud viia vajadused kooskõlla tehnilise toega, et taastada Liibüa omavalitsusüksuste suutlikkus teenuste pakkujana. Komitee kutsub komisjoni üles jätkama selliste alt-üles suunaga koostöövormide toetamist ja eraldama piisavaid haldus- ja finantsressursse. Komitee kordab vajadust võtta kasutusele uued vahendid suutlikkuse suurendamiseks läbirääkija- ja Euroopa naabruspoliitika riikides, et asendada varasem **kohalike omavalitsuste programm**;

59. toetab hiljutisi arenguid, millega pärast **ELi kliima- ja energiaalase linnapeade pakti** ning algatuse **Compact of Mayors** ühinemist luuakse maailma suurim kliimameetmetes osalevate linnade liit, ja on valmis kasutama oma rahvusvahelisi kanaleid, kontakte, vastaspooli ja partnerlusi (lõunapakti ja Aafrika pakti puhul ARLEM, idapakti puhul CORLEAP, Põhja-Ameerika ja Kagu-Aasia puhul ICLEI ning ELi ja Hiina linnastumise partnerlus jne), et veelgi laiendada jõupingutusi seoses kliimamuutuste leevendamise, nendega kohanemise ja neile vastupidavuse ning säästva arengu probleemidega;

60. palub komisjonil teha komiteega tihedat koostööd, et edendada ülemaailmse pakti uutes juhtimisstruktuurides Euroopa linnade spetsiifilisi muresid, kogemusi ja panuseid;

61. tervitab kavandatud **uut raamistikku partnerluseks** kolmandate riikidega ja uut Euroopa välisinvesteeringute kava ning kutsub üles kaasama kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kõnealusesse protsessi;

62. soovib tungivalt, et komisjon edendaks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste aktiivset osalust arengukoostöös läbivaadatud **Euroopa arengukonsensuse ja ÜRO säästva arengu eesmärkide rakendamise** ning **Cotonou lepingu järgse lepingu** üle käivatel läbirääkimistel – 2017. aasta märtsis toimuv komitee detsentraliseeritud koostöö konverents keskendub just neile teemadele;

Kodakondsus, valitsemistava ja parem õigusloome

63. kutsub komisjoni üles vaatama läbi **Euroopa kodanikualgatuse** määruse, et lihtsustada ja parandada selle vahendi õigusraamistikku;

64. tervitab komisjoni õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) algatust ja iseäranis ettepanekut hinnata delegeeritud ja rakendusaktide ning teatud teisest õigusaktide menetluste läbipaistvust ja demokraatlikku kontrolli nende üle;

65. kordab oma üleskutset hõlmata **territoriaalse mõju hindamine** asjakohastel juhtudel uute ELi õigusaktide mõju hindamise etappi ning soovib, et ELi õigusaktide rakendamise hindamisel teeksid komitee ja Teadusuuringute Ühis keskuse äsjaloodud territoriaalse poliitika pädevuskeskus tihedat koostööd;

66. kutsub ELi institutsioone üles parandama läbipaistvust, koostööd ja tõhusust ning tervitab **institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe** raames võetud ühist kohustust sätestada ühiselt laiaulatuslikud eesmärgid ja prioriteedid, iseäranis seadusandlike ettepanekute puhul. Komitee kutsub üles kaasama end kõigil seadusandliku menetluse etappidel, et kasutada seadusandlikus tsüklis täiel määral ära komitee potentsiaal;

67. ootab üha tihenevat koostööd komisjoni ja Euroopa Parlamendiga nii **subsidiaarsuse** järelevalves kui ka komitee 2017. aasta subsidiaarsuse konverentsi alal;

68. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Komisjonile, Euroopa Parlamendile, ELi Nõukogu eesistujariigile Slovakkiale ja Euroopa Ülemkogu eesistujale.

Brüssel, 8. detsember 2016

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Markku MARKKULA

ARVAMUSED

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 120. ISTUNGJÄRK 7.–8. DETSEMBRIL 2016

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programm (REFIT) kohalikust ja piirkondlikust perspektiivist“

(2017/C 185/02)

Raportöör: François DECOSTER (FR/ALDE),

Nord-Pas-de-Calais' – Picardie piirkonnanõukogu aseesimees

Viitedokument: Euroopa Komisjoni 13. jaanuari 2016. aasta kiri**POLIITILISED SOOVITUSED**

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

1. toetab Euroopa Komisjoni jõupingutusi, et tagada riikide keskvalitsuste ning piirkondlike ja kohalike omavalitsuste probleemide parem kajastamine Euroopa poliitikameetmetes, ning kordab, et see peab olema kõigi valitsustasandite ühine vastutus;
2. toetab seisukohta, et parem õigusloome ei tähenda mitte ainult vähem õigusakte ELi tasandil, vaid ka selle taseme määratlemist, kus kavandatud eesmärgid on kõige parem saavutada, ning rõhutab, et subsidiaarsuse põhimõtte tõhus rakendamine on parema õigusloome võtmeelement;
3. rõhutab, et kogu õiguslik reguleerimine peab saavutama tasakaalu ühelt poolt (individuaalset, õiguslikku, haldus- ja finants-) turvalisust ja teiselt poolt tõhusust, vabadust või paindlikkust puudutavate samaväärsete murede ja ootuste vahel. Demokraatliku protsessi ülesanne on nende murede tasakaalustamine konkreetses kontekstis ning kõigi tasandite demokraatlikult valitud esindajate ülesanne on selgitada hädavajalikke järeleandmisi ja kompromisse kodanikele;
4. juhib erilist tähelepanu halduskoormust käsitleva kõrgetasemelise töörühma (Stoiberi rühm) tööle, selle lõpparuandele ja eriarvamustele;
5. märgib, et nõukogu, Euroopa Komisjon ja Euroopa Parlament allkirjastasid 13. aprillil 2016 paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe, ning loodab, et kõnealune uus kokkulepe aitab parandada ELi otsustusprotsessi kõigil etappidel ehk õigusaktide kavandamisel, koostamisel, vastuvõtmisel, rakendamisel ja hindamisel. Komitee on siiski mures, et kohaliku ja piirkondliku tasandi demokraatlikult valitud esindajate ning komitee konkreetset rolli mainitakse paremat õigusloomet käsitlevas institutsioonidevahelises kokkuleppes üksnes nn sidusrühmade kontekstis, vaatamata neile Lissaboni lepinguga antud kaalule ja volitustele;
6. soovib olla kaasatud uue kokkuleppe tõlgendamise ja rakendamisega seonduvatesse uutesse algatustes, et komitee kui nõuandva organi potentsiaali õigusloome tsüklis täielikult ära kasutada. Komitee tuleb meelde, et paljudel komitee liikmetel on ametipädevused ELi poliitikameetmete elluviimiseks;
7. tervitab komisjoni taotlust koostada ulatuslikum perspektiivarvamus, mis sisaldaks täiendavaid ettepanekuid ELi õigusaktidega kehtestatud nõuete ja lihtsamate vahendite kohta samasuguste või isegi paremate tulemuste saavutamiseks;

8. tervitab Euroopa Komisjoni taotlusi komiteele koostada poliitikapõhised perspektiivarvamusd muu hulgas sellistes valdkondades nagu keskkond, energia, finantsteenused ja põllumajandus, kus kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused võivad teha kindlaks takistused ja esitada parandusettepanekuid vastavalt oma vajadustele;
9. märgib, et käesolevas ulatuslikumas perspektiivarvamusd antakse ülevaade õigusaktide mõjust kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, ning ergutab poliitika- ja sektoripõhiste analüüside teostamisele, et teha kindlaks kitsaskohad ja halduskoormused;
10. väljendab heameelt üldise lähenemisviisi üle kaasata eelkõige piirkondlikud ja kohalikud osalejad konsultatsioonidesse parema õigusloome üle. Sellega seoses tervitab komitee näiteks Madalmaade provintside aruannet parema õigusloome kohta ning juhib tähelepanu tuvastatud kitsaskohtadele ja konkreetsetele lahendusettepanekutele;
11. avaldab selles kontekstis rahulolu ELi linnade tegevuskava konkreetseks rakendamiseks mõeldud Amsterdami pakti sõlmimise üle, kuna temaatilistes partnerlustes on parema õigusloome aspekt olulisel kohal. Selles raamistikus viidi läbi ka uurimus „Bridge! – Parem ELi õigusloome kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele“, mis sisaldab ka näiteid konkreetsetest olukordadest, kus kohalikul ja piirkondlikul tasandil on praktilisi probleeme Euroopa õigusaktidega;
12. kutsus Euroopa Komisjoni üles analüüsima valdkondlike eeskirjade, proportsionaalsuse, piiriüleste kitsaskohtade, riigiabi ja auditi survega seoses esitatud lahendusettepanekuid ning võtma neid arvesse uute eeskirjade väljatöötamisel;
13. tunnistab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste spetsiifilist rolli paljudes sektorites, mida ELi õigusaktid oluliselt mõjutavad, ning nende osatähtsust ELi õigusaktide rakendaja ja ELi vahendite haldajatena ning rõhutab, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste spetsiifilised tööülesanded loovad neile head võimalused anda hinnang sellele, millistes õigusraamistike valdkondades on probleeme ja mis vajavad võib-olla muutmist;
14. usub, et kõik valitsemistasandid peavad tagama õigusaktide asjakohasuse, tõhususe ja tulemuslikkuse ning selle, et nendega ei kaasne ebavajalikud kulud ja halduskoormus, kaitses samas kodanikke, tarbijaid, jätkusuutlikkust ja keskkonda;
15. mõistab, et ELi institutsioonid peavad näitama kõigile kodanikele õigusraamistike kasulikkust ja ELi õigusaktide lisaväärtust, järgides subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet;
16. tunnistab, et hiljutised majandusraskused on loonud kliima, milles ülereguleerimisest tingitud täiendavad kulud on põhjustanud paljudele kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele eelarvekärpeid, olukorras, milles kasutada olevaid vahendeid on juba vähendatud. See on tekitanud suurt lisakoormust ja pannud omavalitsustele veelgi suurema surve püüda vähendada halduskulusid, seistes silmitsi suurema nõudlusega avaliku sektori meetmete järele. Komitee kordab oma seisukohta, et vaja on lihtsustamist ja halduskoormuse vähendamist, kui see avaldab mõju kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kesksetele ülesannetele, mida nad on kohustatud täitma;
17. hindab asjaolu, et Euroopa Parlamendis, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees ning Regioonide Komitees varem vastuvõetud aruanded ja arvamusd kinnitavad ELi kooskõlastatud tegevuse tähtsust partnerluses riiklike ja ELi institutsioonide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;
18. rõhutab, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on keskne roll kodanike toetamisel, et aidata neil – muu hulgas ELi programmide kaudu – tulla toime raskustega, mida põhjustavad kestvad majandusprobleemid, ning tuletab meelde, et õiguskindlus ja lihtne juurdepääs ELi programmidele koos struktuurireformide vajaduse tunnistamisega kujutavad endast olulist eeltingimust, mis võimaldab omavalitsustel selle ülesandega toime tulla;
19. märgib, et ELi rahastamine on paljude kohalike ja piirkondlike omavalitsuste jaoks tähtis ELi seaduste rakendamiseks, eelkõige majandusvõimsusest lähtuvalt diferentseeritud ühtekuuluvuspoliitika rakendamiseks;

20. tunnistab, et juurdepääs ELi programmidele ja nõutavad reguleerimismehhanismid võivad põhjustada suuri raskusi seoses õigusraamistike tõlgendamise, rakenduseeskirjade, auditeerimise ja aruandlusega, ning juhib tähelepanu sellele, et tihti tekitab projekti sponsoritele probleeme eeskätt auditeerimiskord seoses pikaajalise registrite pidamisega, nagu komitee seda ka märkis Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi lihtsustamist käsitlevas arvamuses;

21. kiidab heaks Euroopa Parlamendi resolutsiooni „Õigusloome kvaliteet ja tulemuslikkus (REFIT): hetkeseis ja tulevikuväljavaated“, ⁽¹⁾ milles kinnitati Regioonide Komitee tähtsat rolli poliitilise institutsioonina, ning nõustub sellega, et REFITi programmi ei tohi kasutada kehtivate nõuete õõnestamiseks;

22. rõhutab, toetades eesmärki vähendada bürokraatiat ja kõrvaldada ebavajalik regulatiivne koormus, et REFITi programmi ei tohi kasutada ettekäändena ambitsioonikuse taseme vähendamiseks, eelkõige sellistes valdkondades nagu keskkond, toiduohutus, tervishoid ja tarbijaõigused;

23. toetab eesmärki rakendada nii tihti kui võimalik ELi õigusakte riigi tasandil üksüheselt ning minna ELi eeskirjades sisalduvast standardist kaugemale üksnes seal, kus seda nõuavad objektiivsed ja tehnilised põhjused. Liikmesriikidel ja piirkondadel peab siiski olema võimalik otsustada iga üksikjuhtumi puhul eraldi, mida on vaja mõtteka rakendamise jaoks. Komisjoni ettepanek, mille kohaselt tuleks ülereguleerimist iga kord põhjendada, võib aidata kaasa läbipaistvuse suurendamisele. Samas ei tohi aga suurem aruandekohustus riigi ja piirkonna tasandil rakendamise suhtes viia sekkumiseni siseriiklikku halduskorraldusse ja siseriiklikesse haldusmenetlustesse;

24. rõhutab vajadust võtta õigusloome hindamisel arvesse nii kulusid kui ka kasu ja puudusi – ühiskonna, keskkonna ja muust seisukohast – kodanike ja majanduse jaoks ning nn Euroopa mõõtme puudumisest tulenevat kulu, ⁽²⁾ mida põhjustab ELi tasandi ühismeetmete puudumine mingis sektoris;

25. kordab siinkohal oma üleskutset Euroopa Komisjonile töötada välja ELi-üleiselt kasutatav ülereguleerimise (*gold plating*) standardmääratlus, et tagada õiguskindlus ELi õigusaktide rakendamisel ja kohaldamisel ning vähendada ülemäära bürokraatiat ⁽³⁾;

Konkreetsed soovitused

26. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama digitaalsete meetodite ja IKT vahendite arengut, muu hulgas ELi e-valitsuse tegevuskava raames, et luua kontrolli ja aruandluse jaoks vajalike andmete kogumise ühtne formaat ja menetlus ning vähendada seeläbi halduskoormust, mis tekib andmete sisestamisest nii riiklikesse kui ka üleeuroopalistesse andmepankadesse;

27. rõhutab selliste toimivuskontrollide tähtsust, mille abil on võimalik kindlaks teha kattumised ja ebakõlad, mis on aja jooksul esile kerkinud arvukate eesmärkide ja uute poliitiliste algatuste raames, eelkõige seoses aruandluse ja nõuetele vastavusega;

28. rõhutab vajadust mõista paremini kõiki ELi õiguse järgimiseks kehtestatud aruandluskohustusi. Komitee teeb ettepaneku loetleda ja nii palju kui võimalik standardida kohalike ja piirkondlike omavalitsuste aruandluskohustused ning suunata kasutatavad meetodikad kodanike, VKEde ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste halduskoormuse vähendamisele;

Teavevahetus, konsulteerimine ja keel

29. tunnistab, et keel ja selle kasutamine võivad olla osalemist takistavaks või osalema kutsuvaks teguriks. Kergesti ligipääsetav ja arusaadav keel on seadusandliku ja regulatiivse reformi võtmelement;

30. usub, et kaasavus eeldab lihtsat ja selget keelt, lihtsaid ja selgeid struktuure ja eeskirju tagamaks, et EL ja selle eesmärk, programmid, poliitikameetmed, õigusaktid ja praktiline abi on kõigile kättesaadavad;

⁽¹⁾ P8_TA(2016)0104.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi uuring teemal „Euroopa meetmete puudumisest tulenevad kulud aastatel 2014–2019“.

⁽³⁾ Arvamus „ELi õigusloome kvaliteet“, 2013.

31. kutsub Euroopa Komisjoni üles lihtsustama oma keelekasutust, muutes selle paljudele arusaadavaks, ning teeb ettepaneku piirata tehniliste terminite kasutamist niivõrd, kuivõrd seda võimaldavad õigusnõuded;
32. tunnistab vajadust ELi eeskirjade ja määruste senisest kasutajasõbralikumaks ja sidusamaks tõlgendamise järele, kehtestades näiteks proportsionaalsemad auditinõuded, kasutades rohkem kindlaid määrasid, lihtsustades taotlusi, nõudeid ja aruandlust ning selgitades eeskirjade (nt riigiabi ja riigihankealaste õigusaktide) tõlgendamist;
33. mõistab, et EL peab pöörama asjakohast tähelepanu aktiivsele teabevahetusstrateegiale, mille eesmärk on kaasata partnereid, toetada tegevusi ja meelitada ligi investeeinguid;
34. rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste harivat ja teavitavat rolli ELi poliitikameetmete ja programmide suhtes, et tuua need kodanikele lähemale;
35. rõhutab Europe Directi teabekeskuste rolli kodanike teavitamisel ELi õigusaktidest ja programmidest, kohandades nende sisu ja keelekasutust kodanike omale;
36. märgib, et teadmuskeskustel, nagu Europa Decentraal Madalmaades, on oluline roll ELi õigusaktide nõuetekohase rakendamise ja tõlgendamise edendamisel. Nende ekspertidel on oluline roll tasuta teabe ja nõu andmisel kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele ning nende ühendustele. Teiselt poolt tõendab suur nõudlus teadmuskeskuste töö järele vajadust lihtsustada ELi õigusakte;
37. hindab praegust tava kutsuda kodanikke osalema konsultatsioonides. Siiski jäävad üksikkodanike panused harvaks, kuna enamiku konsultatsioonide puhul seavad piiranguid keele mõistetavus ning tehniliste terminite ja mõistete kasutamine, mis ei ahtatle osalema. Sellistena on nad kättesaadavad vaid vähestele kodanikele, kellel on osalemist võimaldavad pädevused ja keeleoskus. On oluline tagada, et kõigil asjaomastel osapooltel ja esmajoones kodanikuühiskonnal on võrdne ligipääs konsultatsioonide tekstidele – need tuleb tõlkida kõigisse ELi ametlikesse keeltesse ning koostada võimalikult lihtsal, selgel ja arusaadaval moel, et anda edendatavate eeskirjade kohta maksimaalselt teavet;
38. leiab, et kodanikupõhised konsultatsioonid peaksid täiendama, mitte asendama avalikke struktureeritud konsulteerimisi ega tohiks piirata Lissaboni lepingus tunnustatud pädevate institutsiooniliste organite rolli;
39. kordab, kui tähtis on konsulteerida õigusaktide algatamise etapis Regioonide Komitee vahendusel kohalike ja piirkondlike seadusandlike kogudega, kuna nemad kui territooriumi esindajad kujutavad endast kodanike tegelike vajaduste demokraatlikku väljundit, esindades mh neid, kes ei ole individuaalselt suutelised end kuuldavaks tegema;
40. peab sellega seoses vajalikuks, et piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi käsitletaks eraettevõtetega võrreldes esmatahtsana kas neile Lissaboni lepinguga omistatud rollile tuginedes või siis selle pärast, et nemad ongi demokraatia ja poliitilise esindatuse väljendus;

Programmid ja rahastamine: tehniline abi, nõustamine ja aruandlus

41. kutsub komisjoni üles looma ühtset kontaktpunkti õigusnõustamise jaoks, et tagada ELi vahendite taotlejatele õigeaegne, asjakohane, üheselt mõistetav ja selge abi;
42. teeb ettepaneku võtta praktikute seisukohti arvesse kogu programmiperioodi jooksul, et regulatiivse ja õigusraamistiku parandused põhineksid praktilisel kogemusel;
43. teeb ettepaneku luua eraldi mehhanism, mis võimaldab kasutada tehnilise abi vahendeid selleks, et luua programmidega seotud õigusküsimustega tegelevad rühmad, kelle poole kõik taotlejad võivad tasuta pöörduda ning kes saavad pakkuda asjakohaseid ja sidusaid nõuandeid ELi rahastamist reguleerivate eeskirjade küsimuses, tuginedes õigusaktide ühtsele tõlgendamisele kooskõlas Euroopa Komisjoni nõuannetega ja olemasolevatele tavadele, et vähendada praegu abisaajatel lasuvat ebakindlust ja vastutust;

44. teeb ettepaneku luua juhtimiskorralduse abil selgem vahe programmi haldamise ning projekti/programmi elluviimise vahel, et vältida võimalikku huvide konflikti ja kallutatud hinnanguid;
45. teeb ettepaneku suurendada praeguse kehtiva eelarveülempiiri raames maksimaalselt eri rahastamisallikate mahtu, et võimaldada programmipõhist rakendusstrateegiat, mis seisneb mitme seotud projekti ühendamises ja edu mõõtmises üldiste ning mitte üksikute projektide tulemuste põhjal, mh näiteks sellistes sektorites nagu energia;
46. teeb ettepaneku uurida võimalusi arendada ja parandada finantskorralduse mudeleid, kasutades võtmesektorites spetsiaalseid riskikapitali vahendeid, kooskõlastada toetuste rahastamise tõhusamalt algatusega JESSICA, et innustada kinnisvarainvesteeringu turgu, ning uurida võimalust luua algatusel JASMINE põhinev mikrokrediidi skeem, et toetada idufirmasid ja väikeettevõtjaid;
47. teeb ettepaneku suurendada kaasrahastamise võimalusi, eelkõige erasektori vahendite abil, et tagada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste juurdepääs vahenditele, mis võimaldab rahuldada kohaliku tasandi vajadusi;
48. palub komisjonil esitada ettepanek mehhanismi kohta, et kasutamata jäänud ja tühistatud assigneeringud kantaks tagasi ELi eelarvesse kui asjaomasele liikmesriigile eraldatud sihtotstarbeline tulu, tagamaks et kõnealused vahendid eraldatakse ja neid kasutatakse asjaomases liikmesriigis nende valdkondlike poliitikameetmete raames, millele need enne olid määratud;
49. märgib, et rahaliste vahendite kasutamata jäämine on praegu peamiselt tingitud halvast, keerulisest või liigselt määratletud rakenduskorras ja prioriteetide ebakorrektselt seadmisest. On esmatähtis tagada asjakohane suhtlus kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning riigiasutustega, et prioriteetid uuesti kindlaks määrata ja neid selgitada, nii et toetusesaajad ei satuks ebasoodsasse olukorda;
50. peab seetõttu esmatähtsaks tagamist, et iseäranis mitmeaastastel ELi toetusprogrammidel oleks sisse programmeeritud prognoositavus ja usaldusvärsus, et programmid saavutaksid oma eesmärgid. Suurem paindlikkus mitmeaastases finantsraamistikus ei tohi aga viia selleni, et ümberjaotamisi või uusi poliitilisi algatusi rahastatakse juba heaks kiidetud programmide arvelt;
51. teeb ettepaneku määrata seoses ELi vahenditest rahastatavate programmide aruandluse ja nende üle teostatava järelevalvega kohalikes või piirkondlikes omavalitsustes selged ülesanded partneritele, mh ka kulude ja tulemuste analüüsimisel ning parandusmeetmete kavandamisel, ning kutsub komisjoni üles pakkuma kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele toetust, sh rahastamist siis, kui õigusloomega seotud või muud laadi lihtsustamise tagajärjel suurenevad teenuste osutamise seonduvad avaliku sektori kulud;

Ühtekuuluvuspoliitika

52. kutsub Euroopa Komisjoni üles võtma edasisi meetmeid ühtekuuluvuspoliitika lihtsustamiseks, arvestades kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ettepanekuid, mis on esitatud komitee arvamuses „Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide lihtsustamine kohalike ja piirkondlike omavalitsuste seisukohast“, raportöör: Petr Osvald (CZ/PES)⁽⁴⁾;
53. tuletab meelde, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid on ELi peamised vahendid majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse edendamisel kõigis liikmesriikides ning et nende lihtsustamine on esmatähtis selleks, et saavutada poliitikaeesmärke. Tuleks ette näha kohesed parandused praegusel programmiperioodil ja pikaajalised lihtsustamismeetmed, mis võiksid viia praeguse rakendusmehhanismi ja kehtivate õigusaktide põhjaliku läbivaatamiseni;
54. juhib erilist tähelepanu lihtsustamise, sh seadusandlike ja muude kui seadusandlike muudatuste vajadusele valdkondades, mis seonduvad auditi, aruandluse nõuete ja suunistega, riigiabi, avalike hangete ja ülereguleerimisega;

⁽⁴⁾ CdR 8/2016.

55. märgib, et lihtsustamine nõuab sihipärast koostööd kõigi asjaomaste komisjoni talituste, sh regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi, tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi, konkurentsi peadirektoraadi ning siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraadi vahel;

56. kutsub Euroopa Komisjoni üles pakkuma rohkem teavet ning toetama kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele suunatud koolitust Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi vahelise koostöö kohta;

Teadusuuringud ja innovatsioon

57. nõuab teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamisega seonduvate taotlus- ja aruandlusmenetluste lihtsustamist, mh standardkulude ulatuslikuma kohaldamise abil, eelkõige auditi puhul;

Ühine põllumajanduspoliitika ja maaelu areng

58. rõhutab soovitusi, mis sisalduvad 2015. aasta oktoobris vastu võetud komitee arvamuses „Ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamine“⁽⁵⁾;

59. kordab vajadust tugevdada usalduse põhimõtet lõppsaajate suhtes, leevendades kohustust esitada kulusid tõendavaid dokumente kulude lõpparuande etapis ja suunates kontrollimisfaasis tähelepanu rahastatud projektide tulemustele;

60. on mures selle pärast, et hoolimata uues ÜPPs seatud eesmärkidest vähendada ELi tasandi õigusakte, on komisjoni reguleerimine delegeeritud õigusaktide kaudu suurenenud;

61. kordab oma üleskutset suurendada sidusust ja täiendavust ÜPP ja teiste ELi poliitikavaldkondade, sh keskkonnapoliitika (ja asjaomaste fondide) vahel. Suuremat sidusust on eelkõige vaja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning teiste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahel, mis moodustavad strateegia „Euroopa 2020“ üldistel poliitilistel eesmärkidel põhineva ühise strateegiraamistiku;

62. leiab, et ÜPP tuleks kujundada nii, et see oleks ühilduv Lissaboni lepingus sätestatud territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgiga, ning vältida tuleks seda, et ELi meetmetega ei suurendataks territoriaalset tasakaalustamatust ega ohustataks näiteks avalikke teenuseid maapiirkondades;

VKEde olukorra lihtsustamine

63. peab väga oluliseks, et kohaliku ja piirkondliku ettevõtluskeskkonna osalejate tegelikke vajadusi võetakse täielikult arvesse käimasolevas töös VKEsid reguleerivate õigusaktide parandamisel;

64. rõhutab, et REFITi platvorm peaks pöörama piisavalt tähelepanu ka riigiasutuste halduskoormusele. See on oluline ennetamiseks seda, et halduskoormust ei lükataks ettevõtete ja riigiasutuste vahel edasi-tagasi;

65. märgib, et komitee korraldatud Euroopa ettevõtluspiirkonna auhinnavõitjate hinnangul tuleb lihtsustamisel seada prioriteediks valdkonnad (mh sellised, kus kehtivate eeskirjade abil saavutatud lihtsustamise tase ei ole ikka veel piisav), mis käsitlevad VKEde osalust Euroopa Regionaalarengu Fondist rahastatavates projektides, VKEde juurdepääsu avalikele hangetele, tarbijaõigusi ja REACH-määrust. Aruandluskoostus kaubandusstatistika (Intrastat) valdkonnas on samuti prioriteetsel kohal edasiste meetmete raames;

66. peab vajalikuks halduskorra lihtsustamiseks võetavaid meetmeid VKEde jaoks, eelkõige käibemaksu valdkonnas;

67. kutsub üles rakendama meetmeid, et lihtsustada VKEde juurdepääsu avalikele hangetele, ning väljendab kartust, et lihtsustamise tase, mis viiakse sisse uute direktiivide ja Euroopa ühiste hankedokumentidega, ei ole siiski piisav, et tagada VKEde jaoks soodsaid riigihanke-eeskirju;

⁽⁵⁾ CdR 2798/2015.

68. juhib tähelepanu sellele, et nimetatud lihtsustamismeetmed ei tohi kahjustada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste autonoomiat kehtestada rangemaid nõudeid vastavalt konkreetsetele oludele ja kodanike vajadustele, eelkõige sellistes valdkondades nagu võrdõiguslikkus ning sotsiaal-, tööstus- või keskkonnapoliitika;

69. rõhutab, et üldist majandushuvi pakkuvate teenuste toetuseks antavat riigiabi reguleerivad ELi õigusnormid on muutunud ülemäära üksikasjalikuks ja keerukaks riigiabi käsitlevate teiseste õigusaktide ja nn pehme õiguse (*soft law*) tekstide paljususe tõttu. Edasine lihtsustamine suurendab õiguskindlust, kiirendab investimisprojektide elluviimist, tagab üldist majandushuvi pakkuvate teenuste õigeaegse osutamise ning edendab majanduskasvu ja töökohtade loomist;

70. rõhutab vajadust suurendada innovaatiliste väikeettevõtjate teadlikkust uutest riigihankemenetlustest, nende eelistest ja piirangutest ning olemasolevast toetusest. ELi riigihanke-eeskirjade osas tuleb kolme aasta pärast läbi viia mõjuhindamine, et kontrollida, kas need on lihtsustanud VKEd e juurdepääsu hangetele, vähendanud bürokraatiat ja aidanud arendada pikaajalisi partnerlusi praegu turult puuduvate tarnete ja teenuste jaoks;

71. kordab taas oma nõudmist, et tuleks tõsta vähese tähtsusega riigiabi künnist üldist majandushuvi pakkuvate teenuste toetuseks antava riigiabi puhul ning samuti üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena antavast riigiabist teavitamise kohustusest vabastamise künnist (ELi toimimise lepingu artikli 108 lõike 3 alusel), kuna kõnealused meetmed toovad endaga kaasa edasise lihtsustamise kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning hüvitatist saavate ettevõtjate jaoks;

Keskkonnaõigus

72. juhib tähelepanu oma 2016. aasta aprillis vastu võetud arvamusele „ELi keskkonnaõigus: aruandluse ja nõuetelevastavuse parandamine“⁽⁶⁾ ning kutsub Euroopa Komisjoni ja liikmesriike üles järgima soovitusi, mis on esitatud komitee dokumendis seire- ja aruandekohustuste toimivuskontrolli kohta keskkonnapoliitikas;

73. juhib erilist tähelepanu konkreetsetele soovitudele, mis sisalduvad arvamuses liigselt koormava auditi ja aruandluskohustuse kohta, ning kutsub üles muutma eelkõige aruandlusvahendid automaatseks ja uurima erinevate direktiivide alusel kehtivate aruandluskohustuste sünergiaid. Komitee kordab oma ettepanekut koostada nn rakendamise hindamise süsteem täiendavate direktiivide jaoks keskkonnaõiguse valdkonnas;

74. toetab ühe võimaliku variandina sellise valdkonnaülese ELi direktiivi vastuvõtmist, millega kehtestatakse vastavuse tagamise sätted ELi keskkonnaõigustikus, võttes aluseks põhimõtte, mis on ära toodud eespool nimetatud komitee arvamuses;

75. märgib, et 2013. aastal oli Euroopa Liidul ulatuslik eesmärkide kogum (63 siduvat ja 68 mittesiduvat eesmärki), millest enamik tuli saavutada 2015. ja 2020. aastaks. Nende eesmärkide mõju riigi tasandist madalamale valitsustasandile ja ettevõtjatele tuleb hinnata ning eesmärkide kavandamisel ja muutmisel arvesse võtta. Juba kehtestatud kasutatud eesmärgid tuleks kaotada, nii et kohaliku tasandi valitsusjuhtidele jäetaks piisav sõltumatus kohandada meetmeid kohalikele majandus- ja keskkonnavalitsustele;

76. kordab, et asjakohane ülesannete ja ressursside jaotus ning selge teabevoog kohalike omavalitsuste, piirkondade ja riigi tasandi vahel liikmesriikide keskkonnaseire ja -aruandluse nõuete osas on vajalik, et tagada keskkonnaseisundit käsitlevate aruannete ja näitajate sidusus, tõhusus ja usaldusväarsus.

Brüssel, 7. detsember 2016

Euroopa Regioonide Komitee
president

Markku MARKKULA

⁽⁶⁾ CdR 5660/2015.

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Turism – piirkondliku koostöö liikumapanev jõud ELis“

(2017/C 185/03)

Raportöör: Hans-Peter WAGNER (AT/EPP), Breitenwangi vallavanem

POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Mitmetasandiline juhtimine

1. toetab ELi poliitikat, mis seisneb Euroopa kinnistamises juhtiva, kõige sagedamini külastatava piirkonnana maailmas, kuhu saabus 2015. aastal 51,4 % kõigist rahvusvahelistest turistidest ehk ligikaudu 609 miljonit inimest, ⁽¹⁾ ning sektori jätkusuutlikkuse, innovatsiooni, majanduskasvu ja tööhõivesse antava panuse maksimeerimises;
2. tõstab esile, et vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 195 kuulub turism liikmesriikide pädevusse ja EL on pädev võtma meetmeid liikmesriikide ning seega ka kohalike ja piirkondlike omavalitsuste meetmete toetamiseks, koordineerimiseks või täiendamiseks selles valdkonnas. Seejuures on nende pädevusi arvestades keskne tähtsus kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, sest paljudel piirkondadel on selles valdkonnas ainupädevus. Arvestades turismi tähtsust ühtse turu seisukohast, on tarvis nii liikmesriikide, kohaliku ja piirkondliku valitsustasandi koostööd, järgides seejuures subsidiaarsuse ja mitmetasandilise valitsemise põhimõtteid, kui ka ühiseid Euroopa põhimõtteid, kriteeriume ja Euroopa lisaväärtusega meetmeid;
3. kutsub Euroopa Komisjoni üles vaatama läbi **2010. aasta turismistrateegia**, algatama ELi integreeritud turismipoliitika seotuna kõigi asjakohaste ELi poliitikatega, suurendama turistide usaldust turismisektori vastu tervikuna, tugevdama komisjoni hooajalisuse käsitlemist ning esitama mitmeaastase tööprogrammi, mis sisaldaks selgeid eesmärke, näitajaid ja meetmeid turismi valdkonnas;
4. kutsub ELi liikmesriike üles töötama ELi turismistrateegia alusel välja riikliku turismipoliitika, konsulteerides kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;
5. nõuab, et kõigisse **makropiirkondlikesse strateegiatesse** ⁽²⁾ lisataks turismipeatükk. Komisjonil palutakse koostada koos komiteega tegevuskava, mis sisaldaks võimalikke turismialaseid eesmärke makropiirkondade jaoks;
6. toonitab, et turism on praegu üks kiiremini kasvavaid sektoreid Euroopas – see on sektor, mis hoogustab üleilmset majanduskasvu ja arengut, loob miljoneid töökohti, suurendab ekspordi ja investeeeringuid ning muudab inimeste elusid. Tegemist on sektoriga, mis toetab kultuurilise mitmekesisuse ja väärtuste jagamist ning aitab aktiivselt kaasa Euroopa identiteedi järkjärgulisele tugevnemisele nooremate põlvkondade hulgas;
7. kutsub **piirkondi ja linnu** üles koostama selle jätkuna turismistrateegiaid, mis oleksid kooskõlas Euroopa ja makropiirkondlike strateegiatega, ja kutsub üles **avaliku** sektori omavahelisele koostööle ning looma avaliku **ja erasektori partnerlusi** uute turismitaristute arendamiseks, edendamiseks ja elluviimiseks, võttes arvesse Euroopa vananeva elanikkonna vajadusi ja võimaldades eakatel kogu liidus takistusteta reisida. Need strateegiad tuleb ühendada sihtkohtades turismi hoogustamise kavade arendamisega, et parendada nii avaliku kui ka erasektori ressursse ja rajatise, mis suurendavad nende konkurentsivõimet. Parendusi on tarvis ka nendes kinnistunud sihtkohtades, kus olemasolevate ressursside lititõmbavus turistide jaoks on ajaga vähenenud;

⁽¹⁾ Eurostati piirkondlikus aastaraamatus 2016 tsiteeritud ÜRO Maailma Turismiorganisatsiooni andmed.

⁽²⁾ KOM(2009) 248 (lõplik), „ELi Läänemere piirkonna strateegia“; COM(2014) 357, „Euroopa Liidu strateegia Aadria ja Joonia mere piirkonnas“; KOM(2010) 715, „ELi Doonau piirkonna strateegia“; COM(2015) 366 final, „Euroopa Liidu Alpi piirkonna strateegia“.

8. kutsub liikmesriike ja Euroopa Komisjoni üles võimaldama ja aktiivselt toetama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste piiriülest koostööd turismi valdkonnas;

9. soovib, et loodaks **sektoriüleseid kohalikke** ja piirkondlikke **platvorme**⁽³⁾ võrgustumiseks, sihtkohtade strateegiliseks arendamiseks ja turustamiseks,⁽⁴⁾ et pidada dialoogi ning tutvustada häid tavasid ja oskusteavet ELi rahastamisvahendite kasutamise kohta;

10. meenutab, et turism on piiriülese koostöö jaoks üks olulisemaid poliitikavaldkondi Euroopas. Piiriülese koostöö struktuure, sh ETKRe ja euroregioone kutsutakse üles lihtsustama **piiriüleste turismistrateegiate** (nt transpordi- või turundusstrateegiad) abil piiriülest ning riikide- ja piirkondadevahelist koostööd ning looma sellega heaolu, suurendama tööhõivet ja tagama, et piirkonnad suudavad tarbijatele rohkem pakkuda. Seejuures peaksid nad ära kasutama kõik võimalikud Euroopa abivahendid (nt EFSI, ESIF, Interreg, Horisont 2020), kaasates sektoriga seotud kogenud organisatsioone, rühmitusi või võrgustikke;

Turism ja taristu

11. nõuab avaliku ja erasektori **vahendite** kasutamist, et parandada kaugemates piirkondades, mägipiirkondades, saartel ja rannikupiirkondades jätkusuutlikult reisi- ja turismitaristut,⁽⁵⁾ mis on paljudes valdkondades ka üldhuviteenuste huvides, selleks et tagada **turismipiirkondade ligipääsetavus, varustamine ja konkurentsivõime**, ning nõuab, et

— parandataks süsteemi, mille abil Eurostat (või muud organisatsioonid, nagu Euroopa Reisikomisjon või ÜRO Maailma Turismiorganisatsioon) kogub ja töötleb andmeid turismivoogude (transiitreisijaid ja kindla sihtkohaga reisijad) kohta;

— Eurostat kaasataks selleks, et oleks võimalik pakkuda andmete ulatuslikumaid territoriaalseid liigitusi (enam kui NUTS 2 (1)) ja kohandada need uute vajaduste ja nõudmistega (nt juurdepääsu puudutavate parameetrite hõlmamine, CO₂-heide). Nii oleks sihtkohtadel võimalik kasutada kindlaid ja võrreldavaid andmeid, et hinnata ja parandada ressursside kasutamist jätkusuutlikkuse aspektist;

— suure liiklus- ja keskkonnakoormuse ning turismipiirkondade taristu ülekoormatuse tõttu edendataks kõigil valitsustasanditel **suutlikkuse ja sihtkohtade haldamist**;

— loodaks **rahalisi stiimuleid** turismivoogude hajutamiseks ja üleeuroopaliseks koordineerimiseks,⁽⁶⁾ pannes selge rõhu hooajalisuse kaotamisele;

— **vaadataks läbi komisjoni valge raamat**, mis käsitleb konkurentsivõimelist üleeuroopalist liikuvussüsteemi, eeskätt tundlikes piirkondades (sh linnastud, looduspiirkonnad) transiidikoormuse vähendamiseks, katkestusteta uksest ukseni reisiahela, ühistranspordi kohta teabe ja pakumiste⁽⁷⁾ ning ühistranspordi, eeskätt rongiliikluse⁽⁸⁾ edendamise meetmete, samuti Euroopa ja riiklike jalgrattateede ja pikkade matkaradade edendamise meetmete tagamiseks;

12. kutsub üles hõlmama Euroopa, riiklikesse ja piirkondlikesse turismistrateegiatesse terrorismivastase võitluse, julgeoleku – eelkõige avalikes kohtades – ja kodanikukaitse küsimused, iseäranis seoses kriisikommunikatsiooni ja -ohjamisega riiklikes, piirkondlikes ja kohalikes hädaolukorra lahendamise plaanides ja protsessides;

⁽³⁾ Üks sellise platvormi näide on konkurentsivõimelist ja kestlikku turismi edendavate Euroopa piirkondade võrgustik (NECSTouR).

⁽⁴⁾ Ühendades nt turismi ja põllumajanduse, turismi ja heaolu, turismi ja spaad, turismi ja spordi, turismi ja kohaliku käsitöö ning kultuuri- ja loomemajanduse, tööstuse ja muuseumid.

⁽⁵⁾ Sh äärepoolseimad ja kaugemad piirkonnad, mägipiirkonnad, saared ja rannikupiirkonnad, piiriüleised piirkonnad, demograafiliste probleemidega silmitsi olevad piirkonnad, kultuurimälestised ja looduskaitsealad, uued ja vanad sihtkohad.

⁽⁶⁾ Nn rohelised rajad, liikluse juhtimine teatud kellaaegadel või nädalapäevadel teemaksude kehtestamise kaudu, soodsam laevasõit/soodustariifid turistidele ühistranspordis (iseäranis rongiliikluses).

⁽⁷⁾ Kaasa arvatud juurdepääsetavad mitmeliigilise transpordi võimalused ja piletimüügiteenused.

⁽⁸⁾ Nt autoveorong, jalgrataste vedu piiriülestes rongides.

Investeeringud turismivaldkonnas

13. kutsub komisjoni üles vaatama mitmeaastase finantsraamistiku vahehindamisel põhjalikult läbi oma lähenemisviisi turismile Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames, kuna ta on praegu tegelikult välistanud mõnes riigis turismi edendamise neist vahenditest, kuigi kõnealuste riikide paljudes piirkondades on vähem arenenud alasid, kus turism on praktiliselt ainus võimalik vahend arenguks (nt rahvuspargid, keskkonnakaitsealad jne);

14. toonitab vajadust **investeerida** Euroopa turismi konkurentsivõimesse. Iseäranis VKEd peavad paremini kasutama digitaalse ühtse turu strateegiat ja sellega kaasnevat toetuspakette (Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI), Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, EMKF, Interreg, Urbact, LIFE, Horisont, COSME, Loov Euroopa, Erasmus+, EaSI)⁽⁹⁾. Seoses sellega oleksid teretulnud täiendavad algatused ja koolitused VKEdele vahendite tõhusamaks kasutamiseks;

15. toetab nõudmist hõlmata ELi aastaearlasesse **Euroopa turismi edendamisele suunatud eelarverida**, millelt rahastatakse innovaatilisi, konkurentsivõimelisi, jätkusuutlikke, piirkondadevahelisi ja piiriüleseid projekte, ning suurema tähelepanu pööramist **turismiga seonduvatele investeeringutele** ELi regionaalpoliitikas pärast 2020. aastat. ELi toetus peab lihtsustama VKEde tegevust ja toetuse haldamisega kaasnevat halduskoormust tuleb märgatavalt vähendada;

16. kutsub liikmesriike ja nende piirkondlikke omavalitsusi üles lisama turismivaldkonna prioriteedid oma 2020. aasta järgsetesse tegevuskavadesse, et võimaldada avaliku sektori asutustele ja erasektorile juurdepääs fondidele oma projektide rahastamiseks. Olles teadlik demograafiliste muutuste kiirest tempost, soovib komitee soosida algatusi, mis on suunatud turismitaristu ja transpordivahendite kohandamisele vananeva elanikkonna vajadustele;

17. kutsub liikmesriike üles

- kiirendama turismisektori digiteerimist ja eelkõige arendama kiiret lairibaühendust äärepoolseimates, kaugetes, hõredalt asustatud piirkondades ja mägialadel,
- soovib avaliku sektori asutustel kasutada Euroopa digitaalarengu tegevuskava potentsiaali ja selle loodavaid võimalusi oma e-tervise teenuste edendamiseks ühtmoodi nii kodanike kui ka reisijate heaks,
- võtma meetmeid, mis tagaksid märkimisväärse külastajate voo kogu aasta vältel,
- edendama sihtkohas keskmiselt viibitava aja pikendamist,
- parandama sektori töötajate oskusi ja tööalast konkurentsivõimet,
- kehtestama turismisihtkohtade ja -toodete juhtimise üheks peamiseks kriteeriumiks kestlikkuse ja
- looma ekspertide foorumeid parimate tavade edendamiseks, eriti VKEde seas;

18. kahetseb, et teadmatuse tõttu ei kasuta VKEd piisavalt EFSIt, ja toetab **piirkondlike investeerimisplatvormide** rajamist EFSI raames selleks, et võimaldada VKEdele regionaalarengu eeskujul (nt projekt theALPS)⁽¹⁰⁾ juurdepääs infole ja oskusteabele. Seitsmendal piirkondade ja linnade tippkohtumisel Bratislavas vastu võetud deklaratsiooni „Investeeringud, mis ühendavad“⁽¹¹⁾ rakendades teeb komitee seega komisjonile ja EIP-le ettepaneku rajada ühiselt turismindusega seotud VKEdele **üleeuroopaline investeerimisplatvorm** ja korraldada EFSI raames ühiselt kohalikke turisminvesteeringute foorumeid. Konkreetselt tuleks 2018. aastaks teostada näidispiirkondades (maa- ja kaugemad või äärepoolseimad piirkonnad, mägipiirkonnad, piirialad, saare-/rannikupiirkonnad ja linnad) viis katseprojekti, kaasates võimaluse korral ka sellised võrgustikud nagu NECSTouR, Euroopa Piirialade Ühendus, Euroopa territoriaalse koostöö rühmitused või euroregioonid;

⁽⁹⁾ „Guide on EU Funding for the tourism sector 2014-2020“.

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18164/attachments/1/translations/en/renditions/pdf>.

⁽¹⁰⁾ <http://www.thealps.travel/en>.

⁽¹¹⁾ COR-2016-02559-00-00-DECL-REF.

19. kutsub piirkondi ja ETKRe üles motiveerima koos EFSI juhatuse ja EIPga oma piirkonna panku looma **investeeringiprogramme**, mis lihtsustaksid piiriülest investeerimist ning turismiga seotud VKEdel ligipääsu ELi rahastamisvahenditele ja erasektori vahenditele (avaliku ja erasektori partnerluse mudelid);

20. kutsub komisjoni üles toetama **piiriüleseid** turismivaldkonna **mikro- ja väikeprojekte** ning **inimestevahelisi projekte**, mis annavad isearanis piirialadel olulise panuse enese teadvustamisse eurooplasena;

21. kordab taas oma nõudmist tõsta vähese tähtsusega riigiabi künnis üldist majandushuvi pakkuvate teenuste (millest sageli saab kasu ka turismiga seotud taristu) toetuseks antava riigiabi puhul ühele miljonile eurole juhtumi kohta kolme maksuaasta jooksul. Piirkondades, mille majanduslik ja sotsiaalne stabiilsus sõltub olulisel määral turismist ja kus on kõrge töötuse määr, peaksid need piirmäärad kehtima ka turismiga seotud taristusse tehtavate avalike investeeringute puhul, kui seda taristut kasutavad korrapäraselt ka kohalikud elanikud. Komitee tuleb meelde, et praegune üldise grupierandi määrus (EL) nr 651/2014, mis kehtib 31. detsembrini 2020, hõlmab juba abi kultuurile ja kultuuripärandi säilitamisele, samuti spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antavat abi;

22. juhib tähelepanu sellele, et turism on keskse strateegilise tähtsusega element paljude vähem arenenud piirkondade jaoks, kus peitub suur majanduslik ja ökoloogiline potentsiaal, mis tuleb alles täielikult ära kasutada;

Parem õigusloome

23. juhib tähelepanu **õigusraamistikuga seotud** raskustele ja soovib liikmesriikidel hoiduda ELi õigusakte riigi tasandi eeskirjadega karmistamast, kui see ei ole vajalik (ülereguleerimine). Komitee soovib komisjonil teha õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi raames järgmised turismivaldkonnale mõeldud algatused:

- lihtsustada eeskirju lairibaühenduse pakkujatele ning liikuda turumajandusliku ja tehnoloogilises mõttes neutraalse lähenemisviisi võtmise suunas;
- vaadata läbi ELi tarbijakaitsedirektiivis kehtestatud ülemäärased selgitamis- ja teavitamiskohustused;
- vaadata läbi pakettreiside direktiiv ja seda vajaduse korral muuta; vältida tuleks liigset bürokraatiat ja õiguskindlusetust;
- leevendada toidualase teabe esitamist käsitleva määrusega ((EL) nr 1169/2011) kehtestatud teavitamiskohustust majutusteenuste sektoris;
- lihtsustada kehtivat eeskirja vedelike kaasavõtmise kohta lennunduses ⁽¹²⁾;

24. nõuab, et tulevastes uuendamis- või taristuinvesteeringute vajadusi määratlevates linnakeskuse taaselustamise strateegiates analüüsitaks hoolikalt selliste investeeringute võimalikku mõju kohalike turismialaste tegevuste kaitsele või atraktiivsuse suurendamisele ning piiratud liikumisvõimega elanike ja külastajate juurdepääsu parandamisele;

Temaatiline turism

25. teeb ettepaneku **edendada temaatilisi turismiprojekte**, ⁽¹³⁾ pidades silmas arukat spetsialiseerumist (arukad piirkonnad/linnad), et töötada vastu massiturismi negatiivsele mõjule. Komitee soovib samuti **võtta kasutusele tiitli „Euroopa aruka turismi pealinn“**, mille turismisektori, komisjoni, parlamendi ja komitee esindajad omistaksid igal aastal maksimaalselt kolmele ELi linnale/piirkonnale. Seejuures tuleb eritähelepanu pöörata kestlike ja konkurentsivõimeliste turismisihtkohtade edendamisele lisaväärtusena Euroopa turismi tippsihtkohtade (EDEN) algatusele. Arvesse tuleks võtta ka piirkondi väljaspool linnakeskusi ja linnapiirkondade väljakujunenud tõmbekeskusi, et turistidest saaksid kasu ka suurlinnapiirkondade äärealade sõlmkeskused või väikesed ja keskmise suurusega linnad;

⁽¹²⁾ Komisjoni 4. märtsi 2010. aasta määrus (EL) nr 185/2010, millega nähakse ette üksikasjalikud meetmed lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamiseks (ELT L 55, 5.3.2010, lk 1).

⁽¹³⁾ Veiniturism, gastronoomia, ökoturism, keeleõppeturism, aktiivne turism, jalgrattaturism, maaelu, traditsioonid, religioon, kunst, haridus, teadusuuringud, erinevad trendikad spordialad, äri- ja konverentsiturism, MICE (koosolekud, motiveerivad üritused)/reisid, konverentsid/kongressid, üritused) jne.

26. rõhutab, et linnaturism loob ruumilise dünaamika linnamaastiku ümberkujundamiseks avaliku ruumi, taristu ja ühenduvuse uuendamise ning kohalike teenuste ja puhkevõimaluste arendamise kaudu. Sellest saavad lisaks turistidele kasu ka kohalikud kogukonnad ja elanikud;

27. kutsub üles toetama **kultuuri-, loodus-, ajaloo- ja usuturismi**, mis annab panuse tööhõivesse, kultuuridevahelisesse mõistmisse ning kohaliku, piirkondliku ja maaelu arengusse, ning ühendama turismiatraktsioone, et luua Euroopa, riigi ja kohalikul tasandil temaatilisi reisimarsruute, nt UNESCO maailma kultuuripärandi hulka kuuluvad linnad ja paigad. Sel eesmärgil tuleks Euroopa Liidus luua maailma kultuuripärandi hulka kuuluvate linnade Euroopa võrgustik ja võtta erimeetmeid nende kaitsmiseks ja tutvustamiseks;

28. kordab taas, et tervise- ja heaolaturism on üks kiiremini kasvavaid turismiharusid, meelitades ligi eakaid eurooplasi ja külastajaid kolmandatest riikidest, ning soovib tugevdada seost turismi ja nn hõbedase majanduse tegevuskava vahel;

29. toonitab, et **maaturism** säilitab kohalikke kogukondi, luues töökohti, ergutades arengut ja kaitstes keskkonda, toetades maapiirkondade kultuuri, kunsti ja käsitööd, ning kutsub

— maapiirkondi üles koostama piirkondlike arengustrateegiate põhjal **integreeritud** ja ka **piiriüleseid strateegiaid** maaturismi laiendamiseks. Sellised strateegiad peaksid keskenduma sujuvatele transpordiühendustele, mis võimaldavad takistusteta liikumist maapiirkondadesse ja maapiirkondade sees;

— toetama **VKEde koostööd teenuste pakkumiseks**, võttes ulatuslikult kasutusele ettevõttelesest tegutsevad innovatsioonialased nõustajad, et meelitada külastajate hulka linlasi;

— arendama foorumeid ja platvorme, mis võimaldavad VKEdel luua täiendavaid tooteid, millel on turistide jaoks suurem väärtus;

— maapiirkondi üles pöörama oma arengustrateegiates suuremat tähelepanu kultuuripärandile, sest see aitab kindlustada ja luua töökohti, toetada põllumajandusettevõtteid, kaitsta kultuurimaastikke, toetada maapiirkondade kunsti ja käsitööd;

— siinkohal lisama 2020. aasta järgesse ühisesse põllumajanduspoliitikasse konkreetse toetuse turismiga seotud VKEdele maapiirkondades, et veelgi edendada põllumajandusturismi;

30. tõstab esile toiduturismi olulist rolli uute püsivate töökohtade loomisel ning märgib, et selle turismisektori arendamise eesmärk on edendada traditsioonilisi ja kohalikke kvaliteettooteid. Arvestades, et toiduga seotud kulud moodustavad rohkem kui kolmandiku turistide väljaminekutest, on gastronoomia kindel ja oluline tuluallikas;

31. kinnitab taas oma toetust Euroopa kultuuripealinnade ja Euroopa kultuuripärandi märgise algatustele, samuti Euroopa pärimuspäevadele ja Euroopa Liidu kultuuripärandi auhinnale;

Kliimamuutused ja kestlik areng

32. meenutab, et paljudes piirkondades on turism majanduskasvu, sissetuleku ja tööhõive turvaankur. Komitee kutsub piirkondi üles võtma **oma turismikontseptsioonides** ⁽¹⁴⁾ arvesse **kestlikkust**, ⁽¹⁵⁾ kasutades innovaatilisi vahendeid, jälgimaks ja tugevdamaks turismi kestlikkust keskkonnaalases, sotsiaalses ja majanduslikust aspektist (ETIS), et panna alus terviklikule lähenemisviisile, milles aimatakse ette ja käsitletakse turismiga seotud tegevuste tulemusel kasvavat survet keskkonnale. Asjaomaste kontseptsioonide väljatöötamist tuleks sihipäraselt toetada ELi ühtekuuluvuspoliitika kaudu;

33. kutsub üles leidma Euroopa tasandil seadusandliku lahenduse jagamismajanduse suundumusele, millega positiivsete mõjude kõrval kaasneb ka riske, nagu töötajate sotsiaalkaitse puudumine, eeskirjade puudumine klientide/turistide majutamiseks, riskide üleminek tööandjalt töötajale, negatiivne maksualane mõju ja kvaliteedikontrolli puudumine sihtkohtade üle;

⁽¹⁴⁾ Järgides NECSTouRi piirkondade näidet.

⁽¹⁵⁾ Nt mitmekesised pakkumise mudelid heaolu, kultuuri ja spordi valdkonnas, hooajast sõltumatud tooted aastaringseks tegutsemiseks, mudelid eri puhkusevormide ja -tegevuste kliimamõju väljaselgitamiseks.

34. toetab jätkusuutliku kultuuriturismi arendamist linnades, mis võib olla oluline käivitav tegur, et hakata seoses pärandi säilitamise ja haldamise uuenduslike tavadega tulu tootma. Turism linnades ergutab ka innovatsiooni. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate kasutamine ning aruka linna kontseptsioon ei loo mitte ainult kvaliteetset elamust külastajale, vaid parandab ka kohalike elanike elukvaliteeti;

35. kutsub turismipiirkondi kliimamuutust arvestades mitmekesistama oma **majandustegevuse keset** – iseäranis mägi- ja rannikupiirkondades on head eeldused taastuenergia (vee-/tuuleenergia, päikese-, geotermaalenergia, biomass) tootmiseks – ning investeerima koos sektoriga kliimasõbralikesse projektidesse, kasutades vahendeid, nagu Hotel Energy Solutions (HES) ⁽¹⁶⁾ ja Nearly Zero Energy Hotels (neZEH) ⁽¹⁷⁾;

36. kutsub komisjoni üles edendama kampaaniaid, et parandada selles sektoris teadlikkust loodusvarade kestlikust majandamisest (mis puudutab vee tarbimise vähendamist, toidu raiskamist ning puhastusvahendite ja hügieenitarvete kasutamist);

Tööturg, haridus ja teadustegevus

37. ootab, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid täiendavaid meetmeid **kvalifikatsioonide piiriüleseks ametlikuks tunnustamiseks** turismi valdkonnas ja pakuksid mitmekülget väljaõpet hooajalisusest sõltuvuse vähendamiseks. Kvalifikatsioonide tunnustamisel tuleb latta seada kõrgele ⁽¹⁸⁾;

38. toonitab vajadust võidelda deklareerimata või valesti deklareeritud töö kasutamise, mis on turismisektoris eriti laialdaselt levinud ⁽¹⁹⁾;

39. kutsub komisjoni üles arendama EURESe raames koos riikide tööhõiveasutustega välja konkreetselt turismivaldkonnale mõeldud programmid kvalifitseeritud töötajate **üleeuroopaliseks töövahenduseks** suure turismimahuga piirkondades;

40. kutsub kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ja tööturuametite üles looma koos turismisektoriga väljaõppeühendusi, et pakkuda elukestva õppe raames koolituse kvaliteedi (keskkonnahoidlikkuse, hoolduse, turvalisuse jne) parandamiseks ja turustuse edendamiseks (digiteerimine) turismisektoris;

41. tervitab uute kestliku arengu eesmärkide ⁽²⁰⁾ vastuvõtmist Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 70. istungjärgul ja rõhutab, et 17 kestliku arengu eesmärgi hulgas on turismi sõnaselgelt nimetatud 8., 12. ja 14. eesmärgis seoses selle võimega toetada majanduskasvu, kaasamist ja inimväärset tööd kõigile, edendada kestlikku tarbimist ja tootmist ning teha edusamme veeresursside säilitamisel ja kestlikul arendamisel. Peamised punktid on siinkohal toetus ja teadlikkuse suurendamine, teadmiste loomine ja levitamine, poliitikakujundamine ning suutlikkuse suurendamine ja haridus;

42. teeb Euroopa haridusmeetmete raames ettepaneku

— toetada avaliku ja erasektori partnerluse algatusi, et väljaõppe ja praktika ühendamise teel teha edusamme **sektori professionaalsemaks muutmiseks** ⁽²¹⁾;

— luua turismiga seotud **kutsekoolide, rakenduskõrgkoolide ja ülikoolide võrgustik** ning hinnata programmi Erasmus + mõju turismisektorile;

— luua Euroopa turismiakadeemia ja **Jean Monnet' õppetool Euroopa turismi uuringuteks**;

⁽¹⁶⁾ <http://hotelenergysolutions.net/>.

⁽¹⁷⁾ <http://www.nezeh.eu/home/index.html>.

⁽¹⁸⁾ COM(2016), „Mapping and performance check of the supply side of tourism education and training“; COM(2014) 86, „Euroopa ranniku- ja mereturismi majanduskasvu ja töökohtade strateegia“.

⁽¹⁹⁾ Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni resolutsioon deklareerimata töö kohta, märts 2014 (<https://www.etuc.org/documents/etuc-resolution-undeclared-work#.WA9SumeXCUk>).

⁽²⁰⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/>.

⁽²¹⁾ The Parliament Magazine nr 437, 27. juuni 2016, lk 28–29; nt „Youth on the Spot – Special Partnership on tourism“.

43. kutsub liikmesriike, piirkondi ja linnu üles rändajaid ja varjupaigataotlejaid kiiremini tööturule integreerima, rändajate keele- ja erialaoskusi kasutama ning kursuste abil laiendama;

Turism ja Euroopa kodakondsus

44. toonitab, et ELis turistina liikvel olles tajub Euroopa kodanik end ELi õigusega kaitstud tarbijana, kes võib vabalt liikuda ELi siseturul ja Schengeni alal. Seega on turismil suur tähtsus **enese tunnetamiseks Euroopa kodanikuna** ja vastastikuse mõistmise edendamisel. Seepärast tuleks luua stiimuleid selleks, et ELi kodanikud veedaksid oma puhkust rohkem Euroopas. Komitee kutsub komisjoni ja liikmesriike üles subsidiaarsuse põhimõtet järgides ja mitmetasandilist valitsemist kohaldades kaaluma järgmisi ideid:

- tasuta InterRaili sõidukaart kõigile Euroopa noortele nende 18. sünnipäevaks, et anda neile võimalus rännata ja Euroopat paremini tundma õppida, nagu on välja pakkunud Euroopa Parlament⁽²²⁾;
- pakkuda ELi kodanikele, kes reisivad ELis, tasuta **Euroopa kodaniku reisikaardi** (*European Citizen Travel Card*) kaudu, millega liikmesriigid, piirkonnad ja linnad võivad vabatahtlikult liituda, soodushindu ühistranspordis (sh jalgrataste transpordi ja jalgrattalaenutuse süsteemide puhul), muuseumides jne. Kaart peaks olema kättesaadav komitee ja komisjoni veebilehtedel, kõigis Europe Directi teabekeskustes ja osalevates turismiühendustes ning kehtima koos ELi liikmesriigi isikutunnistuse või passiga;
- luua **elektroniline Euroopa reisimärk** (sotsiaalmeediaga ühilduv GPSi rakendus DiscoverYrope App);
- luua **Euroopa reisija pass** (*European Traveller's Pass*), mis sisaldaks ELi kodanikule turistina kasulikku teavet (tarbijaõigused, tervishoid, väljaspool Euroopat asuvate konsulaatide aadressid, hädaabinumbrid, teave Euroopa reisikaardi kohta);

45. toonitab, et turismisektor annab olulise panuse rahvastevahelise mõistmise edendamisse ja parandab eri kultuuride tundmist;

46. soovib algatada **meediaauhinna (turismi valdkonna Oscar)**, mida annaksid välja komisjon, parlament ja komitee ja millega autastataks dokumentaariume (trüki- ja audiovisuaalmeedias), mis vahendavad teadmisi Euroopa kultuuri- ja looduspärandi ning Euroopa kohalike ja piirkondlike vaatamisväärsuste kohta ning aitavad kaasa Euroopa kodaniku-teadlikkuse loomisele;

Turismi välismõõde

47. rõhutab **siseturu ja Schengeni ala rolli** piiriülese turismi ja lähiturgude jaoks. Komitee kutsub ELi liikmesriike tungivalt üles tagama piirideta Schengeni ala;

48. tervitab viisapaketti,⁽²³⁾ mille komisjon võttis vastu 2014. aasta aprillis, ja toonitab, et **viisalihtsustused** on oluline eeldus selleks, et motiveerida turiste Euroopat külastama⁽²⁴⁾. Seejuures tuleb hoolikalt kaaluda turvalisusküsimuste ja turismi majandusliku panuse vahekorda. Komitee tervitab siinkohal ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS)⁽²⁵⁾ kasutuselevõttu, millega tugevdatakse reisimise turvalisust Schengeni alal viisavabaduse kokkulepete alusel;

⁽²²⁾ InterRaili tasuta sõidukaardi ideed, mis võimaldaks teatud ajavahemiku jooksul piiramatult rongiga reisida kõigis osalevates riikides ja nende vahel, arutati Euroopa Parlamendi täiskogu istungjärgul Strasbourgis 3.–6. oktoobril 2016.

⁽²³⁾ COM(2012) 649 final, „Ühise viisapoliitika arendamine ja rakendamine ELi majanduskasvu hoogustamiseks“.

⁽²⁴⁾ ETC (2015), „Improving the Visa Regimes of European Nations to Grow Tourism: A view from the European Travel Commission“.

⁽²⁵⁾ COM(2016) 731 final, „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse ELi reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/794 ja (EL) 2016/1624“.

49. soovib, et turismiga seotud küsimusi ja eeskätt meetmeid Euroopast pärit turistide ohutuse suurendamiseks ELi mittekuuluvates riikides käsitletak Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee (ARLEM) aruandes;

50. toetab vastloodud koostööplatvorme ELi ja rahvusvaheliste partnerite, nt Hiina vahel selliste algatuste kaudu nagu Euroopa-Hiina kultuuri- ja turismiarengu komisjon algatuse „One Belt – One Road“ raames⁽²⁶⁾;

Turismi reklaamimine

51. toetab täielikult otsust nimetada 2018. aasta Euroopa kultuuripärandi aastaks, arvestades et turism on kõigi asjaomaste algatuste keskne tegur, ning kutsub üles looma Euroopa turismiaasta;

52. kutsub üles kooskõlastama riigisisese turismireklaami katusorganisatsioonide ja Euroopa Reisikomisjoni vahel, kuidas ühiselt **reklaamida Euroopat kolmandates riikides**;

53. kutsub üles laiendama turismitoodete pakkumist ja suunama selle konkreetsetele riikidele, sihtrühmadele, sektoritele jne, pöörates erilist tähelepanu teabe levitamisele kogu maailmas asjakohasel ja arusaadaval viisil ning kasutades nii palju kui võimalik kõige innovaativsemaid sidevahendeid. Parandades juurdepääsu teabele Euroopa turismipakkumise kohta, saab suurendada turistide voogu Euroopast ja geograafiliselt kaugetest riikidest;

54. kutsub komisjoni üles käsitlema põhjalikumalt turismi ja rände/pagulasvoogude vastasmõju, analüüsima selle kultuurilisi, majanduslikke ja ühiskondlikke mõjusid ning selgitama koos komiteega välja asjaomaste piirkondade potentsiaali (tööturg jne);

55. soovib komisjonil

— teha jõupingutusi **Euroopa kaubamärgi (ELi logo)** loomise, piirkondlike, piirkondade- ja riikidevaheliste kaubamärkide positsioneerimise ning Euroopa turustusplatvormide (ELi turundusprogrammid, nt Alpi või Vahemere piirkonnas) nimel, et reklaamida Euroopat kaugedel turgudel, tuues esile linnade ja piirkondade erilise rolli ning nende loodus- ja kultuuripärandi mitmekesisuse⁽²⁷⁾;

— võtta meetmeid, et ergutada Euroopa kodanikke rohkem Euroopas puhkama; tuleks kaaluda **Euroopa kodaniku reisikaardi** mudelit, mis varustaks reisijaid üldteabega, et muuta nende reisid lihtsamaks ja turvalisemaks, ning pakuks eeliseid Euroopa sees reisimisel;

— luua veebilehel www.visiteurope.com **ELi ringreis** ja **Euroopa kultuuriteede atlas**⁽²⁸⁾;

— kaaluda ühtse **Euroopa klassifitseerimis- ja kvaliteeditagamissüsteemi** loomist, et täiendada riiklike/piirkondlike hotelliklassifikatsioone (nt tärnid) ja riigi tasandil kehtestatud kvaliteedistandardeid;

Institutsioonidevaheline koostöö

56. kutsub komisjoni üles kaasama komitee iga-aastaselt Euroopa turismifoorumisse ja Euroopa turismipäeva;

57. soovib, et igal aastal korraldataks parlamendi ja komitee pädevate komisjonide ja organite vahel turismiteemaline arutelu. Arutelu võiks hõlmata sektoriga seotud sidusrühmade ühist kuulamist;

58. kutsub tulevasi eesistujariike üles lisama päevakorda Euroopa turismi teemasid ja kaasama komitee esindajaid;

⁽²⁶⁾ The Parliament Magazine nr 437, 27. juuni 2016, lk 28–29.

⁽²⁷⁾ *European Tourism Manifesto*/2016, „Tourism for Growth and Jobs“ (<http://www.tourismmanifesto.eu/>).

⁽²⁸⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, COM(2014) 477 final, „Euroopa kultuuripärand – ühtse lähenemisviisi suunas“.

59. toetab Euroopa avaliku ja erasektori turismivaldkonna osalejate algatust – majanduskasvu ja tööhõivet toetava turismi manifesti ⁽²⁹⁾ – ning teeb ettepaneku see allkirjastada ühendamaks jõud, et säilitada Euroopa atraktiivse sihtkohana ja tagada, et turismisektor jätkab panuse andmist Euroopa majanduslikku, sotsiaalsesse ja territoriaalsesse ühtekuuluvusse;
60. kutsub Maailma Turismiorganisatsiooni (UNWTO) oma algatust toetama, et arendada Euroopa turismi;
61. kutsub valitsusi ja erasektorit edendama vastutustundliku turismi poliitikat ja tavasid kooskõlas Maailma Turismiorganisatsiooni ülemaailmse eetikakoodeksiga, mis kujutab endast terviklikku raamistikku jätkusuutliku, vastutustundliku ja kõigile ligipääsetava turismi arendamiseks, milles võetakse arvesse selle kõiki majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ja keskkonnamõõtmelid;
62. paneb erilist rõhku turismi sotsiaalsele vastutusele ning kutsub Euroopa ja kolmandate riikide kodanikke üles olema teadlikud ja vastutustundlikud turistid ja reisijad ning austama kohalikke tavasid ja kultuure.

Brüssel, 7. detsember 2016.

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Markku MARKKULA

⁽²⁹⁾ <http://www.tourismmanifesto.eu/the-manifesto>.

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Jagamismajandus ja veebiplatvormid: linnade ja piirkondade ühine seisukoht“

(2017/C 185/04)

Raportöör: Benedetta BRIGHENTI (IT/PES), Castelnuovo Rangone aselinnapea (Modena provints)

Viitedokumendid: Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Veebiplatvormid ja digitaalne ühtne turg. Euroopa võimalused ja probleemid“

COM(2016) 288 final

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa jagamismajanduse tegevuskava“

COM(2016) 356 final

I. ÜLDISED MÄRKUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

1. märgib, et komisjon on kinnitanud, pealkirjastades 2. juunil 2016. aastal avaldatud teatise „Euroopa jagamismajanduse tegevuskava“, mõiste „jagamismajandus“ eelistamist laiaulatuslikuma mõiste „ühistarbimine“ asemel;
2. on seisukohal, et kõnealuses teatises ühistarbimisele kui mittetulunduslikule tegevusele osutamine – jagamismajanduse tehingud ei hõlma üldiselt omandiõiguse muutumist ning neid võidakse teha kasumi teenimise või mittetulunduslikul eesmärgil – ei ole piisav, kui võrd jagamismajanduse edendatavad muudatused või uuendused ei piirdu vaid teenuste pakkumise ja nõudluse vastasmõjust tuleneva mõjuga;
3. rõhutab oma tunnustust avatusele, mida komisjon selles dokumendis väljendab jagamismajanduse suhtes. Suunamist ja juhtimist käsitlev ühine õigusraamistik on vajalik liikmesriikidele ning kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele;
4. kordab, arvestades jagamismajanduse mõju nii paljudes valdkondades, mitmetasandilise lähenemisviisi tähtsust koos tiheda ja pideva suhtlemise ja koostööga erinevate tasandite institutsioonide vahel;
5. kahetseb, et komisjoni 2017. aasta tööprogramm ei sisalda ühtki ettepanekut Euroopa jagamismajanduse tegevuskava järelmeetmete kohta. Olulised Euroopa õigusaktid ei tundu olevat konsolideeritud ning platvormide ja nendes osalejate vaheliste lepingusuhete raamistik näib ebakindel;
6. peab, arvestades, et see uus majandus tugineb mitmes aspektis kodanike ja tarbijate mõjuvõimu suurendamisele, vajalikuks mitmetasandilisel valitsemisel, osalusel, proportsionaalsusel ja bürokraatia vältimisel põhinevat regulatiivset lähenemisviisi;

II. SOOVITUSED

7. nõuab, et tulevaste algatuste puhul kõnealuses valdkonnas hindaks komisjon põhjalikult territoriaalset mõju, mille vajadusele juhtis tähelepanu komitee korraldatud ekspertide seminar linnaarengu mõjuhinnangu kohta ⁽¹⁾. Komitee rõhutab nähtuse tugevat kohalikku ja piirkondlikku mõõdet, kuna paljudel jagamismajanduse algatustel on märkimisväärne mõju iseäranis linnatasandil, ning need on sageli kujundatud, reguleeritud ja mõnikord maksustatud kohalikul ja/või piirkondlikul tasandil;

⁽¹⁾ Linnaarengu mõjuhinnang, „The Sharing Economy“, ECONi komisjon, 30.6.2016.

8. jagab Euroopa Komisjoni seisukohta, et tuleks vältida eeskirjade killustumist, ning kutsub üles püüdlema kõnealuse eesmärgi poole tagamiseks, et kohalik ja piirkondlik majandus saab jagamismajandusest kasu. Seepärast palub komitee komisjonil arvesse võtta teenuste direktiivi artikli 4 lõikes 8 määratletud „olulise avaliku huviga seotud põhjuste“ kohalikku ja piirkondlikku mõõdet;
9. rõhutab vajadust tegeleda sellise horisontaalse nähtusega nagu jagamismajandus ELi linnade tegevuskava raames, eelkõige seose digitaaltehnoloogiale üleminekuga, mis on üks Amsterdami pakti olulisemaid teemasid;
10. peab hädavajalikuks terviklikku lähenemist, et hõlmata *majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnavalast rikkust*, mille on taganud juba olemasolevad kaupade ja teenuste juhtimis-/jagamis-/vahetamissüsteemid, mis nüüdseks toimivad uute tehnoloogiate abil;
11. rõhutab, et vaatamata oma keerukusele on varakult võetavad meetmed killustumise vältimiseks kohe alguses ikkagi palju vähem keerulised kui 28 riikliku õigusraamistiku ning arvukate kohalike ja piirkondlike eeskirjade tagantjärele ühtlustamine;
12. märgib, et ülemäärased regulatiivsed meetmed võivad innovatsiooni pärssida. Samas rõhutab komitee, et regulatiivsete meetmete puudumine võib tekitada ebakindlust, mis võib takistada investeeringuid ja sektori arengut;
13. peab seda küsimust tähtsaks ka digitaalse lõhe vähendamisel. Nende majandusaspektide ebaühtlane käsitlemine võib kaasa tuua ohu, et suureneb lõhe maa- ja linnapiirkondade vahel;
14. märgib Ameerika Ühendriikide ettevõtete ülekaalukust jagamismajanduses ja rõhutab, et selliste selgete ELi eeskirjade kasutusele võtmine, mis on kooskõlas proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõttega, toetaks Euroopa idufirmade kasvu ja konkurentsivõimet maailmas. Komitee leiab samuti, et arvesse tuleks võtta Euroopa mõõtme puudumisest tulenevaid kulusid jagamismajanduse või ühistarbimise valdkonnas ⁽²⁾;

Määratlus

15. leiab, et uuel lähenemisviisil, mis põhineb jagamisel/koostööl/osalemisel/suhtlemisel, on oma tugevus, mis ei tulene mitte ainult uue tehnoloogia kasutamisest, vaid ka *usaldusest* ja *vastutusest*, millel on nii majanduslik kui ka sotsiaalne ja „kogemuslik“ väärtus;
16. märgib, et ühistarbimise/jagamismajanduse ettevõtjate organisatsioonid, kellel on pikaajaline visioon, peaksid etendama aktiivset rolli selle valdkonna tulevikupoliitika väljatöötamisel;
17. peab esmatähtsaks tuvastada ja määrata kindlaks *parameetrid* ja *väärtused*, mida soovitakse toetada ja kaitsta, vältimaks uue paradigma muutumist millekski, mis ei ole meile omane, ning tagamaks selle sotsiaalne jätkusuutlikkus. Selline vajadus ilmneb näiteks hotellide ja restoranide sektoris, kus võib esineda ebaausat konkurentsi jagamismajanduse teenuste ja traditsiooniliste tegevuste vahel. Sel võib olla ka mõju eluasemeturule, tõstes hindu või muutes kinnisvara kasutuseesmärki. Kohalikul tasandil tuleb käsitleda küsimust, mil määral täiendavad jagamismajanduse platvormid olemasolevat eluruumide pakkumist ja traditsioonilist hotellindust;
18. peab õiguste kaitse seisukohalt oluliseks leppida kokku, kus võimalik ning täielikus vastavuses subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega, ühtsed mõisted ja määratlused, et tagada Euroopa tasandil ühtsus ja kindlustunne. Komitee leiab, et EL peab selgemalt määratlema teenuseosutaja, tööandja ja töötaja mõisted ning leidma lahenduse probleemidele tarbijatevahelistes ja ettevõtjatevahelistes suhetes veebiplatvormidel, et kindlaks teha, millised õigusaktid ja eeskirjad peaksid kehtima;

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi uuringuteenistus, jaanuar 2016: *The Cost of Non-Europe in the Sharing Economy*.
http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/558777/EPRS_STU%282016%29558777_EN.pdf.

19. leiab siiski, nagu juba varasemas arvamuses kinnitatud, et „olemasolevate turgude reguleerimine peaks alluma pidevale järelevalvele, et veenduda innovaatiliste protsesside jätkumise võimaluses. Ringmajandust käsitlev arutelu ja digitaalne ühtne turg võiksid olla mõned neist valdkondadest, milles tuleks kaaluda ühistarbimist“⁽³⁾;

20. ei ole siiski rahul, et ei osutata eesmärgile kaasata edaspidistes analüüsides kohalikud ja piirkondlikud üksused ning et liikmesriikidele on jäetud liiga suur kaalutusõigus, mis võib kaasa tuua killustumise, mida tuleks vältida;

21. on seisukohal, et komisjoni teatis pakub hindamiselemente ja -kriteeriume, andmata täielikku vastust, ning põhjustab seetõttu paratamatult ühtse turu erinevaid tõlgendusi ja edasist killustumist. Komitee kutsub seetõttu komisjoni üles pakkuma välja selge õigusraamistiku, mis tagab ausa konkurentsi põhimõtete austamise. Seoses sellega väljendab komitee kahetsust, et komisjoni lähenemisviis paistab seisnevat selles, et Euroopa seadusandjal võimaldatakse vaid kiita heaks teatud hulga kohtulahendeid,⁽⁴⁾ sealhulgas küsimuses, mida täpselt tähendab transpordi väljajätmine teenuseid käsitleva direktiivi 2006/123/EÜ artikli 2 kohaldamisalast;

22. tervitab komisjoni lähenemisviisi, mis osaliselt tänu komisjoni talituste töödokumendis kogutud andmetele tõendab jagamismajanduse majanduspotentsiaali. Samal ajal soovib komitee analüüsida ja tunnustada mitte ainult rahas väljendatud majanduslikku kasu, vaid ka ühistegevusest tulenevat kasu ja säästu keskkonna ja sotsiaalvaldkonnas. Seetõttu soovib komitee tungivalt parimal viisil uurida ja jälgida jagamise kaudu loodud rikkust, et selle saaks tunnistada ringmajanduse lahutamatuks ja aktiivseks osaks;

23. märgib, et kõiki ettevõtlust toetavaid teenuseid hõlmavate ühtsete kontaktpunktide loomine ühistarbimise/jagamismajanduse ettevõtjate jaoks võib kaasa aidata ühistarbimise/jagamismajanduse tegevuste laiemale levikule;

Turulepääsunõuded

24. küsib, kas teenuste direktiivis sätestatud mõiste „teenuseosutaja“ on endiselt asjakohane, arvestades et selle praegune sõnastus hõlmab mis tahes majandustegevust, sealhulgas vastastikku pakutavaid äärmiselt harva esinevaid ja mittekutselisi tegevusi;

25. on arvamusel, et eriti kasulik oleks kindlaks teha nii kvalitatiivne kui ka kvantitatiivne juurdepääsu künnis, et määrata, kes vastab turulepääsunõuetele, ning vältida sellise tegevuse levikut, mis võib kasutada jagamismajandust kattevarjana, et hoiduda seaduste ja eeskirjade täitmisest;

Kasutajate kaitse

26. leiab, et tuleks selgitada komisjoni suuniseid seoses mõiste „ettevõtja“ määratlusega. Komitee arvates peaks kasumi saamise eesmärgi puudumine välistama teenuspakkujale kutsevalifikatsiooni omistamise; tuleks kasutada ELi tasandi künniseid, mille aluseks on pakutava teenuse sagedus;

27. märgib, et arvustused ja hinnangud võivad koos õigusaktidest tulenevate nõuetega olla oluline tegur, et tagada tarbijate usaldus ja kaitse, ning rõhutab, et platvormid peaksid tõhusamalt võitlema võltsitud arvustuste vastu;

Tööhõive- ja sotsiaalsed aspektid

28. märgib siiski, et paljud jagamismajanduse töövormid näivad jäävat palgatöö ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise vahele – olukord, mis tõstatab olulisi küsimusi töötingimuste, töötervishoiu ja tööohutuse, tervisekindlustuse, tasulise haiguslehe, töötushüvitise ja vanaduspensionini kohta. Komitee rõhutab, et selline olukord võib kaasa tuua uue ebakindlate töösuhete kategooria;

29. märgib, et mõni jagamismajanduse ärimudel tekitab suurt negatiivset välismõju sotsiaal- ja tööhõive tasandil, eelkõige mõiste „füüsilisest isikust ettevõtja“ väärkasutamise tõttu, ning tugineb suurtele sotsiaalsetele erinevustele töötajate vahel sõltuvalt sellest, millist õigust kohaldatakse riigis, kus teenust osutatakse. Komitee palub komisjonil määratleda konkreetsem raamistik, et tagada liikmesriikidevaheline koordineerimine;

⁽³⁾ Arvamus teemal „Ühistarbimise kohalik ja piirkondlik mõõde“, COR-2015-02698-00-00-AC-TRA, detsember 2015.

⁽⁴⁾ Vt iseäranis kohtuasi C-434/15. Eelotsusetaotlus, mille on esitanud Juzgado Mercantil no 3 de Barcelona (Hispaania) 7. augustil 2015 – Asociación Profesional Elite Taxi versus Uber Systems Spain, S.L. (ELT C 363, 3.11.2015, lk 21).

30. kutsub liikmesriike, kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning komisjoni üles edendama uuenduslikke lahendusi jagamismajandusest tingitud sotsiaalsete ja tööhõiveprobleemide lahendamiseks, nagu ühistud või vastastikused ühingud, mis annavad palgatöötaja staatuse isikutele, kes muidu oleksid oma tahte vastaselt sunnitud valima füüsilisest isikust ettevõtja staatuse, ning pakuvad neile seega juurdepääsu laiaulatuslikule sotsiaalkaitsele;

Maksuküsimused

31. rõhutab teisalt, et igasugune veebiplatvormide vahendusel teostatud tegevus on täielikult jälgitav ning asjakohaste poliitiliste meetmete abil võib jagamismajandus tegelikult olla nii maksukohustuse täitmise kui ka halduskoormuse vähendamise vahend;

32. kutsub jagamismajanduse platvorme üles nõudma, et kõik aktiivsed teenuseosutajad järgiksid kehtivaid maksueeskirju ning teeksid koostööd riiklike, piirkondlike ja kohalike asutustega, et luua teabevahetuse mehhanism, mille eesmärk on nende kohustuste täitmine, pidades täielikult kinni kehtivatest andmekaitse-eeskirjadest. Komitee märgib, et näiteid selliste süsteemide kohta juba on ning neid tuleks üldistada;

33. juhib tähelepanu iseäranis turismimaksudele, mis kujutavad endast tõsist muret paljudele kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, arvestades et paljudes kohtades, kus selline maks kehtib, ei koguta seda jagamismajanduse platvormi kaudu broneeritud ööbimise pealt. Komitee lisab, et sellist eeskirjade rikkumist ei saa lubada ning et see viib ebaausa konkurentsini tavapäraste majutusasutuste suhtes ning et lisaks jäävad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tulust ilma. Komitee tervitab samas asjaolu, et teatud linnade ja platvormide vahel on sõlmitud kokkulepped nende maksude süstemaatilise kogumise suhtes;

Platvormid

34. rõhutab, et ükskõik millisel kujul esinevate platvormide sotsiaalne vastutus peab olema täpsemalt määratletud, eelkõige töötervishoiu ja tööohutuse ning koolituse osas. Komitee rõhutab, et põhiõiguste harta artiklites 27 ja 28 kinnitatud töötajate õigus olla ettevõttes informeeritud ja ära kuulatud ning kollektiivläbirääkimiste ja kollektiivse tegutsemise õigus tuleb tagada ärimudelilist sõltumatult;

35. peab äärmiselt oluliseks veebiplatvormide rolli kõnealuse majandusliku paradigma võimendajana ning loodab, et need võtavad vastutuse tagada kasutajate, kogukonna, territooriumi õiguste järgimine, sest see ei tähenda automaatselt tõket või takistust;

36. tervitab komisjoni väidet, et andmete vaba liikumise algatus hõlbustab andmete vahetust ja ülekantavust erinevate veebiplatvormide vahel, sest see on oluline ausa konkurentsi ja kasutajate kaitsmise tagamiseks ühtsel turul;

37. kutsub komisjoni üles hindama, kas on vajalik ja otstarbekas panna platvormidele juriidiline kohustus koostada üldiste tingimuste lihtne ja kasutajasõbralik kokkuvõte, mis lisanduks standarddokumentidele, arvestades et viimaste pikkus ja keerukus heidutab enamikku kasutajaid neid lugemast, luues väga ebasümmeetrilise suhte;

38. tervitab komisjoni võetud kohustust teha suuremate veebiplatvormidega koostööd tegevusjuhendi kasutuselevõtuks, et võidelda vihakõnede vastu veebis;

39. kutsub komisjoni üles liikuma võimalikult kiiresti *tervikliku lähenemisviisi* suunas, et vältida jagamismajanduse arengu ja mõju takistamist lähiajal;

40. toetab võimalust luua keskpikas perspektiivis spetsiaalne jagamismajanduse platvormide Euroopa põhikiri, millele võiks eelneda märgistamisprotsess, mille algatavad platvormid ise või nende suutmatuse korral ametiasutused. Selline märgistamisprotsess peaks võimaldama platvormidel välja selgitada oma vastutuse ja eeskätt kehtestada miinimumstandardid seoses jagamismajanduses töötajate suhtes kohaldatavate eeskirjade ja põhimõtetega (tasu, reitingu andmise ja osalejate hulgast kõrvaldamise reeglid, vaidluste lahendamine jne);

41. rõhutab, et on vaja leida õige regulatiivne tasakaal: poliitikud ei tohi lämmatada uuendusi ega jagamismajandust üle reguleerida, kuid peaksid sekkuma selleks, et vältida killustumist ja lahendada sotsiaal-majanduslikke probleeme;

42. kutsub komisjoni üles teavitama ja kaasama kõiki tasandeid, et tutvustada komisjoni poolt Euroopa Parlamendi ettepanekul heaks kiidetud katseprojekti, mis hõlmab jagamismajanduse uuringuid, järelevalvet ja koolitusprogramme;
43. palub analüüsida ja kaaluda ELi tasandil künniste määramist, millest allapoole jääb mittekutseline majandustegevus ja kasutajalt kasutajale teenuse osutamine ning kus seega ei kehti mingit turulepääsunõuet;
44. leiab, et need künnised peavad olema suhtelised ja ajapõhised (nt ööde arv majutuses, tööpäevade/-tundide arv muudel aladel), mitte lõplikud ja rahalised, et tagada võrdsed võimalused kõigile. Komitee arvates peaksid need künnised olema ka madalad, et vältida kuritarvitamisi ja tagada, et kõnealune tegevus on tõepoolest juhuslik ja mittekutseline;
45. nõuab, et jagamismajanduse platvormid majutuse sektoris nõuaksid teenusepakkujatelt turismimaksunõuete järgimist ja koguksid kohustuslikult kõik maksud broneeringute pealt, mis on nende kaudu tehtud asjaomastes linnades või piirkondades, et kanda need üle pädevatele asutustele. Komitee rõhutab, et on juba näiteid sellise koostöö kohta ametivõimude ja platvormide vahel;
46. toetab linnade foorumi loomist jagamismajanduse kohta kogemuste ja parimate tavade vahetamiseks, kuhu lisaks komiteele tuleks kaasata jagamismajanduse kohalikus ja piirkondlikus mõttmes tegevad Euroopa organisatsioonid ja võrgustikud ning kus tuleks teha koostööd ELi linnade tegevuskava asjakohaste temaatiliste partnerlustega. Komitee rõhutab, et selline foorum oleks kõnealuses sektoris vajaliku territoriaalse mõju hindamise raames peamine vahend ja partner;
47. kutsub kõiki poliitilisi tasandeid üles tegema tööd praeguse olukorraga, unustamata seejuures, et tegelik poliitiline ülesanne on kujundada jagamismajandust tulevikus.

Brüssel, 7. detsember 2016

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Markku MARKKULA

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Euroopa uus oskuste tegevuskava“

(2017/C 185/05)

Raportöör: Marie-Louise RÖNNMARK (SE/PES), Umeå vallavolikogu liige

Viitedokumendid: Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa uus oskuste tegevuskava. Koostöö inimkapitali tugevdamiseks ning töölesobivuse ja konkurentsivõime suurendamiseks“

COM(2016) 381 final

Ettepanek: nõukogu soovitus oskuste garantii loomise kohta

COM(2016) 382 final

Ettepanek: nõukogu soovitus milles käsitletakse pidevõppe Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku ning millega tunnustatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas

COM(2016) 383 final

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Ettepanek: nõukogu soovitus oskuste garantii loomise kohta

Põhjendus 11

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Võttes arvesse riiklikke olusid ning olemasolevaid vahendeid, peaksid liikmesriigid keskenduma oskuste garantii rakendamisele prioriteetsetes sihtrühmades (nt töötud, ebasoodsas olukorras olevad rühmad, teatavad vanuserühmad jne).</p>	<p>Võttes arvesse riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke olusid ning olemasolevaid vahendeid ning pidades silmas, et investeringuid inimkapitali saab käsitleda sotsiaalsete investeringutena, peaksid liikmesriigid keskenduma oskuste garantii rakendamisele prioriteetsetes sihtrühmades (nt töötud, ebasoodsas olukorras olevad rühmad, teatavad vanuserühmad jne), säilitades liikmesriikide pädevuse.</p>

Motivatsioon

Uue oskuste tegevuskava raames võetud algatusi võiks käsitleda sotsiaalsete investeringutena, võimaldades avaliku sektori kulutuste ja ELi vahendite paindlikumat kasutamist oskuste parandamiseks. Oskuste garantii rakendamise meetmete puhul tuleks arvesse võtta tööturu kohalikke ja piirkondlikke eripärasid.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek: nõukogu soovitus oskuste garantii loomise kohta

Põhjendus 12

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Oskuste garantiid tuleks rakendada vastavalt liikmesriikide kehtestatud rakenduskorrale ning see peaks põhinema isiku soovil ja huvil osaleda oskuste täiendamises.	Oskuste garantiid tuleks rakendada vastavalt liikmesriikide kehtestatud rakenduskorrale ning see peaks põhinema isiku soovil ja huvil osaleda oskuste täiendamises. Oskuste garantiis osalemise pakkumises tuleks määratleda täpsed eesmärgid, mida väheste oskustega täiskasvanu peab saavutama.

Motivatsioon

Üksikisiku tahe oskusi täiendada peab rajanema konkreetsete eesmärkide saavutamisel.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek: nõukogu soovitus oskuste garantii loomise kohta

Punkt 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Lähtuda oskuste garantii ülesehituses kolmest etapist: oskuste hindamine, personaalse, paindliku ja kvaliteetse õppevõimaluse pakkumine ning oskuste individualiseeritud täiendamise teel omandatud oskuste valideerimine ja tunnustamine.	Lähtuda oskuste garantii ülesehituses kolmest etapist: oskuste hindamine, personaalse, paindliku ja kvaliteetse õppevõimaluse pakkumine, määratledes täpsed eesmärgid, mida väheste oskustega täiskasvanu peab saavutama , ning oskuste individualiseeritud täiendamise teel omandatud oskuste valideerimine ja tunnustamine.

Motivatsioon

Üksikisiku tahe oskusi täiendada peab rajanema konkreetsete eesmärkide saavutamisel.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek: nõukogu soovitus oskuste garantii loomise kohta

Punkt 12

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Võttes arvesse riiklikke olusid ning olemasolevaid vahendeid, määratleda prioriteetsed sihtrühmad oskuste garantii rakendamiseks riiklikul tasandil. Võtta seejuures arvesse ka sihtrühmaks oleva elanikkonna soolist tasakaalu, mitmekesisust ja mitmesuguseid allrühmi.	Võttes arvesse riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke olusid ning olemasolevaid vahendeid ja pidades silmas, et investeringuid inimkapitali saab käsitleda sotsiaalsete investeringutena, määratleda prioriteetsed sihtrühmad oskuste garantii rakendamiseks riiklikul tasandil. Võtta seejuures arvesse ka sihtrühmaks oleva elanikkonna soolist tasakaalu, mitmekesisust ja mitmesuguseid allrühmi.

Motivatsioon

Uue oskuste tegevuskava raames võetud algatusi võiks käsitleda sotsiaalsete investeringutena, mis võimaldavad avaliku sektori kulutuste ja ELi vahendite paindlikumat kasutamist oskuste parandamiseks. Oskuste garantii rakendamise meetmete puhul tuleks arvesse võtta tööturu kohalikke ja piirkondlikke eripärasid.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek: nõukogu soovitus oskuste garantii loomise kohta

Punkt 21

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>SOOVITAB KÄESOLEVAGA KOMISJONIL:</p> <p>Toetada pädevusraamistike kasutamist kirja-, arvutus ja digitaaloskuste ning hindamisvahendite puhul.</p>	<p>SOOVITAB KÄESOLEVAGA KOMISJONIL:</p> <p>Koostada digitaal- ja ettevõtlusoskuste pädevusraamistike alusel vastavad raamistikud ka muude võtmepädevuste kohta ja toetada pädevusraamistike kasutamist kirja-, arvutus ja digitaaloskuste ning hindamisvahendite puhul.</p>

Motivatsioon

Komisjoni välja töötatud digitaal- ja ettevõtlusoskuste raamistikud aitavad oluliselt suurendada läbilöögivõimet nendes valdkondades. Sarnased dokumendid tuleks koostada ka muude võtmepädevuste kohta, samuti on vaja abimaterjale rakendamise ja hindamise kohta. Liikmesriikides on juba mitmesuguseid edukaid algatusi, milles järgitakse terviklikku lähenemisviisi. Riiklikule strateegiale järgnev digitaaloskuste edendamise algatus ELi tasandil ei tohi riikliku algatusega vastuollu sattuda.

II. POLIITILISED SOOVITUSED**EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE**

1. rõhutab, et uus oskuste tegevuskava on Euroopa edasise arengu jaoks ülimalt tähtsusega. Majandus-, sotsiaal- ja kultuuriinvesteeringutel on pikaajaline mõju ning need on suure tähtsusega. Komitee kiidab seetõttu heaks uue oskuste tegevuskava ning loodab, et kõik jõupingutused selle rakendamiseks tehakse kiiresti ja tõhusalt. Need on küsimused, mis oluliselt mõjutavad Euroopa kohalikku ja piirkondlikku tasandit;
2. rõhutab, et tööturg muutub aina liikuvamaks. Inimesed peavad olema mitmekülgsed ja paindlikud, et taluda ootamatuid muutusi ja kasutada ära uusi võimalusi. Lisaks kutsealastele erioskustele nõuavad tööandjad üha enam ka valdkonnaüleseid ehk nn pehmeid oskusi. See on kooskõlas tänapäeva elu ja ühiskonna nõudmistega, aidates heade oskustega ja mitmekülgsetel inimestel mitte ainult tööturul paremini hakkama saada, vaid muutes nad ka teadlikumateks isikuteks, aktiivsemateks kodanikeks ja targemateks tarbijateks;
3. juhib tähelepanu sellele, et oluline on pakkuda puudulike põhioskustega Euroopa elanikele oskuste täiendamise võimalusi, et neil oleks eeldus aktiivselt tööelus osaleda ja võimalus end ise ülal pidada. See on oluline nii üksikisiku kui ka kogu ühiskonna seisukohalt. Euroopa on hiljuti kogenud sotsiaalse rahunemise märke. See näitab piisava selgusega, et sotsiaalne kaasatus on üldiste hariduse ja koolituse valdkonnas tehtavate jõupingutuste vältimatu eesmärk ja tõrjutuse vähendamise vahend. Kodanikuaktiivsus tähendab, et mõistetakse demokraatlikke väärtusi ja teatakse, mida aktiivne vastutus nende väärtuste eest tähendab, ning see peab hõlmama kõiki. Integreerimise seisukohast on seetõttu oluline, et ka migrandid, sh varjupaigataotlejad ja pagulased, saaksid asjakohasel viisil kasu oskuste garantiist;
4. rõhutab siiski, et põhioskusi tuleb pakkuda eeskätt kõige varasematel haridusetappidel ja igal juhul kohustusliku koolihariduse ajal;

5. on seisukohal, et uus oskuste tegevuskava on oluline meede puudulike oskuste probleemiga tegelemiseks Euroopas, käsitledes kogu vajaminevate oskuste spektrit põhioskustest keeruliste oskusteni ja valdkonnaüleste erialapõhiste oskusteni. Kuigi mitmekesist oskustepagasit on oluline arendada juba varases eas, on oskuste tegevuskava oluline ka erinevate täiskasvanute kategooriate jaoks: isikud, kes vajavad oskuste täiendamist tööturule sisenemiseks või töökoha säilitamiseks, isikud, kes vajavad oskuste arendamise võimalust muus valdkonnas töötamiseks, isikud, kes soovivad liikuda üle piiride, ning isikud, kes vajavad baasteadmisi õpingute jätkamiseks. Komitee arvates on samuti oluline tagada üldhariduse ja -koolituse – aga eelkõige kutsehariduse – ja töökohal toimuva koolituse vahel sidusus ja vastastikune täiendavus oskuste täiendamise meetmete rakendamisel;

Põhioskused – oskuste garantii

6. toetab komisjoni ettepanekut oskuste garantii kohta, mille eesmärk on tagada Euroopas madala kvalifikatsiooniga täiskasvanute töövõimaluste parandamine ja täielik osalemine ühiskonnaelus. Oskuste garantiis osalemise pakkumises tuleks määratleda selged eesmärgid saavutatavate oskuste või kvalifikatsiooni taseme osas ja kohustused, mida madala kvalifikatsiooniga täiskasvanud peavad täitma. Selles tuleks silmas pidada, milliseid ja mis tasemel oskusi tööturul nõutakse, ja võimaluse korral tuleks ära kasutada olemasolevaid ametioskusi. Kõnealuse arenguga seotud küsimustesse on olulisel määral kaasatud kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused pädevuse tõttu hariduse, koolituse ja tööhõive valdkonnas;

7. leiab, et selge seos oskuste kaardistamise ja sellest tulenevate haridusmeetmete vahel peaks leidma kajastamist individuaalses õppeplaanis. Lähimõeldud individuaalses õppeplaanis peaks sisalduma täpne teave isiku õpingute ülesehituse, seatud sihi ja eesmärkide kohta;

8. leiab ühtlasi, et individuaalse õppeplaani koostamiseks on vaja tagada inimestele kogu elu jooksul kvaliteetsed ja tõhusad teabe ja kutsenõustamise teenused, mis annavad huvitatud inimesele teavet neist õppimisvõimalustest, mis vastavad tema vajadustele ja aitavad tal omandada tööturule sisenemiseks vajalikud oskused. Need võivad hõlmata juhiseid, õppekülastusi ja praktilisi tegevusi, nõuandeid õpingute finantseerimise ja teavet õppevõimaluste kohta, samuti mitmesugustele koolitussüsteemidele juurdepääsu ning koolituse osutajate kohta;

9. rõhutab, et koolituse eesmärk on omandada oskusi, mis on täiskasvanule vajalikud töö saamiseks või säilitamiseks ja ühiskonnaelus osalemiseks. Oluline on anda osalejatele ka võimalus kombineerida haridussüsteemi raames erineva taseme õpet ja kasutada endale sobivat õppekeskkonda, et võimaldada neil kiirelt omandada tööturul ja ühiskondlikus elus vajalikke oskusi ning aidata eelkõige varjupaigataotlejatel ja pagulastel tööd leida. See võib hõlmata nt keeleoskuse põhitaseme omandamist kombineerituna õpingutega põhikoolis, keskkoolis või kõrgkoolis. Hõlbustada tuleb ka töö ja õpingute kombineerimist;

10. rõhutab, et sihtrühma kuuluvatele isikutele peavad olema tagatud mitmesugused õppimisvormid – võttes arvesse isikule sobivat aega ja kohta, mis võib olla seotud nt geograafilise asukoha või sotsiaalsete tingimustega – ning võimalus kombineerida õpinguid muude tegevustega ja mitmesuguste õppimisviisidega. Komitee peab oluliseks uute õppimisvõimaluste ärakasutamist (koos asjakohase juhendamise) mitmesuguste IT-põhiste õppimisviiside abil, nt kaugõpet (reaalajas), segaõpet või muud avatud õppevormid. Arvata võib, et lähiaastatel arenevad tehnilised võimalused väga kiiresti, mistõttu tekib küsimus, kas pedagoogiline tegevus suudab tehnilise arenguga sammu pidada;

11. rõhutab, et selline struktuur peaks sisaldama ka sidusrühmadele suunatud tegevust eesmärgiga jõuda ebasoodsas olukorras olevate rühmadeni, kes vajavad oskuste parandamist, kuid kes ise koolitusvõimalusi spontaanselt ei otsi. Sedalaadi püüded võiksid hõlmata riiklike või kohaliku ja piirkondliku tasandi meetmete kombinatsiooni. Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ülesanne võiks näiteks olla sihtrühmade kindlaks määramine ning nende motiveerimine teavitamistegevuse kaudu, misjärel koolitusele kvalifitseeruvatele isikutele antakse juurdepääs riigis kehtivatele abi vormidele, nt täiendav õppetõetus, maksudega seotud soodustused või õppepuhkus. Kodanikuühiskonna esindajad, nt mitmesugused noorteorganisatsioonid, võivad kõnealuse teavitustöö puhul täita olulist rolli;

12. nõustub teatise öelduga, et tööandjad ei soovi pelgalt kutsepõhiseid erioskusi, vaid on üha rohkem huvitatud ülekantavatest oskustest, nagu meeskonnatöö, loov mõtlemine ja probleemide lahendamise võime, ning suutlikkusest töötada eri valdkondades. Haridusmeetmete väljatöötamisel ja rakendamisel tuleks arvestada nimetatud uute tingimustega. Komitee peab siiski vajalikuks töötada välja konkreetne õppesisu uute majandusharude jaoks, nagu roheline ja sinine majandus;

13. kutsub üles töötama välja partnerluspõhist koostööd riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutuste, ettevõtjate, töötajate ja nende esindusorganisatsioonide ning kodanikuühiskonna esindajate vahel, et mitteformaalse ja formaalse õppe käigus saadud teadmisi ja kvalifikatsioone paremini ära kasutada. Väljaspool formaalset haridussüsteemi omandatud oskuste valideerimine võib märkimisväärselt suurendada teadlikkust uute oskuste ja kvalifikatsioonide vajadusest;

14. rõhutab, et ehkki hariduse ja koolituse sisu ja korraldus kuuluvad liikmesriikide pädevusse, tuleks oskuste garantii kujundada riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi olukorda ja saadaolevaid ressursse arvesse võttes, arvestades et investeringuid inimkapitali tuleb käsitleda sotsiaalinvesteeringuna. Komitee rõhutab, et Euroopa kaasfinantseeringu võimalus kas olemasolevate või tulevikus kasutusele võetavate rahastusprogrammide kaudu on suure tähtsusega oskuste garantii rakendamiseks liikmesriikides;

Võtmepädevused ning paremad ja komplekssemad oskused kodanike võimaluste parandamiseks

15. kiidab heaks komisjoni kavatsuse jätkata tööd konsensuse saavutamiseks võtmepädevuste osas, et esitada need selgelt riiklikes juhenddokumentides, peegeldada neid õppes ning hinnata neid haridussüsteemis poliitika kujundamise eri tasanditel. Oluline on arutada võtmepädevuste – mille eesmärk on ka tagada inimeste oskuste vastamine kiiresti muutuvatele tööturu vajadustele – tähtsust erinevatel Euroopa, riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi foorumitel. Seetõttu tuleks eelistatult pidada sisutihedat dialoogi ühiskonna organisatsioonide, tööturu, haridus- ja teadusasutuste ning kodanikuühiskonna esindajate vahel;

16. leiab, et kavandatavate meetmete väljatöötamise on juba varases etapis asjakohane kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused – näiteks haridus- ja koolitusteenuste osutaja rollis –, aga ka õpetajakoolitust pakkuvad asutused, et tagada oskuste kasutuselevõtt kohe esimesel võimalusel. Komitee rõhutab, et komisjoni väljatöötatud digitaal- ja ettevõtlusoskuste raamistik on väga väärtuslik kõnealuse valdkonna arendamisel. Komitee teeb sellega seonduvalt ettepaneku koostada vastav dokument muude võtmeoskuste, näiteks finantskirjaoskuse arendamiseks, samuti abimaterjalid rakendamise ja hindamise kohta;

Kutseõpe

17. leiab, et komisjon peaks jätkama teemanädalate korraldamist ja koostööd organisatsiooniga World Skills. Sellega omakorda ergutatakse ja toetatakse riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi jõupingutusi kutseõppe edendamisel teabepäevade ja kutseoskuste võistluste, sh praktilise tegevuse kaudu;

18. väljendab heameelt, et EL käsitleb oskuste puudujääki, mis on sageli eriti problemaatiline maapiirkondade väiksemates kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes. Komitee jääb sellega seoses ootama uue oskustealase valdkondliku koostöö kava ettepaneku rakendamist, et näha, kas uus süsteem saab aidata kaasa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste valdkondadevahelisele koostööle. Selline valdkondadevaheline koostööplatvorm võib tulla kasuks kohalikele majandusele, töötajatele ja avalikele teenustele;

19. toetab komisjoni kavatsust julgustada liikmesriike oma haridussüsteemi kujundama, et võimaldada neil üle minna üldistelt koolitusprogrammidele suunatud programmidele, mis vastavad eri kutseoskuste vajadustele;

20. toetab mõtet kutsuda liikmesriike üles tagama, et hiljuti saabunud sisserändajatel, kes tänu suunatud meetmetele leiavad kiiresti töökoha, oleks juurdepääs jätkuõppe võimalustele, et vältida nende hilisemat väljatõrjumist tööturult;

21. toetab komisjoni eesmärki ergutada kutseõppe valiku laiendamist kõrghariduses, tagamaks kutseõppe taseme pidevat paranemist. Kõnealuse hariduskorralduse alustalaks peaks olema hästi väljatöötatud partnerlus koolituse osutajate, akadeemikute, ettevõtjate ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vahel;

22. märgib, et komisjonil tuleb jätkuvalt püüelda selle poole, et tagada, et kutseõpe toetab elukestvat õpet ja võimaldab jätkata õppimist kõrgema taseme kvalifikatsioonide omandamiseks;

Põhirõhk digioskustel

23. toetab komisjoni ettepanekut julgustada liikmesriike töötama välja põhjalikud riiklikud digioskuste strateegiad;

24. rõhutab, et kvaliteetsed ja uuenduslikud õppemeetodid ja -viisid digitaalse sisu õpetamiseks peavad sisaldama järgmist:

— *avatud õpikeskkonnad* uute õppimise, teadmiste omandamise ja õpetamise tingimuste ja vormidega digitaalses maailmas, toetudes õpetajatele ja koolijuhtidele, kes on nendega hästi kursis;

— *avatud õppematerjalid*, s.o juurdepääs teadmistele, õppevahenditele ja muudele abivahenditele veebiõppe jaoks;

— *võrgustike edendamine* nii õpetajate kui ka õppijate vahel, nt eri koolide ja riikide vahel;

25. peab digitaliseerimist võimaluseks lahendada mitu koolidega seotud probleemi. See võib hõlmata järgmist:

— individualiseerituma ja kaasavama õpetamise võimaldamine;

— hiljuti saabunud sisserändajatele keeleõppe ja ühiskonna ning erinevate teemadega tutvumiseks mõeldud õppevahendid, mis on esitatud nii nende emakeeles kui ka uue asukohariigi keeles;

— kaugõpe, nt isoleeritumate piirkondadeni jõudmiseks või juhul, kui teatavate keelte õpetajad puuduvad;

— õppijate edasijõudmise dokumenteerimine, õpetajate jaoks hindamise lihtsustamine ja bürokraatia vähendamine;

26. rõhutab, et digioskuste valdkonnas eduka investeringu tegemine eeldab eri tasandi koolides tugevat pedagoogilist juhtimissuutlikkust. Digioskustele keskendumine võib aidata koolides kaasa köitvama töökoha loomisele, kus toetatakse õpetajate tahet ja valmidust oma oskusi arendada;

27. märgib, et vahet tuleb teha põhilistel digioskustel, mis tuleks kõigil omandada, ja spetsiifilisematel oskustel, mis on seotud konkreetse teema või valdkonnaga;

Paremini võrreldavad kvalifikatsioonid

28. ootab Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku läbivaatamist, et tagada riiklike kvalifikatsiooniraamistike vajaduspõhine ajakohastamine ning aruannete ühtne formaat. Samas tuleb meelde, et liikmesriikide pädevuses on töötada välja riikliku kvalifikatsiooniraamistiku kvaliteeditagamise põhimõtted;

29. rõhutab liikmesriikidevahelise kvaliteedialase koostöö tähtsust ja nõustub Euroopa Komisjoniga, et liikmesriikide ja kolmandate riikide koostöö kvalifikatsioonide võrreldavuse alal peab toimuma etapiviisiliselt;

30. rõhutab, et enamus kutsetest ja kutsevaldkondadest on pidevas muutumises, st tekivad uued kutsealad ja vanad aeguvad. Seetõttu on oluline, et oskuste kirjeldused ja kutsekirjeldused kajastaksid edaspidi kiiresti muutuva tööturu ja innovatsiooniga seonduvat. Selles kontekstis nõuavad võtmepädevused eritähelepanu;

Rändajate, sh varjupaigataotlejate ja pagulaste oskused ja kvalifikatsioonid

31. rõhutab, et kooskõlas Euroopa Parlamendi 2016. aasta raportiga⁽¹⁾ on eriti oluline toetada pagulaste, varjupaigataotlejate ja muude samalaadses olukorras olevate inimeste kaasamist ja integratsiooni. Seetõttu on oluline võimalikult operatiivselt toetada liikmesriike nende püüetes tagada juurdepääs oskuste kaardistamise meetmele ning sissejuhatavad keelekursused, oskuste täiendamine ja muud meetmed, mis aitavad end tööelus ja ühiskondlikus elus sisse seada. Samuti on oluline, et inimesed saaksid päritoluriigis omandatud hariduse/kraadi ilma viivitusega valideerida lasta;

Õppimise ja õpetamise ajakohastamine

32. kiidab heaks komisjoni kavatsuse pöörata oskuste tegevuskavas eritählepanu hariduse ajakohastamisele ning loodab, et see lihtsustab ka võtmepädevuste omandamist, millel on Euroopa haridus- ja koolitussüsteemides oluline osa;

33. leiab, et komisjon peaks veelgi edendama õppijakeskse hariduse kujundamist, **toetudes digitaalse õppimise aspektidele**, mida komitee on käsitlenud arvamuses komisjoni 2014. aasta teatise „Avatud haridusruum“⁽²⁾ kohta;

34. märgib, et uue oskuste tegevuskava elluviimine sõltub kõigi, eelkõige täiskasvanuhariduses ja kogukonnaõppes töötavate õpetajate oskuste täiendamisest. Liikmesriikide rakenduskavadest tuleb nõuetekohaselt käsitleda toetust õpetajaskonnale ning sihipäraselt võiks suurendada teadlikkust Euroopa täiskasvanuõppe elektroonilisest platvormist (EPALE);

35. jagab komisjoni seisukohta, et liikmesriigid peavad parandama oskuste garantii rakendamisega tegelevate õpetajate ja teiste sellesse kaasatud isikute haridust ja jätkuõpet;

Kõrghariduse ajakohastamine

36. kiidab heaks komisjoni kavatsuse teha koostööd erinevate sihtrühmadega nende püüdlustes ajakohastada kõrgharidust, eelkõige oskuste hindamise valdkonnas. Sellise töö juures tuleks võtta arvesse nii liikmesriikide riiklikku haridusraamistikku kui ka kohalikke ja piirkondlikke tugevaid külgi ja väljakutseid, sh kohaliku ja piirkondliku tööturu erisuguseid vajadusi. Komitee rõhutab sellega seoses vajadust õppida varasemate samalaadsete meetmete puhul saavutatud edust ja ebaedust, et tagada vajalik pühendumine ja jõuda üksmeelele kõrghariduse ajakohastamise osas;

37. rõhutab seoses komisjoni poolt välja kuulutatud kõrgkoolilõpetajate töökäigu jälgimise algatusega, et see algatus ei tohi põhjustada täiendavat bürokraatiat riiklikele ja piirkondlikele asutustele ja kõrgkoolidele ega lisakoormust üliõpilastele. Komitee soovib viidata andmekaitsetsätetest kinnipidamise vajalikkusele. Idee kasutada kõnealuse algatuse jaoks maksu- ja sotsiaalkaitseteavet on seda silmas pidades küsitav;

Europassi raamistiku läbivaatamine

38. tervitab komisjoni ettepanekut vaadata läbi kehtiv Europassi raamistik. Reaalajas täpse teabe tagamiseks oskuste nõudluse ja pakkumise kohta peab läbivaadatud Europassi raamistik tuginema kohaliku ja piirkondliku tasandi praegustele kogemustele. Seepärast saavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused anda kasuliku panuse oskuste prognoosimisse ja kavandatud veebipõhisesse teenuseplatvormi.

Brüssel, 7. detsember 2016

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Markku MARKKULA

⁽¹⁾ „Pagulaste sotsiaalne kaasamine ja tööturule integreerimine“, Euroopa Parlament (2016) 0297.

⁽²⁾ COM(2013) 654 final.

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Põllumajandustoodete hindade volatiilsuse reguleerimine“

(2017/C 185/06)

Raportöör: Jacques BLANC (FR/EPP), La Canourgue'i vallavanem**POLIITILISED SOOVITUSED**

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

1. märgib, et 2011. aasta juunis G20 tippkohtumisel vastu võetud tegevuskava põllumajandustoodete hindade volatiilsuse vastu võitlemiseks on seni saanud tagasihoidlik edu, ja kutsub seetõttu üles taasalustama sellekohaseid läbirääkimisi Saksamaa G20 eesistumise ajal 2017. aastal;
2. märgib, et vaatamata viimastel aastatel läbiviidud ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) reformidele, on riskijuhtimise vahendid, mis võimaldavad põllumajandustootjatel end kaitsta saagikuse ja hindade muutustest tuleneva negatiivse mõju ning tervise või keskkonnaga seotud põhjustel tekkinud kahjude eest, ÜPPs endiselt vaeslapse osas. Nendeks kasutatakse tegelikult vähem kui 2 % ÜPP teise samba vahenditest ja 0,4 % põllumajanduse kogueelarvest. Liikmesriigid saavad ise otsustada, millises ulatuses nad soovivad kasutada kõnealuseid Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) määruse vahendeid;
3. on seisukohal, et mehhanisme põllumajandustootjate sissetulekute kindlustamiseks tuleb oluliselt tugevdada, et vähendada põllumajandustoodete ja tootmisvahendite hindade suure volatiilsuse negatiivset mõju eesmärgiga parandada Euroopa põllumajandusliku toidutööstuse konkurentsivõimet, säilitada põllumajandus kõigis piirkondades, innustada moderniseerimist ja innovatsiooni ning hoida maakogukonnad elujõulisena;
4. leiab, et kõnealune eesmärk võidakse saavutada siis, kui viiakse ühiselt ellu meetmete kogum, mille eesmärk on i) tugevdada põllumajandusliku toidutööstuse eraõiguslike osalejate rolli põllumajandusturgude reguleerimisel, et kompenseerida osaliselt ÜPP dereguleerimist, ii) laiendada ja lihtsustada juurdepääsu põllumajandustootjate kasutada olevate riskijuhtimisvahendite valikule, kuna EAFRD raames olemasolevaid vahendeid ei ole võimalik kasutada teise samba raames saadaolevate vahendite piisamatuse tõttu ja neid tuleks suurendada ilma esimese samba raames saadaolevate vahendite kahtluse alla seadmata, ning iii) julgustada ühise põllumajanduspoliitika järgmise reformi raames nii kohalikul kui ka piirkondlikul tasandil suurendama Euroopa põllumajandusettevõtete lisaväärtust, et muuta need vähem haavatavaks maailma põllumajandustoodete hindade kõikumise suhtes;
5. tuletab meelde, et lepingutega kindlustatakse põllumajandustootjate toodangu müük ja tarnimine töötajatele eelnevalt teadaolevate hindadega. Lepingud aitavad seega saavutada tasakaalu pakkumise ja nõudluse vahel ning võimaldavad paremini kontrollida toote kvaliteeti, mis võib tootjate jaoks kaasa tuua kõrgemad hinnad ja võrdsema jaotuse tarneahelas;
6. teeb ettepaneku, et liikmesriikides, kus ei ole väljakujunenud vertikaalseid koostöövorme, tugevdataks lepingulisi suhteid kogu toiduainete tarneahela ulatuses (ja mitte ainult põllumajandustootjate ja põllumajanduslike toodete töötajate vahel), lubatakse liikmesriikidel muuta need kohustuslikuks ning edendatakse mitmepoolsete lepingute sõlmimist nt tootjaorganisatsiooni, töötaja ja turustaja vahel;
7. teeb ettepaneku anda konkurentsieeskirjade senisest paindlikuma ja kogu ELis ühesuguse tõlgendamise abil põllumajandusettevõtjatele, tootjaorganisatsioonidele ja tunnustatud tootmisharudevahelistele organisatsioonidele ning põllumajanduslike toiduainete turgudele ja keskustele avalikku huvi kaitsva struktuurina suurem pädevus kriiside ennetamiseks. Selleks peavad tootmisharudevahelised organisatsioonid, mis ühendavad väärtusahelate erinevaid lüüsid, ning kõnealuste põllumajanduslike toiduainete turgude ja keskuste käitajad olema suutelised pakkuma ettevõtjatele prognoose turgude arengu kohta, et aidata neil teha sobivaid otsuseid võrdlushindu kindlaks määramata. Selline praktika eksisteerib juba mõnes liikmesriigis ja seetõttu tuleks seda arvesse võtta ka parimate tavade jagamisel;
8. teeb ettepaneku, et turu tasakaalustamatuse või turu tasakaalustamatuse reaalse ohu korral, mida hinnatakse teatavate näitajate alusel, peaks põllumajandusettevõtjatel, sealhulgas tootjaorganisatsioonidel ja nende liitudel, olema õigus kasutada oma tegutsemisruumi ja kooskõlastatult vähendada oma tootmist isegi enne Euroopa Komisjonilt selleks loa saamist vastavalt ühist turukorraldust reguleeriva määruse (EL) nr 1308/2013 artiklile 222. Ühine turukorraldus peaks seega selgesõnaliselt võimaldama põllumajandusettevõtetel, sealhulgas tootjaorganisatsioonidel ja nende liitudel, rakendada turu tasakaalustamiseks ja turgu valitseva seisundi kuritarvitamise vältimiseks ennetusmeetmeid, millest tuleb eelnevalt teavitada pädevaid asutusi;

9. märgib, et põllumajandustoodete hindade volatiilsuse reguleerimine ja võitlus ebaõiglaste kauplemistavade vastu toiduainete tarneahelas on omavahel tihedalt seotud, kuna turukõikumised mõjutavad jõuvahekorda lisaväärtuse jaotamiseks tarneahelas ning sellest sündivad kompromissid on enamasti ebasoodsad tootjatele, kelle läbirääkimispositsioon on piiratud iseäranis põllumajandusliku toidutööstuse ja eelkõige suurte jaekaubandusettevõtjate kasvava koondumise ning tootjate killustatuse ja nende puuduliku organiseerumise tõttu;

10. soovib kehtestada konkreetseid Euroopa eeskirjad toiduainete tarneahelas kasutatavate ebaõiglaste kaubandustavade vastu, nagu on soovitatud Euroopa Parlamendi 7. juuni 2016. aasta resolutsioonis [2015/2065 (INI)], kuna lepingutes tagatakse küll teatud määral riskide jagamine, kuid ei kõrvaldata põhimõtteliselt osapoolte ebavõrdsust; konkurentsioigusest ei piisa ebaõiglaste kaubandustavade probleemi ja põllumajanduslikku toidutööstust iseloomustavate jõuvahekorra ebakõlade lahendamiseks; toidutööstuses osalejate iseregulatsiooni mehhanismid ei ole tõhusad, eelkõige kuna põllumajandustootjad ja töötajad ei julge sageli esitada kaebusi, sest kardavad turult väljatõrjumist; ELi tasandil on raamõigusakti vaja selleks, et ühtlustada konkurentsitingimused ja tagada, et Euroopa põllumajandustootjatel ja tarbijatel on võimalus saada kasu õiglastest müümise ja ostmise tingimustest;

11. soovib laiendada õigust pidada kollektiivselt läbirääkimisi lepingute sõlmimiseks kõigile põllumajandustoodetele, et tugevdada põllumajandustootjate läbirääkimispositsiooni sektoris;

12. tunnistab, et pakkumist koondades võidakse vältida olukorda, kus väiketootjad peavad alluma iseäranis suurtööstuse väga suurele lepinguvõimule, tagades tarbijatele hindade maksimaalse läbipaistvuse ja toodete jälgitavuse;

13. märgib, et erasektori osalejate rolli tugevdamine põllumajandusturgude reguleerimisel eeldab turgude suuremat läbipaistvust;

14. teeb sel eesmärgil ettepaneku luua tootmissektoripõhiste riiklike vaatluskeskuste võrgustikule tuginev põllumajandusturgude Euroopa vaatluskeskus, mis toetuks piimaturu vaatluskeskuse kogemustele ja turgude tulemustabelitele, mida Euroopa Komisjon regulaarselt avaldab. Rajatav vaatluskeskus peaks pakkuma selgelt ja õigeaegselt vajalikke andmeid turgude mõistmiseks nii konjunktuursete (eelkõige kriisiolukordade ennetamiseks) kui ka struktuuriliste aspektide seisukohast (võimaldades analüüsida sektori eri osalejate hindade ja marginaali arengut);

15. rõhutab, et 2018. aastaks kavandatud finantsinstrumentide turgude direktiivi (MiFID 2) kohaldamine peaks edendama suuremat teadlikkust ja põllumajandustoodete finantsturul tegutsevate eri osalejakategooriate hoitavate positsioonide korrapärasest jälgimisest, et vähendada ülemäärase spekulatsiooniriski ja võimaldada hinnariski tõhusat juhtimist sektori kommertsosalejate poolt;

16. märgib, et olemasolevate riskijuhtimis- ja kriisihjehvahendite elluviimisel ja tugevdamisel ÜPP raames on arvukaid takistusi, sealhulgas konkurents teise samba (mille alla kuulub enamik kõnealuseid vahendeid) vahendite vahel, ebapiisav kriisireserv, mis on vajalik ja mida seetõttu ei tohiks moodustada otsetoetuste iga-aastase vähendamise alusel, ajakohaste ja prognoositavate andmete puudumine põllumajandusettevõtete majandusliku tulemuslikkuse kohta jne, ning kinnitab vajadust vähendada kõnealuseid takistusi, et rakendada ambitsioonikat ja tõhusat põllumajandusriskide juhtimise strateegiat;

17. leiab, et ÜPP järgmisel reformimisel tuleks ergutada liikmesriike töötama välja ja viima ellu üksteist täiendavate ja põllumajandustootjatele taskukohaste riskijuhtimisvahendite laia valiku, tuginedes riskide segmenteeritud käsitlemisele ja riskide liigitamisele vastavalt nende tõsidusastele: ⁽¹⁾ i) „normaalsed“ riskid, millega põllumajandusettevõtjad tulevad suuremalt jaolt toime tänu ettevaatussäätudele ja maksumeetmetele, ii) „keskmised“ riskid, vastutuse mille eest võivad põllumajandusettevõtjad edasi suunata finantsturgudele (forvardlepingud, optsioonid, börsivälised lepingud), kindlustusandjatele (riskide juhtimiseks saagikuse, käibe ja brutomarginaali osas) ja ühisfondidele (tervise ja keskkonnaga seotud riskide juhtimiseks ja põllumajandustootjate sissetuleku stabiliseerimiseks), ning iii) „katastroofilised“ riskid, mille eest kannavad vastutust peamiselt riigiasutused turvavõrgustike kaudu hindade osas ja erakorraliste meetmete abil kriisiolukordade lahendamiseks. Seejuures tuleks hoolitseda selle eest, et riskide ulatuslikum segmenteerimine ei tooks kaasa suuremaid halduskulusid;

⁽¹⁾ J. Cordier' ja J.-C. Debari koostatud tüpologia järgi artiklis „Gestion des risques agricoles: la voie nord-américaine. Quels enseignements pour l'Union européenne?“, vihik nr 12, Club Déméter, 2004. Võrreldavat tüpoloogiat on välja pakutud ka muudes töödes, sh hiljuti Euroopa Parlamendi koostatud aruandes (vt joonealune märkus 2).

18. rõhutab, et riskijuhtimise vahendite arendamine ei tohi oluliselt mõjutada ÜPP eelarve stabiilsust, mille praegu tagavad tootmise ja hindadega sidumata toetused. Eelarvet, mille kulud jälgivad hoolikalt põllumajandustoodete hindade kõikumisi ja vähenevad konjunktuurselt turgude hea toimimise tõttu, ähvardaks tegelikult oht, et seda võidakse märkimisväärselt vähendada aruteludes ELi mitmeaastase finantsperspektiivi üle. See vähendaks ÜPP pakutavat kaitset, millel oleks turgude suunamuutuste puhul kahjulik mõju põllumajandustootjatele;

19. teeb ettepaneku, et põllumajandustootjad võiksid ühe võimalusena ettevaatussäästude loomiseks turuhäirete vastu paigutada erikontole reservi osa esimese samba põhitoetustest. Põhitoetuste kõnealuse osa paigutamine reservi oleks kohustuslik siis, kui teatavad turunäitajad, näiteks põllumajandustoodete hinnad või põllumajandustoodete hindade ja tootmisvahendite hindade suhtarv, suurenevad. Sel viisil reservi paigutatavaid summasid võivad põllumajandustootjad reservist vabastada ja neid kasutada, kui turunäitajad taas langevad. Seejuures tuleks igal juhul vältida täiendavate halduskulude teket;

20. tunnistab, et lisaks põllumajandustootjate enesekindlustuse suutlikkuse parandamisele oleks sellisel süsteemil mitu eelist: see asendaks osaliselt praeguse kriisireservi, mille toimimishäired on üldteada, süsteemi halduskulud oleksid madalad, see ei mõjutaks ÜPP eelarve stabiilsust ning see muudaks sidumata toetused toiduainete kõrgete hindade ajal avalikkuse silmis õiguspärasemaks;

21. märgib, et kaaluda võiks muidki mehhanisme ettevaatussäästude loomise edendamiseks, võttes eeskju näiteks Kanada kehtivast süsteemist, mis võimaldab säästukontole raha paigutanud põllumajandustootjatel saada riigilt kontole sama suure rahalise toetuse;

22. rõhutab, et tähtis on ergutada uute, endisest mitmekesisemate ja võimalusel ka odavamate kindlustustoodete loomist ja kasutuselevõttu põllumajandusettevõtete majanduslike riskide vastu, võttes eeskju muu hulgas Ameerika Ühendriikides kasutusel olevatest kindlustusprogrammidest. Kõnealused uued tooted võiksid näiteks olla järgmised: i) käibekindlustus, tagades põllukultuuride külvi ajal põllumajandusettevõtte keskmise saagikuse ja futuuriturgudel kehtivate hindade alusel prognoositud tulu, ent mille puhul üksnes saagikusega seotud osa oleks subsideeritav, et järgida Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) roheline kasti eeskirju, ii) indeksikindlustused, mis põhinevad põllumajandusettevõtte asukohaks oleva piirkonna keskmisel saagikusel, käibel või brutomarginaalil (kuid üksnes saagikusega seotud osa oleks subsideeritav), arvestades et kõnealuste kindlustustega kaasnevad oluliselt väiksemad halduskulud kui põllumajandustootja individuaalsel saagikusel põhinevate kindlustustega, iii) põllumajandusettevõtte kogutulu kindlustus, mille kasutamiseõigus oleks üksnes väikestel ja keskmise suurusega mitmekesistel põllumajandusettevõtetel, mis tegelevad segakultuuride kasvatus ja karjakasvatusega või toodavad puu- ja köögivilju või erikultuure, mida toetatakse vaid vähe või üldse mitte ja mille jaoks puudub saagikindlustus, iv) mahepõllumajandusliku tootmisega tegelevatele põllumajandustootjatele suunatud erikindlustused, mille puhul võetaks alati arvesse selliste toodete üldiselt madalamat saagikust, suuremaid tootmiskulusid ja kõrgemaid turuhindu. Kõnealuseid meetmeid tuleks uurida, et hinnata eelkõige meetmete võimalikke kulusid riigipoolse edasikindlustamise osas;

23. palub komisjonil teha tihedat koostööd riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste ja põllumajandusorganisatsioonidega, et suurendada teadlikkust ja arusaamist ÜPP teise samba raames kättesaadavatest riskijuhtimise vahenditest. Lisaks kutsub komitee komisjoni üles suurendama kõnealuste finantsvahendite mahtu võrreldes praeguse 2%-ga teise samba vahenditest;

24. soovib arendada ühisfonde sissetuleku stabiliseerimise vahendi (IST) eeskujul, mis loodi ÜPP 2013. aasta reformiga, tagades tasakaalustatud ümberjaotamise piirkondade ja tegevusvaldkondade vahel, kuid mille ainult kaks liikmesriiki (Itaalia ja Ungari) ja üks piirkond Hispaanias (Castilla-León) on lisanud oma maaelu arengukavva aastateks 2014–2020. Ühisfondid pakuksid kaitset põllumajandusettevõtte brutomarginaali järsu languse (üle 30%) vastu eelmise kolme või viie aastaga võrreldes. Nii suurt kahju on raske kompenseerida üksnes põllumajandustootjate loodud ettevaatussäästude abil. Samuti ei saa neid hõlmata seda tüüpi käibekindlustusega, mis on olemas Ameerika Ühendriikides ja mis annab tagatise saagitulude vähenemise vastu võrreldes külvi ajal prognoosituga, ent iseenesest ei paku kaitset madalate hindade vastu;

25. nõuab sissetuleku stabiliseerimise fondide rakendamist sektori tasandil, et soodustada tootmisalade integreerumist, ning riigi ja riikidevahelisel tasandil selleks, et laiendada riskide vastastikust kindlustamist ja vähendada kulusid. Igas liikmesriigis töötaks seega põllukultuuride fond, piimafond, puu- ja köögiviljade fond jne;

26. soovib liikmesriikidel katsetada sissetuleku stabiliseerimise fonde, enne kui neid hakatakse laialdaselt kasutama, võttes arvesse kõnealuste vahenditega seotud praktilisi raskusi nende rakendamisel ja toimimisel (raamatupidamisandmete kogumine põllumajandusettevõtete kohta, edasikindlustamise vajadused jne);

27. rõhutab, et eespool kirjeldatud kolme liiki riskijuhtimisvahendid – ettevaatussäästud, kindlustused, sissetuleku stabiliseerimise vahendid – täiendavad üksteist ja neid tuleks võimalusel rakendada koos, et rajada tugev ja sidus turvavõrk hindade volatiilsuse vastu ning aidata vähendada põllumajandustootjate läbielavate kriiside esinemise sagedust ja intensiivsust;

28. on seisukohal, et otsetoetuste tase tuleks ühtlustada ELi liikmesriikide vahel selleks, et tootjatel oleks võimalik võrreldavates tingimustes lahendada hindade volatiilsuse probleemi;

29. on veendunud, et otsetoetused peaksid jääma ÜPP vahendiks ka pärast 2020. aastat, et aidata põllumajandusettevõtete sissetulekut toetada ja stabiliseerida ning hüvitada ELi kõrgete standardite täitmisest tulenevaid kulusid;

30. teeb ettepaneku, et kui ÜPP järgmise reformi käigus otsustatakse vähendada esimese samba otsetoetusi, eraldades sel viisil vabanevad summad riskijuhtimisele, võiksid põllumajandustootjad saada „kuponge“, mille väärtus on võrdne teatud protsendimääraga nende põhiotetustest. Põllumajandustootjad saaksid kuponge kasutada vabatahtlikkuse alusel oma valiku järgi ettevaatussäästude loomiseks, kindlustusteks, ühisfondideks. Selline süsteem võimaldaks suurendada riskijuhtimisvahendite rahastamist, mõjutamata ÜPP esimese samba eelarve stabiilsust ⁽²⁾;

31. taotleb, et Euroopa Komisjon viiks läbi üksikasjaliku uuringu, milles käsitletakse erinevaid võimalusi laiendada riskijuhtimisvahendite valikut, sh ettevaatussäästud, kindlustused ja ühisfondid sissetuleku stabiliseerimiseks. Kõnealusel uuringus tuleks täpsustada tagajärgi, eeliseid ja piiranguid, mis kaasnevad igapäevaga nimetatud vahenditest, arvestades erinevaid kriteeriume. Uuringus tuleks samuti analüüsida erinevaid stsenaariume riskijuhtimise väljatöötamise strateegia rahastamiseks, sh punktis 30 väljapakutud kupongide süsteem;

32. on seisukohal, et avalik poliitika peaks aitama suurendada Euroopa põllumajandusettevõtete lisaväärtust, parandades põllumajandustavade keskkonnasäästlikkust, et muuta need vähem haavatavaks maailmaturu hindade kõikumiste suhtes ja kaasata põllumajandus ökoloogilisse üleminekusse, mida on vaja selleks, et leevendada kliimamuutusi, kohaneda nende mõjuga ja vähendada ökosüsteemidele avalduvat survet;

33. rõhutab sellega seoses vajadust pöörata erilist tähelepanu äärepoolseimate piirkondade põllumajandusvaldkonnale, mis nõuab kohandatud erimeetmeid, võttes arvesse nende ELi toimimise lepingus tunnustatud ainulaadseid eriomadusi;

34. tunnistab, et Euroopa põllumajandus on vägagi mitmetahuline: enamik põllumajandusettevõtteid turustavad oma tooteid ELi turul, samas kui teised ekspordivad otseselt või kaudselt osa oma toodangust kolmandatesse riikidesse;

35. leiab, et on oluline säilitada kõnealusel mitmekesisus, võttes arvesse, et põllumajandusliku toodangu ühe osa müük kolmandatesse riikidesse aitab kaasa pakkumise ja nõudluse tasakaalule ELi turul ning et ELil kui maailma suurimal põllumajanduslike toiduainete eksportijal peab olema võimalus saada kasu toiduainete ülemaailmse nõudluse – nii kvantiteedi kui ka kvaliteedi osas – suurenemisest;

36. on arvamusel, et on kaks peamist võimalust suurendada põllumajandusettevõtete lisaväärtust: i) suurendada teatud sektorites muret tekitavalt nõrka põllumajanduse tootlikkust põllumajandusliku tootmise jätkusuutliku tõhustamise abil, tootes rohkem vähemate tootmisvahenditega või vähendades tootmisvahendite ostmist põllumajandusettevõtete sõltumatus suurendamiseks, mis nõuab uuenduslike ja senisest vastupidavamate tootmissüsteemide kasutuselevõttu, tuginedes täppispõllumajandusele, maaharimise lihtsustamisele, külvikordadele ja põllukultuuride mitmekesistamisele, rohumaapõhiste süsteemide või muude tavade paremale kasutamisele, või ii) ergutada piirkondlike toidusüsteemide loomisele, mis rahuldavad Euroopa tarbijate suurenevat nõudlust ja võimaldavad osaliselt vabaneda maailma põllumajanduslike toorainete turgudel valitsevast volatiilsusest, arendades lühikesi turustusahelaid (koolisööklad, toitlustus, otsemüük), nišiturge ja kvaliteettooteid, soodustades keskkonnasõbralikumaid tootmisviise (mahepõllumajandus ja teised lähenemisviisid);

⁽²⁾ Ettepanek sisaldub Isabel Bardaji ja teiste koostatud aruandes „*Research for Agri Committee – State of play of risk management tools implemented by Member States during the period 2014–2020: national and European frameworks*“, Euroopa Parlamendi sise poliitika peadirektoraat, 2016. Siinkohal tehakse ettepanek laiendada seda hõlmamaks ka ettevaatussäästude loomist.

37. soovib, et ÜPP ja liikmesriikide poliitika julgustavad põllumajandustootjaid uurima kõnealust kahte võimalust, kaasates sellesse kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi.

Brüssel, 7. detsember 2016

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Markku MARKKULA

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi läbivaatamine“

(2017/C 185/07)

Raportöör: Jácint HORVÁTH (HU/PES), komitaadi õigustega linna Nagykanizsa volikogu liige

Viitedokument: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta, et võtta arvesse muutuvat turuolukorda

COM(2016) 287 final

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Põhjendus 6

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p><i>Direktiiviga ei takistata liikmesriikidel võtta meetmeid nende audiovisuaalmeedia teenuste suhtes, mis on pärit kolmandatest riikidest ja mida pakutakse liikmesriigi territooriumil. Need audiovisuaalmeedia teenused ei kuulu päritoluriigi põhimõtte kohaldamisalasse. Direktiiviga ei jäeta eraldi välja kolmandatest riikidest pärit audiovisuaalmeedia teenuste registreerimise kohustust ega nende teenuste suhtes karistuste kohaldamist.</i></p>

Motivatsioon

Väljastpoolt Euroopa Liidu territooriumi pärinevad audiovisuaalmeedia teenused võivad põhjustada tõsiseid häireid mõne liikmesriigi meediasüsteemides, täpsemalt avalikus sfääris. Nendele audiovisuaalmeedia teenustele ei kehti päritoluriigi põhimõtte. Selle täpsustamine ei ole asjaomast liiki õigusaktis vajalik, kuid direktiivi ühtsele tõlgendamisele aitab kaasa, kui preambulis viidatakse liikmesriikide tegutsemisvabadusele kõnealuste teenuste osas.

Muudatusettepanek 2*Põhjendus 9*

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Vaatajate, sealhulgas lapsevanemate ja alaealiste mõjuvõimu suurendamiseks vaadatava infosisu kohta teadlike otsuste tegemisel on vaja, et audiovisuaalmeedia teenuse osutajad esitaksid piisavalt teavet sellise infosisu kohta, mis võib kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või kõlbelist arengut. See on näiteks võimalik infosisu olemust näitavate infosisu kirjelduste abil. Infosisu kirjeldusi võib esitada kirjalikul, graafilisel või helilisel meetodil.</p>	<p>Vaatajate, sealhulgas lapsevanemate ja alaealiste mõjuvõimu suurendamiseks vaadatava infosisu kohta teadlike otsuste tegemisel on vaja, et audiovisuaalmeedia teenuse osutajad esitaksid piisavalt teavet sellise infosisu kohta, mis võib kahjustada alaealiste füüsilist, vaimset või kõlbelist arengut. See on näiteks võimalik infosisu olemust näitavate infosisu kirjelduste abil. Infosisu kirjeldusi võib esitada kirjalikul, graafilisel ja/või helilisel meetodil.</p>

Motivatsioon

Mida enam vahendeid audiovisuaalmeedia teenuse osutaja sisu kirjeldamiseks kasutab, seda silmapaistvam ja märgatavam see on ning seda kindlamini oma eesmärgini jõuab.

Muudatusettepanek 3*Põhjendus 17*

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Nõuet, mille kohaselt ei tohi toodet alusetult esile tõsta, on olnud tegelikkuses keeruline rakendada. Sellega piiratakse samuti tootepaigutuse kasutamist, mis oma määratluse kohaselt hõlmab väärtuse tekitamiseks teataval tasemel esiletõstmist. Tootepaigutust sisaldavate saadete nõuded peaksid seega keskenduma vaatajate selgele teavitamisele tootepaigutuse olemasolust ning selle tagamisele, et audiovisuaalmeedia teenuse osutaja toimetuse sõltumatust ei mõjutata.</p>	<p>Nõuet, mille kohaselt ei tohi toodet alusetult esile tõsta, on olnud tegelikkuses keeruline rakendada. Sellega piiratakse samuti tootepaigutuse kasutamist, mis oma määratluse kohaselt hõlmab väärtuse tekitamiseks teataval tasemel esiletõstmist. Tootepaigutust sisaldavate saadete nõuded peaksid seega keskenduma vaatajate selgele ja lihtsasti kättesaadaval viisil teavitamisele tootepaigutuse olemasolust ning selle tagamisele, et audiovisuaalmeedia teenuse osutaja toimetuse sõltumatust ei mõjutata.</p>

Motivatsioon

Komitee arvates on oluline, et mitte ainult infosisu, vaid ka selle lihtne kättesaadavus teeks üheselt mõistetavaks, et saade sisaldab tootepaigutust.

Muudatusettepanek 4

Põhjendus 30

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p><i>Alates 1990. aastate teisest poolest pühendab Euroopa Liit internetipõhise infosisu reguleerimisel märkimisväärselt osa mitteseadusandlikele vahenditele (vt eeskätt nõukogu 24. septembri 1998. aasta soovitus alaealiste ja inimväärikuse kaitse kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta soovitus alaealiste ja inimväärikuse kaitse ning vastulause esitamise õiguse kohta seoses Euroopa audiovisuaalsete ja online-teabe teenuste sektori konkurentsivõimega). Need vahendid, eriti otseliiniteenused, vanuse kontrollimise süsteemid, infosisu klassifitseerimine ja vanemliku kontrolli süsteemid, on tõhusad ka videote jagamise platvormidel avaldatud infosisu reguleerimisel. Otseliiniteenused on olulised ja levinud alaealiste kaitse vahendid, mille eesmärk on olla kasutajatele lihtne ja lihtsasti kättesaadav kaebuse esitamise vahend ning tagada asjakohaste ametkondade teavitamine õigusrikkumise korral. Vanuse kontrollimise süsteemid tagavad sobiliku kaitsetaseme eriti siis, kui kasutaja vanuse kontrollimiseks kasutatakse üksnes täiskasvanud isikutele väljastataval isikut tõendaval dokumendil olevaid andmeid, vanuse tõendamist usaldusväärse kolmanda isiku poolt või biomeetrilisi andmeid. Infosisu klassifitseerivad kasutajad (lapsevanemad) ise või reitinguagentuurid ning selle klassifitseerimine eri kriteeriumide alusel – vägivald, seksuaalsus, hasartmängud, vulgaarne kõnepruuk jne – võimaldab jagada videote jagamise platvormide vahendusel kättesaadava infosisu eri kategooriatesse, mida kasutatakse sellisele infosisule ligipääsu piiramiseks. Vanemliku kontrolli süsteemid võimaldavad lapsevanematel piirata alaealiste ligipääsu internetile, koostades alaealistele sobiva infosisu nimekirja või filtreerides lastele kahjuliku infosisu.</i></p>

Motivatsioon

Direktiivi uus artikkel 28a kohustab videote jagamise platvormide käitajaid võtma tarvilikke meetmeid alaealiste kaitsmiseks ning vaenu õhutada infosisu keelamiseks. Sobilikeks meetmeteks peetakse otseliiniteenuseid, vanuse kontrollimise süsteeme, sisu klassifitseerimist ning vanemliku kontrolli süsteeme. Arvestades tehnoloogia kiiret arengut, ei ole selliste meetmete sisu võimalik määratleda üksikasjaliku õigusnormina. Direktiivi ühtmoodi tõlgendamisele asjaomaste teenuseosutajate ja riiklike reguleerivate asutuste poolt võib kaasa aidata see, kui direktiivi preambul sisaldab mõnda selgitavat lauset iga meetme kohta.

Muudatusettepanek 5

Põhjendus 38

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Käesoleva direktiiviga ei piirata liikmesriikide võimalust kehtestada kohustusi, millega tagatakse üldist huvi pakkuva infosisu avastatavus ja juurdepääs sellisele infosisule, järgides üldist huvi pakkuvate eesmärkide raames kindlaks määratud eesmärke, milleks on meediapluralism, sõnavabadus ja kultuuriline mitmekesisus. Selliseid kohustusi tuleks kehtestada ainult juhul, kui need on vajalikud liikmesriigi poolt kooskõlas liidu õigusega selgelt kindlaks määratud üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks. Sellega seoses peaksid liikmesriigid eelkõige uurima regulatiivse sekkumise vajadust võrreldes tulemustega, mis tulenevad turujõudude mõjust. Kui liikmesriigid otsustavad kehtestada eeskirju avastatavuse kohta, peaksid nad seoses avaliku poliitika õigustatud huvidega kehtestama ettevõtjatele ainult proportsionaalseid kohustusi.</p>	<p>Käesoleva direktiiviga ei piirata liikmesriikide võimalust kehtestada kohustusi, millega tagatakse üldist huvi pakkuva infosisu avastatavus ja juurdepääs sellisele infosisule, järgides üldist huvi pakkuvate eesmärkide raames kindlaks määratud eesmärke, milleks on meediapluralism, sõnavabadus ja kultuuriline mitmekesisus. Selliseid kohustusi tuleks kehtestada ainult juhul, kui need on vajalikud liikmesriigi poolt kooskõlas liidu õigusega selgelt kindlaks määratud üldist huvi pakkuvate eesmärkide saavutamiseks. Sellega seoses peaksid liikmesriigid eelkõige uurima regulatiivse sekkumise vajadust võrreldes tulemustega, mis tulenevad turujõudude mõjust, meediaomandi läbipaistvuse puudumisest, meediakanalite koondumisest ja huvide konfliktidest. Kui liikmesriigid otsustavad kehtestada eeskirju avastatavuse kohta, peaksid nad seoses avaliku poliitika õigustatud huvidega kehtestama ettevõtjatele ainult proportsionaalseid kohustusi.</p>

Muudatusettepanek 6

Artikli 1 lõige 5

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>5. Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:</p> <p>[...]</p> <p>d) lõige 7 asendatakse järgmisega:</p> <p>„7. Liikmesriigid soodustavad kaas- ja enesereguleerimist riigi tasandil käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondades vastu võetud tegevusjuhendite abil nende õigussüsteemis lubatud ulatuses. Kõnealused tegevusjuhendid peavad olema asjaomaste liikmesriikide põhiliste sidusrühmade seas laialdaselt aktsepteeritud. Tegevusjuhendites tuleb selgelt ja üheselt mõistetavalt kirjeldada nende eesmärke. Neis tuleb tagada kehtestatud eesmärkide korrapärase, läbipaistev ja sõltumatu järelevalve ning saavutuste hindamine. Neis tuleb ette näha tõhus jõustamine, sealhulgas vajaduse korral tõhusad ja proportsionaalsed karistused.</p> <p>Tegevusjuhendite allkirjastajad peavad esitama komisjonile artikli 6a lõikes 3 ning artikli 9 lõigetes 2 ja 4 osutatud liidu tegevusjuhendite kavandid ning olemasolevate liidu tegevusjuhendite muudatused või laiendused.</p> <p>Komisjon võib paluda, et Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörihm esitaks arvamuse kõnealuste tegevusjuhendite kavandite, muudatuste või laienduste kohta. Komisjon võib vajaduse korral need tegevusjuhendid avaldada.“;</p>	<p>5. Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:</p> <p>[...]</p> <p>d) lõige 7 asendatakse järgmisega:</p> <p>„7. Liikmesriigid soodustavad kaas- ja enesereguleerimist riigi tasandil käesoleva direktiiviga koordineeritud valdkondades vastu võetud tegevusjuhendite abil nende õigussüsteemis lubatud ulatuses. Kõnealused tegevusjuhendid peavad olema asjaomaste liikmesriikide põhiliste sidusrühmade seas laialdaselt aktsepteeritud. Tegevusjuhendites tuleb selgelt ja üheselt mõistetavalt kirjeldada nende eesmärke. Neis tuleb tagada kehtestatud eesmärkide korrapärase, läbipaistev ja sõltumatu järelevalve ning saavutuste hindamine. Neis tuleb ette näha tõhus jõustamine, sealhulgas vajaduse korral tõhusad ja proportsionaalsed karistused.</p> <p>Tegevusjuhendite allkirjastajad peavad esitama komisjonile artikli 6a lõikes 3 ning artikli 9 lõigetes 2 ja 4 osutatud liidu tegevusjuhendite kavandid ning olemasolevate liidu tegevusjuhendite muudatused või laiendused.</p> <p>Komisjon palub, et Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörihm esitaks arvamuse kõnealuste tegevusjuhendite kavandite, muudatuste või laienduste kohta. Komisjon avaldab need tegevusjuhendid.“;</p>

Motivatsioon

Ei vaja selgitust.

Muudatusettepanek 7

Artikli 1 lõige 7

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>Artiklile 5 lisatakse punkt e järgmises sõnastuses:</p> <p>„e) meediateenuseid osutavate ettevõtete tegelikult kasusaavad omanikud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/60/EÜ (rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta) artikli 3 lõikele 6.“;</p>

Motivatsioon

Direktiivi rakendamise seisukohast on otsustava tähtsusega teave selle kohta, kes on need füüsilised või juriidilised isikud, kellel on otsustav mõju meediateenuste toimimise ja meediateenuse osutaja otsuste üle kas omandi- või hääleõiguse või muude lepingus sätestatud õiguste tõttu. Muudatusettepanekuga, mille eesmärk on võimaldada nende isikute ja asutuste tuvastamist, viidatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2005/60/EÜ, mis käsitleb rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta. Meediateenuste osutaja omandistruktuuri läbipaistvus on meediavabaduse põhitingimus.

Muudatusettepanek 8

Artikli 1 lõige 10

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
10. Artikkel 7 jäetakse välja;	

Motivatsioon

Artikkel 7 jäetakse direktiivist välja, kuna Euroopa juurdepääsetavuse aktis juba sätestatakse rangemad ühised nõuded meediateenuse osutajatele. Nimetatud Euroopa juurdepääsetavuse akti ei ole siiski veel vastu võetud ning soovitakse vältida sellise olukorra tekkimist, kus käesolevast direktiivist jäetakse välja juurdepääsetavust käsitlevad viited, samal ajal kui Euroopa juurdepääsetavuse akti ei ole veel vastu võetud (või liikmesriikide tasandil üle võetud). Kuni Euroopa juurdepääsetavuse akt ei ole kõikide liikmesriikide õigussüsteemidesse üle võetud, ei nõustu komitee artikli 7 väljajätmisega.

Muudatusettepanek 9

Artikli 1 lõige 11

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(11) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:	(11) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:
a) lõige 2 asendatakse järgmisega:	a) lõike 1 punkt e asendatakse järgmisega: „audiovisuaalsed ärilised teadaanded alkohoolsete jookide kohta ei tohi olla suunatud konkreetselt alaealistele, peavad vältima noorte kokkupuudet nendega ning ei tohi propageerida selliste jookide liigset tarbimist.“

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>„2. Liikmesriigid ja komisjon ergutavad selliste enese- ja kaasreguleerimise tegevusjuhendite väljatöötamist, mis käsitlevad sellistes saadetes või saadete ajal, mille vaatajaskonnast märkimisväärne osa on lapsed, edastatavaid asjakohatuid audiovisuaalseid ärilisi teadaandeid toitumislase või füsioloogilise mõjuga toitaineid ja muid aineid sisaldavate toitude ja jookide kohta, eelkõige nende kohta, mis sisaldavad rasva, transrasvhappeid, soola/naatriumi ja suhkruid, mille liigne tarbimine toidus tervikuna ei ole soovitatav.</p> <p>Kõnealuseid tegevusjuhendeid tuleks kasutada, et vähendada tõhusalt alaealiste kokkupuutumist suure soola-, suhkru- või rasvasisaldusega toite ja jooke käsitlevate või muul viisil nende riiklike või rahvusvaheliste toitumisjuhustega sobimatute audiovisuaalsete äriliste teadaannetega. Kõnealuste tegevusjuhendite abil tuleks tagada, et audiovisuaalsed ärilised teadaanded ei röhuta selliste toitude ja jookide toiteväärtuse positiivseid aspekte.</p> <p>Komisjon ja Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühm julgustavad vahetama parimaid tavaid enese- ja kaasreguleerimise süsteemide kohta liidus. Kui see on asjakohane, aitab komisjon kaasa liidu tegevusjuhendite väljatöötamisele.“;</p> <p>b) lisatakse lõiked 3 ja 4:</p> <p>„3. Liikmesriigid ja komisjon ergutavad töötama välja enese- ja kaasreguleerimise tegevusjuhendid, mis käsitlevad asjakohatuid audiovisuaalseid ärilisi teadaandeid alkohoolsete jookide kohta. Kõnealuseid tegevusjuhendeid tuleks kasutada, et tõhusalt piirata alaealiste kokkupuutumist alkohoolsete jookide audiovisuaalsete äriliste teadaannetega.</p> <p>4. Komisjon ja Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühm julgustavad vahetama parimaid tavaid enese- ja kaasreguleerimise süsteemide kohta liidus. Kui seda peetakse asjakohaseks, aitab komisjon kaasa liidu tegevusjuhendite väljatöötamisele.“;</p>	<p>b) lõige 2 asendatakse järgmisega:</p> <p>„2. Liikmesriigid ja komisjon ergutavad selliste enese- ja kaasreguleerimise tegevusjuhendite väljatöötamist, mis käsitlevad sellistes saadetes või saadete ajal või vahetult enne või pärast selliseid saateid, mille vaatajaskonnast märkimisväärne osa on lapsed, edastatavaid asjakohatuid audiovisuaalseid ärilisi teadaandeid toitumislase või füsioloogilise mõjuga toitaineid ja muid aineid sisaldavate toitude ja jookide kohta, eelkõige nende kohta, mis sisaldavad rasva, transrasvhappeid, soola/naatriumi ja suhkruid, mille liigne tarbimine toidus tervikuna ei ole soovitatav.</p> <p>Kõnealuseid tegevusjuhendeid tuleks kasutada, et vähendada tõhusalt alaealiste kokkupuutumist suure soola-, suhkru- või rasvasisaldusega toite ja jooke käsitlevate või muul viisil nende riiklike või rahvusvaheliste toitumisjuhustega sobimatute audiovisuaalsete äriliste teadaannetega. Kõnealuste tegevusjuhendite abil tuleks tagada, et audiovisuaalsed ärilised teadaanded ei röhuta selliste toitude ja jookide toiteväärtuse positiivseid aspekte.</p> <p>Komisjon ja Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühm julgustavad vahetama parimaid tavaid enese- ja kaasreguleerimise süsteemide kohta liidus. Kui see on asjakohane, aitab komisjon kaasa liidu tegevusjuhendite väljatöötamisele.“;</p> <p>c) lisatakse lõiked 3 ja 4:</p> <p>„3. Liikmesriigid ja komisjon ergutavad töötama välja enese- ja kaasreguleerimise tegevusjuhendid, mis käsitlevad asjakohatuid audiovisuaalseid ärilisi teadaandeid alkohoolsete jookide kohta. Kõnealuseid tegevusjuhendeid tuleks kasutada, et tõhusalt piirata alaealiste kokkupuutumist alkohoolsete jookide audiovisuaalsete äriliste teadaannetega.</p> <p>4. Komisjon ja Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühm julgustavad vahetama parimaid tavaid enese- ja kaasreguleerimise süsteemide kohta liidus. Kui seda peetakse asjakohaseks, aitab komisjon kaasa liidu tegevusjuhendite väljatöötamisele.“;</p>

Motivatsioon

Alaealiste kaitse laiendamine.

Muudatusettepanek 10

Artikli 1 lõige 15

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>15. Artikkel 13 asendatakse järgmisega:</p> <p style="text-align: center;"><i>„Artikkel 13</i></p> <p>1. Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste osutajad tagavad oma kataloogist vähemalt 20 % suuruse osa Euroopa päritoluga teoste jaoks ning tagavad kõnealuste teoste esiletoomise.</p> <p>[...]</p> <p>5. Liikmesriigid loobuvad lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetest väikese käibe või väikese vaatajaskonnaga teenuseosutajate puhul või kui teenuseosutaja on väike- või mikroettevõtjad. Liikmesriigid võivad kõnealustest nõuetest loobuda ka juhul, kui need oleksid tellitavate audiovisuaalmeediateenuste olemuse või teema tõttu ebaotstarbekad või põhjendamatud.“;</p>	<p>15. Artikkel 13 asendatakse järgmisega:</p> <p style="text-align: center;"><i>„Artikkel 13</i></p> <p>1. Liikmesriigid tagavad, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste osutajad tagavad oma kataloogist nende poolt kättesaadavaks tehtud saadete summeeritud saateajast vähemalt 20 % suuruse osa Euroopa päritoluga teoste jaoks ning tagavad kõnealuste teoste esiletoomise, hoolitsedes selle eest, et need oleksid kataloogis esile tõstetud ja lihtsasti leitavad.</p> <p>[...]</p> <p>5. Liikmesriigid loobuvad lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetest väikese käibe või väikese vaatajaskonnaga teenuseosutajate puhul, sh kohalikud omavalitsused, kes omavad audiovisuaalmeediateenuseid, kohalike või piirkondlike teenuseosutajate puhul või kui teenuseosutaja on väike- või mikroettevõtjad. Liikmesriigid võivad kõnealustest nõuetest loobuda ka juhul, kui need oleksid tellitavate audiovisuaalmeediateenuste olemuse või teema tõttu ebaotstarbekad või põhjendamatud.“;</p>

Motivatsioon

Lõikes 1 esitatud täienduse eesmärk on sätet täpsustada.

Lõikes 5 esitatud täienduse puhul ei kuulu teatud liikmesriikides näiteks kohalikud telekanalid väikeste ja mikroettevõtjate hulka, kuna nad on kohaliku omavalitsuse omandis. Need võivad kvalifitseeruda keskmise suurusega või suurettevõtjaks, seepärast on põhjendatud nende eristamine loetelus.

Muudatusettepanek 11

Artikli 1 lõige 16

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>16. Artikli 20 lõikes 2 asendatakse esimene lause järgmisega:</p> <p>„Telefilmide (välja arvatud telesarjad, seriaalid ja dokumentaalfilmid), kinematograafiateoste ja uudistesaadete edastamise korral võib teha ühe katkestuse iga vähemalt programmikohase 20-minutilise ajavahemiku kohta teleklaamide ja/või otsepakkumiste näitamiseks.“;</p>	<p>Artikli 20 lõikes 2 asendatakse esimene lause järgmisega:</p> <p>„Telefilmide (välja arvatud telesarjad, seriaalid ja dokumentaalfilmid), kinematograafiateoste ja uudistesaadete edastamise korral võib teha ühe katkestuse iga vähemalt programmikohase 30-minutilise ajavahemiku kohta teleklaamide ja/või otsepakkumiste näitamiseks.“;</p>

Motivatsioon

Kehtivas direktiivis on kehtestatud vähemalt 30 minuti pikkune aeg, mille jooksul ei või televisiooni jaoks mõeldud filmide (välja arvatud telesarjad, seriaalid ja dokumentaalfilmid), kinematograafiateoste ja uudistesaadete ülekandeid katkestada reklaami- ja teleturuklippidega. Komitee teeb ettepaneku varasemat 30-minutilist piirangut mitte lühendada, kuna see rikuks suuresti kinematograafiateoste nauditavust ning ka vaataja elamust.

Muudatusettepanek 12

Artikli 1 lõige 17

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>17) Artikkel 22 asendatakse järgmisega:</p> <p style="text-align: center;">Artikkel 22</p> <p>Alkoholsete jookide telereklaam ja otsepakkumised peavad vastama järgmistele nõuetele:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) see ei või olla suunatud otseselt alaealistele ja peab vältima noortega kokkupuudet ega või mingil juhul kujutada alaealisi kõnealuseid jooke tarbimas; b) seda ei edastata spordiüritusega seotud saate ajal ega vahetult enne ja pärast sellist saadet; nõue hakkab kehtima viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva; c) selles ei seostata alkoholi kehalise suutlikkuse suurenemise ega liiklusvahendi juhtimisega; d) see ei loo kujutlust, et alkohol soodustab sotsiaalset või seksuaalset edukust; e) selles ei väideta, et alkoholil on raviomadusi või et see ergutab või rahustab või aitab lahendada isiklikke probleeme; f) see ei tohi soodustada alkoholi tarbimist ega esitada karskust või mõõdukust negatiivse omadusena; g) selles ei rõhutata, et suur alkoholisisaldus on jookide positiivne omadus.

Motivatsioon

Teaduslik tõendusmaterjal näitab seost alkoholiturundusega kokkupuute ja suurenenud alkoholitarbimise vahel noorte hulgas. Spordiüritusi tuleb käsitleda noortele suunatud saadetenä. Seepärast tuleb alkoholireklaam selliste saadete ajal keelata, võttes siiski arvesse kehtivaid lühiajalisi ja keskpika tähtajaga sponsorlepinguid.

Muudatusettepanek 13

Artikli 1 lõige 19

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>19. Lisatakse IXa peatükk:</p> <p>„IXa PEATÜKK. VIDEOTE JAGAMISE PLATVORMI TEENUSTE SUHTES KOHALDATAVAD SÄTTED</p> <p>Artikkel 28a</p> <p>1. [...]</p> <p>7. Komisjon ja Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühm julgustavad videote jagamise platvormi teenuseosutajaid vahetama parimaid tavasid kaasreguleerimise süsteemide kohta liidus. Kui see on asjakohane, aitab komisjon kaasa Euroopa Liidu tegevusjuhendite väljatöötamisele.</p> <p>[...]</p>	<p>19. Lisatakse IXa peatükk:</p> <p>„IXa PEATÜKK. VIDEOTE JAGAMISE PLATVORMI TEENUSTE SUHTES KOHALDATAVAD SÄTTED</p> <p>Artikkel 28a</p> <p>1. [...]</p> <p>7. Komisjon ja Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühm julgustavad videote jagamise platvormi teenuseosutajaid vahetama parimaid tavasid kaasreguleerimise süsteemide kohta liidus. Komisjon aitab kaasa Euroopa Liidu tegevusjuhendite väljatöötamisele, eriti näidistegevusjuhendite väljatöötamisele ja avalikustamisele.</p> <p>[...]</p>

Motivatsioon

Ei vaja selgitust.

Muudatusettepanek 14

Artikli 1 lõige 21

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>21. Artikkel 30 asendatakse järgmisega:</p> <p>„Artikkel 30</p> <p>1. [...]</p> <p>6. Liikmesriigid tagavad, et sõltumatutel riigi reguleerivatel asutustel on eraldiseisvad aastaelarved. Eelarved avalikustatakse. Liikmesriigid tagavad samuti, et riigi reguleerivatel asutustel on piisavad rahalised vahendid ja personal, et täita neile määratud ülesandeid ning et osaleda aktiivselt Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühmas ja selle tegevusele kaasa aidata.</p> <p>7. Liikmesriigid tagavad, et riigi tasandil on olemas tulemuslikud mehhanismid, mille abil mis tahes kasutajal või meediateenuse osutajal või videote jagamise platvormi teenuseosutajal, kellele riikliku reguleeriva asutuse otsus mõju avaldab, on õigus esitada otsuse peale edasikaebus edasikaebusi käsitlevale asutusele. Edasikaebusi käsitlev asutus on edasikaebuses osalevatest pooltest sõltumatu.</p>	<p>21. Artikkel 30 asendatakse järgmisega:</p> <p>„Artikkel 30</p> <p>1. [...]</p> <p>6. Liikmesriigid tagavad, et sõltumatutel riigi reguleerivatel asutustel on eraldiseisvad aastaelarved. Eelarved peavad olema piisavalt üksikasjalikud ja need avalikustatakse. Liikmesriigid tagavad samuti, et riigi reguleerivatel asutustel on piisavad rahalised vahendid ja personal, et täita neile määratud ülesandeid ning et osaleda aktiivselt Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühmas ja selle tegevusele kaasa aidata.</p> <p>7. Liikmesriigid tagavad, et riigi tasandil on olemas tulemuslikud mehhanismid, mille abil mis tahes kasutajal või meediateenuse osutajal või videote jagamise platvormi teenuseosutajal, kellele riikliku reguleeriva asutuse otsus mõju avaldab, on õigus esitada otsuse peale edasikaebus edasikaebusi käsitlevale asutusele. Edasikaebusi käsitlev asutus on edasikaebuses osalevatest pooltest sõltumatu.</p>

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Kõnealusel edasikaebusi käsitleval asutusel, milleks peaks olema kohus, on oma funktsioonide tõhusaks täitmiseks asjakohased teadmised. Liikmesriigid tagavad, et juhtumi asjaolusid võetakse nõuetekohaselt arvesse ja et olemas on toimiv edasikaebamise mehhanism.</p> <p>Kuni edasikaebuse lahendamiseni kehtib riigi reguleeriva asutuse otsus, kui vastavalt riiklikele õigusaktidele ei kohaldata ajutisi meetmeid.;</p>	<p>Kõnealusel edasikaebusi käsitleval asutusel, milleks peaks olema kohus, on oma funktsioonide tõhusaks täitmiseks asjakohased teadmised. Liikmesriigid tagavad, et juhtumi asjaolusid võetakse nõuetekohaselt arvesse ja et olemas on toimiv edasikaebamise mehhanism.</p> <p>Kuni edasikaebuse lahendamiseni kehtib riigi reguleeriva asutuse otsus, kui vastavalt riiklikele õigusaktidele ei kohaldata ajutisi meetmeid.</p> <p>8. Võttes arvesse lõike 2 esimest lauset, jälgib ja hindab Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet komisjoni taotlusel riiklike reguleerivate asutuste sõltumatu rakendamist kooskõlas nõukogu 15. veebruari 2007. aasta määruse (EÜ) nr 168/2007 artikli 4 lõike 1 punktiga d. Iga kahe aasta tagant koostatavas hinnangus uuritakse riiklike reguleerivate asutuste töömeetodeid ja tegevusi koostöös võimalikult laia sidusrühmade ringiga. Hinnangu aluseks olevad kriteeriumid määrab kindlaks Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet avaliku arutelu põhjal. Hinnangu tulemused on avalikud.“</p>

Motivatsioon

Lõige 6: avalikustatud eelarve peab sisaldama piisavalt põhjalikke ja üksikasjalikke andmeid, et anda asjakohane ülevaade riigi sõltumatu reguleeriva asutuse tuludest ja kuludest. Piisavalt üksikasjalik eelarve peab tagama, et riigi sõltumatu reguleeriv asutus vastaks läbipaistvuse nõuetele.

Uus lõige 8: artiklis 30 sätestatud riikliku reguleeriva asutuse korraldust ja rahastust käsitlevad nõuded on asutuse sõltumatuse oluline tagatis. Artikli 30 lõike 2 esimeses lauses kehtestatud kriteeriumide täitmine on seotud üksnes reguleerivate asutuste reaalse tegevuse, otsuste ja läbipaistva töö toimimisega. Seda arvesse võttes on vaja luua Euroopa Liidu tasandi järelevalvesüsteem, millega hinnatakse reguleerivate asutuste tegutsemistingimuste ja neile kehtiva õigusraamistiku kõrval ka asutuste tegevust ning mis teeks hinnangu avalikkusele kättesaadavaks. Hinnangutest saadaks objektiivseid ja võrreldavaid andmeid selle kohta, mil määral tagavad eri liikmesriikide õigusaktid sõltumatuse, mis on vajalik lõikes 2 toodud meediapluralismi, kultuurilise mitmekesisuse, tarbijakaitse, siseturu ja ausa konkurentsi edendamiseks.

Uuringute laad ja ulatus nõuavad hinnangu koostamisel valitsuse, meediaturu, kodanikuühiskonna ja akadeemiliste ringkondade võimalikult paljude esindajate teadmiste, kogemuste ja seisukohtade arvestamist.

Järelevalve tulemustel ei ole otseseid õiguslikke tagajärgi. Järelevalve tulemused annavad komisjonile teavet, mis tooks välja võimalikud puudused artikli 30 rakendamisel ja võiks nii olla rikkumismenetluse aluseks.

Muudatusettepanek 15

Artikli 1 lõige 22

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>22. Lisatakse artikkel 30a:</p> <p style="text-align: center;">„Artikkel 30a</p> <p>1. Käesolevaga asutatakse Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühm.</p> <p>2. Töörühm koosneb riigi sõltumatutest reguleerivatest asutustest audiovisuaalmeedia teenuste valdkonnas. Neid esindavad audiovisuaalmeedia teenuse järelevalve eest peamiselt vastutavate riigi reguleerivate asutuste juhid või nimetatud kõrgetasemelised esindajad või kui riigi reguleeriv asutus puudub, siis asjaomase riigi menetluste kohaselt valitud muud esindajad. Töörühma koosolekul osaleb komisjoni esindaja.</p> <p>3. Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühma ülesanded on järgmised:</p> <p>a) nõustada ja abistada komisjoni töös, mille eesmärk on tagada audiovisuaalmeedia teenuste regulatiivse raamistiku järjepidev rakendamine kõikides liikmesriikides;</p> <p>b) nõustada ja abistada komisjoni tema pädevusalasse kuuluvates audiovisuaalmeedia teenustega seotud mis tahes küsimustes. Kui see on põhjendatud komisjoni nõustamiseks teatavates küsimustes, võib töörühm konsulteerida turuosaliste, tarbijate ja lõppkasutajatega, et koguda vajalikku teavet;</p> <p>c) tagada kogemuste ja heade tavade vahetamine audiovisuaalmeedia teenuste regulatiivse raamistiku kohaldamise kohta;</p> <p>d) teha koostööd ja tagada oma liikmetele teave, mis on vajalik käesoleva direktiivi ja eelkõige selle artiklite 3 ja 4 kohaldamiseks;</p> <p>e) esitada komisjoni taotluse korral arvamusi artikli 2 lõikes 5b, artikli 6a lõikes 3 ning artikli 9 lõigetes 2 ja 4 ette nähtud küsimuste kohta ning audiovisuaalmeedia teenustega seotud mis tahes küsimuste kohta, eelkõige alaealiste kaitse ja vihkamisele õhutamise valdkonnas.</p>	<p>22. Lisatakse artikkel 30a:</p> <p style="text-align: center;">„Artikkel 30a</p> <p>1. Käesolevaga asutatakse Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühm.</p> <p>2. Töörühm koosneb riigi sõltumatutest reguleerivatest asutustest audiovisuaalmeedia teenuste valdkonnas. Neid esindavad audiovisuaalmeedia teenuse järelevalve eest peamiselt vastutavate riigi reguleerivate asutuste juhid või nimetatud kõrgetasemelised esindajad või kui riigi reguleeriv asutus puudub, siis asjaomase riigi menetluste kohaselt valitud muud esindajad. Töörühma koosolekul osaleb komisjoni esindaja.</p> <p>3. Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühma ülesanded on järgmised:</p> <p>a) nõustada ja abistada komisjoni töös, mille eesmärk on tagada audiovisuaalmeedia teenuste regulatiivse raamistiku järjepidev rakendamine kõikides liikmesriikides;</p> <p>b) nõustada ja abistada komisjoni tema pädevusalasse kuuluvates audiovisuaalmeedia teenustega seotud mis tahes küsimustes. Kui see on põhjendatud komisjoni nõustamiseks teatavates küsimustes, võib töörühm konsulteerida turuosaliste, tarbijate ja lõppkasutajatega, et koguda vajalikku teavet;</p> <p>c) tagada kogemuste ja heade tavade vahetamine audiovisuaalmeedia teenuste regulatiivse raamistiku kohaldamise kohta;</p> <p>d) teha koostööd ja tagada oma liikmetele teave, mis on vajalik käesoleva direktiivi ja eelkõige selle artiklite 3 ja 4 kohaldamiseks;</p> <p>e) esitada komisjoni taotluse korral arvamusi artikli 2 lõikes 5b, artikli 6a lõikes 3 ning artikli 9 lõigetes 2 ja 4 ette nähtud küsimuste kohta ning audiovisuaalmeedia teenustega seotud mis tahes küsimuste kohta, eelkõige alaealiste kaitse ja vihkamisele õhutamise valdkonnas;</p>

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>4. Komisjonile antakse volitus võtta rakendusakti abil vastu Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühma kodukord.“;</p>	<p><i>f) edendada meediateadlikkuse arendamise käigus kogemuste ja heade tavade tutvustamist, pidades eriti silmas riiklike sõltumatute reguleerivate asutuste toetus-, uurimis-, teadlikkuse tõstmise, koostöö- ja hindamistegevust, samuti riiklike reguleerivate asutuste, meediateenuste osutajate ning haridusasutuste vahelise koostöö vorme.</i></p> <p>4. Komisjonile antakse volitus võtta rakendusakti abil vastu Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühma kodukord.“;</p>

Motivatsioon

Meediapädevuse (*media literacy*) arendamise eesmärgi seadmine on väga oluline, et saavutada direktiivi eesmärgid, st kehtestada selline eeskiri, mis on suuteline vastama digitaalse meediasüsteemi väljakutsetele. Mitu liikmesriiki on saavutanud meediapädevuse arendamisel olulisi tulemusi. Tulemuste levitamine aitab tõhusalt kaasa olemasolevate vahendite ja meetodite arendamisele ning Euroopa tasandi lahenduste väljatöötamisele.

Mitmes liikmesriigis on meediateenuseid reguleerivatel asutustel oluline roll meediapädevuse arendamisel. Nad osalevad muu hulgas arendustegevuse aluseks olevates uuringutes, toetavad rahaliste vahenditega meediapädevuse arendamisele suunatud programme ning aitavad teavituskampaaniate kaudu kaasa meediapädevuse taseme parandamisele. Seetõttu võib meediaasutustel olla oluline roll asjaomaste osapoolte ja sektorite koordineerimisel ning saavutatud tulemuste mõõtmisel ja hindamisel. Kogemuste ja heade tavade tutvustamine võib edendada meediateenuseid reguleerivate asutuste tegevuse väljakujunemist ja tõhusust meediapädevuse arendamise valdkonnas.

Meediapädevuse arendamine on sõltumatute riiklike reguleerivate asutuste, meediateenuste osutajate ja haridusasutuste ühine ülesanne. Direktiiviga tuleks sellist koostööd soodustada, ületamata seejuures direktiivi regulatiivseid volitusi.

II. POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. tunneb heameelt audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi läbiivaatamise üle ning samuti selle üle, et Euroopa Komisjon peab huvitavaks mitut Regioonide Komitee 2015. aastal vastu võetud arvamuses esitatud ettepanekut;
2. tervitab päritoluriigi põhimõtte erandite muutmist, mis muudab selgemate ja lihtsamate menetluste raames võimalikuks sihtriigi huvide arvestamise;
3. avaldab siiski kahetsust, et uues direktiivis ei arvestata piirkondlikku mõõdet, nagu Regioonide Komitee varem soovitas, kuna see aitaks väärtustada Euroopa kultuurilist identiteeti, piiriülest ühistoodangut Euroopa Liidus ja kohalikke loominguilisi uuendusi;
4. rõhutab, et direktiivi rakendamisse tuleb kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, sest neil on audiovisuaalmeedia teenuste vallas väga oluline roll. Nad on mitmes liikmesriigis meediateenuste osutajad, mis tähendab, et nad võivad seepärast mikro- ja väikeettevõtjate kategooriast välja jääda;
5. kinnitab, et riiklike reguleerivate asutuste sõltumatus nii riigiasutustest, audiovisuaalsektori osalejatest kui ka poliitilistest parteidest on Euroopa audiovisuaalmeediat käsitleva määruse alustala, mille tingimusteta tagamine on iga liikmesriigi ülesanne ning mis on nii teabe mitmekesisuse kui ka pluralistliku meediaturu kõige olulisem tagatis Euroopa, liikmesriikide, kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

6. tunneb heameelt, et muudetud direktiivi kohaldamisala laieneb ka videote jagamise platvormi teenustele, millel on üha suurem roll audiovisuaalmeedia teenuste osutajate hulgas;
7. väljendab muret, et videote jagamise platvormi teenuste osutajate suhtes kohaldatavas kavandatavas määruses ei määratleta selgelt niisuguseid olukordi, kus teenusosutajal ei ole huvi asuda Euroopa Liidu territooriumile, kuigi teenuseid osutatakse Euroopa kodanikele;
8. juhib tähelepanu sellele, et kuigi audiovisuaalmeedia teenuste osutajad on turul järjest olulisemaks muutuv turuosa, toimub sisu edastamine ilma oma taristuta (OTT teenused) hetkel ebaselges õigusraamistikus, ning kutsub komisjoni üles pöörama meedia- ja kommunikatsioonisektori tulevase reguleerimise käigus, eriti elektroonilist sidet käsitlevate õigusaktide läbivaatamisel eritähelepanu selle turuosa õigusliku olukorra selgitamisele;
9. soovib veel kord juhtida Euroopa Komisjoni tähelepanu keeleliste ja kultuurilistele vähemustele, kes seisavad silmitsi takistustega omakeelsetele audiovisuaalmeedia teenustele ligipääsul;
10. on seisukohal, et Euroopa audiovisuaalmeedia teenuseid reguleerivate asutuste töörühm peaks erinevates menetlustes võtma arvesse teatud regulatiivsete küsimuste piirkondlikku mõõdet ning kehtestama piirkondlikud põhimõtted;

Alaealiste kaitse

11. tunneb heameelt, et direktiivi muutmisega tugevdatakse ja ühtlustatakse alaealiste kaitset, nagu Regioonide Komitee on varem soovitanud. Komitee kutsub veel kord üles kasutama täiendavaid stiimuleid spetsiaalselt lastele kujundatud ja kohandatud sisu edendamiseks, samuti audiovisuaalsektori käitajate ja haridusringkondade partnerluse edendamiseks digitaalses keskkonnas;

Meediapädevus

12. kordab, et peab oluliseks meediapädevusega, eriti uue meediaga seotud sisu järjest suuremat propageerimist;
13. rõhutab vajadust suurendada meediapädevuse arendamisele suunatud vahendeid tagamaks, et audiovisuaalmeedia teenused ei pakuks üksnes homogeenset teenust, vaid kajastaksid piirkondade majanduslikke, kaubanduslikke ja kultuurilisi iseärasusi ja struktuure;

Meediavabadus ja meediapluralism

14. väljendab muret asjaolu pärast, et määruse ettepanekus ei käsitleta meediaomandi läbipaistvust, meedia koondumist ega huvide konflikte, sest neil kõigil on oluline mõju meediapluralismile ja meediavabadusele;

Tarbijakaitse

15. tunneb heameelt, et direktiivi muutmisega viiakse sisse reklaamiaja paindlikumad eeskirjad ning, täpsemalt, laiendatakse määruse kohaldamisala mittelineaarsetele meediateenustele;

Euroopa teoste edendamine

16. nõustub, et mikro- ja väikeettevõtjate puhul ei peaks olema kohustuslik toetada rahaliselt Euroopa päritolu teoste tootmist. Komitee juhib Euroopa Komisjoni tähelepanu siiski asjaolule, et sellesse ringi ei kuulu mitu kohalikku ja piirkondlikku telejaama, mis edastavad oma programme veebilehekülgedel tellitavate audiovisuaalmeedia teenustena;
17. tunneb heameelt, et tellitavate teenuste puhul tagatakse muudetud direktiiviga võrdsed tingimused Euroopa päritolu teostele, mis peavad moodustama nimetatud teenuste pakkujate kataloogist vähemalt 20 %;
18. rõhutab, et tellitavate teenuste puhul ei ole teenusepakkujate suhtes kohaldatav vähemalt 20 % nõue piisav, hoolitseda tuleb ka selle eest, et need teosed oleksid kasutajale lihtsasti leitavad ja kättesaadavad;

Subsidiarsus ja proportsionaalsus

19. rõhutab, et kuigi ettepanek näib vastavat subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetele, tuleb säilitada minimaalse ühtlustamise lähenemisviis ja koostöömehhanismid. Seepärast peavad riikide reguleerivate asutuste jaoks kavandatud eeskirjad jätma piisavalt manööverdamisruumi riigi ja riigi tasandist madalama tasandi otsuste tegemiseks.

Brüssel, 7. detsember 2016

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Markku MARKKULA

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Kolmandate riikide kodanike integreerimise tegevuskava“

(2017/C 185/08)

Raportöör: Karl VANLOUWE (BE/EA), Flaami parlamendi liige ja Belgia senati liige**Viitedokument:** komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kolmandate riikide kodanike integreerimise tegevuskava“COM(2016) 377 *final***POLIITILISED SOOVITUSED**

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Üldine raamistik ja aluspõhimõtted

1. tervitab Euroopa Komisjoni tegevuskava kolmandate riikide kodanike integreerimiseks, ⁽¹⁾ pidades silmas Euroopa ühiskonna pidevalt kasvavat mitmekesisust ja vajadust nad meie ühiskonda täielikult integreerida. Komitee rõhutab integratsiooni tähtsust – tegu on kahe-suunalise protsessiga, milles osalevad nii kolmandate riikide kodanikud kui ka vastuvõttev kogukond;
2. on seisukohal, et integratsiooni tuleks käsitada dünaamilise, interaktiivse ja ajutise protsessina, mis võimaldab kolmandate riikide kodanikel saada vastuvõtva kogukonna täieõiguslikuks liikmeks ja töötada iseseisva toimetuleku nimel, ning julgustab suhtlust vastuvõtva kogukonnaga ja osalemist selles;
3. rõhutab, et Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt on integratsioon liikmesriikide pädevuses, ⁽²⁾ mis võimaldab luua Euroopa tasandil meetmeid, et pakkuda stiimuleid ja toetust liikmesriikide tegevusele, pidades silmas nende territooriumil seaduslikult elavate kolmandate riikide kodanike integratsiooni soodustamist, välistades liikmesriikide seaduste ja eeskirjade mis tahes ühtlustamise. Komitee kutsub üles jälgima ka edaspidi subsidiaarsuse põhimõtte kohaldamist ning tuletab meelde, et liikmesriikide meetmed selles valdkonnas peavad olema kooskõlas ELi õigustikuga, kaasa arvatud sisserändajate ELi integreerimise ühiste aluspõhimõtetega;
4. juhib tähelepanu asjaolule, et tegelikku integratsioonipoliitikat rakendatakse eelkõige kodanike lähedal asuvatel poliitilistel tasanditel. Seega on vägagi soovitatav mitmetasandilise valitsemise lähenemisviis, mille puhul lasub eritähelepanu loomulikult kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, kuna nemad puutuvad kõige otsesemalt kokku integratsiooni väljakutsete ja võimalustega;
5. juhib tähelepanu sellele, et oluline on kasutada poliitilises arutelus saabujate eri kategooriatest rääkides korrektset terminoloogiat. Tegevuskavas käsitletakse üksnes kolmandate riikide kodakondsusega ja ELis seaduslikult viibivaid saabujaid (rändajad, pagulased ja täiendava kaitse saajad). Seega ei käsitleta selles ELi liikmesriikide kodanikke, kes on vanemate või vanavanemate kaudu kolmandatest riikidest tulnud sisserändaja taustaga, ega vaba liikumise õigust kasutavaid ELi kodanikke ja nende pereliikmeid;
6. rõhutab, et integratsioon kui poliitikavaldkond ei saa toimida pelgalt omaette, vaid puudutab juba määratluse kohaselt erinevaid klassikalisi poliitikavaldkondi, nagu haridus, tööhõive, heaolu, rahvatervis, eluase jne, ning seetõttu tuleks integratsioonipoliitikat ideaaljuhul ellu viia horisontaalselt, pöörates seejuures igas poliitikavaldkonnas tähelepanu integratsiooni väljakutsetele ja võimalustele;
7. toonitab, et integratsioon on kahe-suunaline protsess, mis peab moodustama osa õiguste ja kohustuste raamistikust nii kolmandate riikide kodanike kui ka vastuvõtva kogukonna jaoks, kusjuures peab kumbki pool täitma oma osa vastutusest;

⁽¹⁾ COM(2016) 377 *final*.⁽²⁾ Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 79 neljas lõik.

8. rõhutab, et ideaaljuhul on integratsioon rände- ja varjupaigapoliitika haripunkt, ning seega ei tohi tegevuskava käsitada eraldi teistest, muu hulgas Euroopa ühise varjupaigasüsteemiga seotud Euroopa Komisjoni ettepanekust⁽³⁾ ja uuest partnerlusraamistikust kolmandate riikidega Euroopa rände tegevuskava raames⁽⁴⁾;

9. tunnistades, et töö annab keskse panuse kolmandate riikide kodanike ühiskonda integreerimisel, viitab ka nn sinisele kaardile Euroopa Komisjoni seadusliku rände poliitika ettepanekus seoses kolmandate riikide kodanike kõrgema tasandi kutseoskusi nõudva töö eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta antud direktiivi läbivaatamisega⁽⁵⁾;

Integratsiooni väljakutsed ja võimalused

10. jagab komisjoni hinnangut, mille kohaselt tähendaks kolmandate riikide kodanike mitteintegreerimine tohutut kaotust nii kolmandate riikide kodanike kui ka vastuvõtva kogukonna jaoks. Mitteintegreerimise ühiskondlik ja majanduslik kulu võib isegi osutada suuremaks kui integratsioonipoliitikasse tehtavad investeeringud ja sellest tulenev potentsiaal;

11. on veendunud, et hea integratsioonipoliitika on üks vajalikest eeldustest selleks, et parandada kolmandate riikide kodanike suhteliselt madalamaid saavutusi sellistes valdkondades nagu tööturg, haridus, sissetulek, eluase, tervishoid, ühiskondlik tegevus ja sotsiaalne ühtekuuluvus, nagu nähtub OECD näitajatest⁽⁶⁾;

12. toetab komisjoni tema üleskutses järgida rohkem kohandatud lähenemisviisi ning on veendunud, et integratsioonipoliitikas tuleb pöörata rohkem tähelepanu suurele mitmekesisusele erinevates kolmandate riikide kodanike rühmades ja nende erinevatele vajadustele. Hea integratsioonipoliitika tugineb seega kohandatud lähenemisviisile ega lähtu mõttest, et üks lahendus sobib kõigile. Muu hulgas tuleb arvesse võtta keeleoskust, kultuuritausta, haridustaset, eeldatavat riigis viibimise aega, rände põhjust, oskusi, töökogemust, võimalikku kogetud traumasid jne. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on head võimalused võtta oma meetmetes arvesse kolmandate riikide kodanike suurt mitmekesisust ja nende konkreetseid vajadusi ning nad võivad pakkuda selles valdkonnas võimaluse teadmiste ja kogemuste vahetamiseks. Eelöeldu taustal viitab Euroopa Regioonide Komitee headele tavadele, mille puhul lähenetakse igaühele individuaalselt, töötades individuaalsete integratsiooni- ja kodanikuõppeprojektidega, mis kohandatakse kolmandate riikide kodanike vajadustele;

13. tervitab komisjoni ja Euroopa Parlamendi veendumust,⁽⁷⁾ et integratsioonipoliitika üldiselt ja eriti pagulaste kaasamine tööturul ei tohi toimuda poliitika arvelt, mis on suunatud vastuvõtva kogukonna teistele haavatavatele rühmadele;

Sidusate ühiskondade rajamine

14. rõhutab, et meie Euroopa ühiskond tugineb põhinormidele ja -väärtustele, nagu demokraatia, õigusriik, sõnavabadus, usuvabadus, sooline võrdõiguslikkus, inimõigused, solidaarsus, sallivus jne. Samuti tervitab komitee tõsiasja, et integratsiooni ning nimetatud normide ja väärtuste suhet käsitleti 24. mail 2016 õigusriigi küsimuste pühendatud üldasjade nõukogus⁽⁸⁾. Komitee kutsub ELi tulevase eesistujariiki (Malta, Eesti) üles jätkama seda dialoogi, et süvendada liikmesriikide, ELi institutsioonide, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna seas arusaama nende normide ja väärtuste kaitsest ja sellest, kuidas neist võib saada integratsiooni element;

15. on veendunud, et edukaks integratsiooniks on keskse tähtsusega see, et nii kolmandate riikide kodanikud kui ka vastuvõttev kogukond mõistaks ja aktsepteeriks neid Euroopa norme ja väärtusi. See ühtib ideega, mille kohaselt on kõige mõistlikum siduda integratsioonipoliitika kodanikuõppe ja kogukonna moodustamisele suunatud meetmetega ja et selleks tuleb eri tasanditel ELi tasandi asjakohase toetuse abil välja töötada sobivad vahendid vastastikuse mõistmise arendamiseks ning neid edendada. Muu hulgas hõlmab see kodanikuõpet nii klassikaliste kursuste kui ka innovatiivsete õppevormide kaudu;

⁽³⁾ COM(2016) 272 final, COM(2016) 270 final, COM(2016) 271 final.

⁽⁴⁾ COM(2016) 385 final.

⁽⁵⁾ COM(2016) 378 final.

⁽⁶⁾ Indicators of immigrant integration 2015, OECD (2015).

⁽⁷⁾ Pagulaste kaasamine tööturule ei tohi käia haavatavate inimrühmade arvelt, Euroopa Parlamendi pressiteade, viide: 20160530STO29645 (2016).

⁽⁸⁾ Eesistujariigi mitteametlik dokument nõukogule (üldasjad), 24. mai 2016 – Õigusriiki käsitlev dialoog (13. mai 2016).

16. juhib tähelepanu vajadusele tegeleda põhjalikumalt mehhanismidega, mis tugevdavad ühelt poolt kõigi Euroopa Liidu piirkondade omavahelist solidaarsust ja koostööd ning teiselt poolt eri haldusasutuste ja asjaomaste ametnike koostööd. Vältimatu ülesanne on varjupaigaküsimustes pädevust omavate liikmesriikide valitsuste teadlikkuse suurendamine;

17. viitab sellega seoses kodanikuõppe headele tavadele, mille puhul pakutakse kolmandate riikide kodanikele ühiskonnaõpetuse kursuseid, et tutvustada neile interaktiivselt Euroopa norme ja väärtusi ning elu vastuvõtvast kogukonnas. Eesmärk on toetada neid vajalike vahendite omandamisel, et neist saaksid ühiskonna täieõiguslikud liikmed;

18. teeb ettepaneku teha kindlaks erinevates ELi liikmesriikides läbiviidavad algatused, mille raames palutakse kolmandate riikide kodanikel allkirjastada pühendumist või osalemist käsitlev kinnitus, mis muu hulgas hõlmab põhinorme ja -väärtusi. Tuleks uurida, kuidas need algatused mõjutavad kõnealust ühiskonda, ning jagada selliste algatuste tulemusi ja neist saadavaid kogemusi, et võimaldada kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel neist kasu saada. Komitee toonitab, et mitte ainult kolmandate riikide kodanikud, vaid ka kohalikud elanikud peaksid võtma endale aktiivselt kohustuse neid põhinorme ja -väärtusi järgida;

19. kordab, et integratsioon on kahesuunaline protsess, milles on oma ülesanne täita ka vastuvõtval riigil. Siinjuures on tähelepanu all vastuvõttev kogukond, kes peab lubama kolmandate riikide kodanikel aktiivselt osaleda vastuvõtvast kogukonnas, kaotades tõkkes, luues juurdepääsu põhiteenustele ning pakkudes integratsioonivõimalusi, et kolmandate riikide kodanikel oleks võimalik ühiskonda tundma õppida. Eriti perekondliku rände puhul võib vastuvõttev kogukond täita olulist rolli integratsiooniprotsessis. Esmajoonel on siin kõne all liikmesriigid ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, ent nende kõrval on integratsioonipoliitika olulisteks partneriteks vastuvõtvast kogukonnas ka valitsusvälised organisatsioonid, kodanikuühiskond, erasektor, usukogukonnad ja etniliste vähemuste kogukonnad;

20. juhib tähelepanu ka sellele, et kõigil neil eri osalejatel lasub vastutus vastuvõttev kogukond kolmandate riikide kodanike tulekuks ette valmistada ja kogukonna heakskiitu edendada, ning toonitab selles kontekstis vastuvõtva kogukonna korrektse teavitamise tähtsust;

Poliitilised prioriteedid integratsiooni toetamiseks

Lahkumiseelsed/saabumiseelsed meetmed

21. on veendunud, et integratsiooniprotsess peab võimalusel algama nii kiiresti kui võimalik, isegi juba siis, kui kolmandate riikide kodanikud viibivad alles oma päritoluriigis;

22. juhib tähelepanu asjaolule, et vastuvõtva riigi keele oskus on edukaks integreerumiseks vältimatu ja et uue keele omandamine nõuab sageli teatud aega. Nii korraldavad erinevad ELi liikmesriigid täna keeletunde või keeleoskuste hindamist juba enne kolmandate riikide kodanike jõudmist vastuvõtvasse riiki. Sel viisil jääb aeg, mille vältel kolmandate riikide kodanikud ei suuda end kohalikus keeles väljendada, võimalikult lühikeseks või puudub üldse, mis lihtsustab suhtlust kohaliku vastuvõtva kogukonnaga. Loomulikult ei saa see olla tingimuseks rahvusvahelise kaitse andmisel pagulastele või täiendava kaitse saajatele;

23. viitab sellele, et kohandatud lähenemisviisi väljatöötamiseks on hädavajalikud vastuvõtuintervjuud kolmandate riikide kodanikega, et kaardistada paremini nii nende kui ka vastuvõtva kogukonna ootused. Sellised vastuvõtuintervjuud võiksid võimalusel osaliselt toimuda juba päritoluriigis, nii et kolmandate riikide kodanikud võiksid vastuvõtvasse kogukonda saabumisel kohe täielikult keskenduda tegelikule integratsiooniprotsessile;

24. toonitab kaasnevate meetmete tähtsust vastuvõtva kogukonna teavitamisel enne kolmandate riikide kodanike kohalejõudmist, eelkõige nendes kogukondades, kus pagulasi ümber asustatakse;

Haridus

25. tervitab komisjoni keskendumist haridusele kui ühele kesksele poliitikavaldkonnale eduka integratsioonipoliitika elluviimisel ning kutsub üles jälgima seejuures ka edaspidi subsidiaarsuse põhimõtte kohaldamist;

26. toonitab, et vastuvõtva kogukonna ametlike keelte omandamine on esmase tähtsusega, et võimaldada kolmandate riikide kodanikel ja nendel lastel nii kiiresti kui võimalik alustada suhtlust vastuvõtva kogukonnaga, et nad saaksid kasutada oma õigusi ja täita oma kohustusi. Ka siin on oluline kohandatud hariduse pakkumine lähtuvalt kolmandate riikide kodanike profiilist ja nende konkreetsetest vajadustest;

27. juhib tähelepanu headele tavadele teist keelt kõnelevatele kolmandate riikide kodanikele vastuvõtutundide pakkumisel alus- ja keskhariduses, mille puhul võivad koolid pakkuda kohandatud haridust eraldi klassis, täiendava toetusega tavaklassis või nende kahe vormi kombineerimise kaudu ⁽⁹⁾;

28. juhib tähelepanu headele tavadele keeleprobleemide ületamisele suunatud meetmete valdkonnas, näiteks hariduse alal tegutsevad sotsiaalsed tõlkijad ja tõlgid, kes aitavad õpetajatel ja juhendajatel hoolitseda selle eest, et kolmandate riikide kodanikul, kes ei valda veel vastuvõtva riigi keelt, saavad siiski aktiivselt suhelda haridusasutustega, kus nende lapsed õpivad;

29. tervitab komisjoni ettepanekut uurida täiendavalt võimalusi ühiskonnaõpetuse kursuste sisseviimiseks keskkoolides, pidades silmas vajadust, et igapäevase selgitataks vastuvõtva kogukonna õigusakte, kultuuri, norme ja väärtusi. Komitee soovib seda samuti uurida täiskasvanu- ja kutseõppe puhul;

30. palub pöörata eritähelepanu 16–18aastaste kolmandate riikide kodanike sihtrühmale, kes on tihti oma kohustusliku haridustee lõpul ja kellel sageli puuduvad vajalikud vahendid kutseõppe või kõrghariduse alustamiseks või tööturul läbilöömiseks;

Tööturule integreerimine ja kutseõppe kättesaadavus

31. tervitab asjaolu, et seoses kolmandate riikide kodanikele ühiskonda sisseadmise ja selles osalemise võimaluse pakkumisega toob komisjon ühe prioriteedina esile integreerimise tööturule, pidades silmas, et kolmandate riikide kodanike, eelkõige naiste tööhõivemäär on vastuvõtva riigi kodanike vastava näitajaga võrreldes üldiselt madalam ⁽¹⁰⁾;

32. kutsub üles looma – näiteks praktikavõimaluste, nõustamisteenuste ja õigusabi kaudu – süsteimid, mille abil saavad kolmandate riikide kodanikud esimesel võimalusel juurdepääsu tööturule. See avab võimaluse töökaaslastega suhtlemisel keelt praktiseerida ja luua sel viisil võrgustiku, mis aitab leida tööd ja pakub võimalust end ise elatada;

33. tervitab haridussüsteemi ja tööturule integreerimise kontekstis meetmeid, millega antakse mitte enam kooliealistele kolmandate riikide kodanikele veel üks võimalus kutsealase algõppe omandamiseks ning nende õpivalmiduse parandamiseks;

34. on veendunud, et sihipärane majanduslik tööjõuränne võib aidata lahendada selliseid probleeme nagu töörealise elanikkonna vananemine, teatud kindla tööjõu puudus ja surve meie sotsiaalkindlustussüsteemidele. Samas rõhutab komitee, et pagulaste vastuvõtmist ja sellega seotud integratsiooni ning perekonna taasühendamise põhimõtet tuleb esmajoonel näha tegevusena, mis on nii vastuvõtva kogukonna kui ka rändaja huvides ja mis tugineb põhiõigustele ja rahvusvahelistele kohustustele, ning seda ei tohi ekslikult esitada lahendusena meie tööturu probleemidele;

35. tunnustab vajadust olla võimeline hindama ja tunnustama kiiresti ja korrektselt kolmandate riikide akadeemilisi ja kutseoskusi ja kvalifikatsiooni, kuna esmatähtis on võimaldada kolmandate riikide kodanikel tööturul osaleda või neid selleks kutseõppe kaudu ette valmistada. Seetõttu ootab komitee muu hulgas komisjoni ettepanekuid tema uue Euroopa oskuste tegevuskava raames ⁽¹¹⁾;

⁽⁹⁾ <http://www.flanderstoday.eu/education/okan-schools-help-youngsters-feel-home-flanders>

⁽¹⁰⁾ Eurostat: Migrant integration in the EU labour market (2016).

⁽¹¹⁾ COM(2016) 381 final.

36. toonitab seoses nn sinise kaardi direktiivi läbivaatamisega,⁽¹²⁾ et Euroopa majanduse jaoks on keskse tähtsusega meelitada ligi kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid reaalselt vabadele ametikohtadele;

37. tervitab 16. märtsil 2016 toimunud kolmepoolset sotsiaaltippkohtumist pagulaskriisi teemal, kuid kutsub üles arvestama ka haritlaste panust, kuna nende näol on tegemist oluliste partneritega, kes võivad aidata edendada arutelu (tööturule) integreerumise teemal;

Juurdepääs põhiteenustele

38. toonitab veel kord, et tuleb teha selget vahet (majanduslikel põhjustel) rändajate ja pagulaste või täiendava kaitse saajate vahel, eriti poliitilises arutelus juurdepääsu üle põhiteenustele, kuna eri sihtrühmadel võivad olla erinevad vajadused, muutes vajalikuks põhimõtteliselt teistsuguse lähenemisviisi. Komitee rõhutab siiski, et eduka integreerumise võimaldamise vajadus puudutab kõiki ELis seaduslikult elavaid kolmandate riikide kodanikke;

39. rõhutab, et sotsiaalkindlustussüsteemide loomine on liikmesriikide ülesanne ning võtab teadmiseks poliitilise arutelu eri liikmesriikides, kus keskele kohale seatakse kindlustuse põhimõtte, mistõttu otsustatakse – ka kolmandate riikide kodanike puhul – teatud sotsiaalsete õiguste järkjärgulise suurendamise kasuks tasutud maksete alusel;

40. palub pöörata tervishoiuteenuste raames rohkem tähelepanu vaimsele tervisele, mis võib olla eriti oluline sõja- ja teiste traumeerivate kogemustega pagulaste, eelkõige laste ja noorte, vastuvõtmisel ja integreerimisel;

41. on teadlik sellest, et liikmesriikidel on õigus nõuda rändajatelt, kellel puudub rahvusvahelise õiguse kohaselt õigus kaitsele, et nad suudaksid vastuvõtvasse kogukonda saabudes ise oma toimetuleku eest hoolitseda ega peaks taotlema toetust sotsiaalkindlustussüsteemilt;

42. juhib tähelepanu sellele, et alati tuleb pöörata piisavalt tähelepanu sotsiaaleluruumidele, vaatamata tõsiasjale, et elanikud, olgu nad siis kolmandate riikide kodanikud või mitte, peaksid aja jooksul iseseisvalt toime tulema, mis võimaldab neil leida eluaseme erasektori turul;

43. väljendab heameelt komisjoni seisukoha üle, et integratsioonipoliitikat ei tohi ellu viia sellise poliitika arvelt, mis on suunatud teistele haavatavatele kogukonnarühmadele vastuvõtvast kogukonnas;

Aktiivne osalemine ja sotsiaalne kaasatus

44. tervitab asjaolu, et tegevuskava selles peatükis rõhub komisjon kodanikuaktiivsusele, mille kohaselt ei jää kolmandate riikide kodanikud igavesti saabujateks, vaid neist saavad nende kodakondsusest sõltumata esimesel võimalusel vastuvõtva kogukonna liikmed. Seetõttu julgustab komitee rakendama mitte ainult integratsioonipoliitikat, vaid ka kodanikuõpetust ja kogukonna moodustamisele suunatud meetmeid;

45. nõustub komisjoniga, et integratsioon ei tähenda vaid keele õppimist ja töö leidmist, vaid ka aktiivset osalemist ühiskonnaelus ja kodanikuühiskonnas. Muu hulgas just seetõttu on väga oluline, et kolmandate riikide kodanike integreerimise meetmeid ei korraldaks ega kirjutaks ette ainult poliitikud, vaid et sellesse kaasataks ka kodanikuühiskond;

46. on seisukohal, et vastuvõtva kogukonna ametlike keelte ametliku omandamise kõrval haridussüsteemis loob suhtlus kodanikuühiskonnaga kolmandate riikide kodanikele vajaliku mitteametliku raamistiku uute keelte kasutamiseks ja praktiseerimiseks, ja et sel viisil omandavad nad need keeled väga praktilisel viisil;

47. jagab komisjoni veendumust, et kolmandate riikide kodanike aktiivne osalemine vastuvõtva kogukonna kodanikuühiskonnas edendab dialoogi ja vastastikust mõistmist nende ja vastuvõtva kogukonna vahel, suurendab heakskiitu vastuvõtvast kogukonnas ning vähendab diskrimineerimist ja rassismi;

48. toetab komisjoni tema üleskutses liikmesriikidele tagada õiguste jõustamine valdkonnas, mis puudutab kaitset diskrimineerimise ja rassismi eest, ning kutsub aktiivselt järgima võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise poliitikat, et edendada ühist kodakondsust;

⁽¹²⁾ Vt allmärkus 5.

Poliitilised vahendid integratsiooni toetamiseks

Poliitika koordineerimine

49. tervitab komisjoni jõupingutusi keskenduda püüdlustes muuta integratsioonialaste riiklike kontaktpunktide praegune võrgustik Euroopa integratsioonivõrgustikuks rohkem heade tavade jagamisele, eelkõige koostöös kodanikuühiskonna ning kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;

50. kutsub komisjoni üles muutma Euroopa integratsioonivõrgustik platvormiks, mille kaudu julgustatakse ja toetatakse riikliku, piirkondliku ja kohaliku valitsustasandi koostööd ja kaasvastutust integratsioonipoliitika kujundamisel ning pädevuse koordineerimisel ja jaotamisel ⁽¹³⁾;

Rahastus

51. peab kahetsusväärseks tõsiasi – vaatamata sellele, et integratsioonimeetmed on liikmesriikide endi pädevuses –, et mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 raames on liikmesriigid Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi riiklike programmide kaudu eraldanud integratsiooni jaoks vähem vahendeid, kuigi vajadused on eelkõige tänase rände-, varupaiga- ja humanitaarkriisi kontekstis kasvanud;

52. tunneb heameelt selle üle, et komisjon püüab 2017. aasta eelarveprojekti raames suurendada Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist liikmesriikidele integratsioonimeetmeteks antavat ELi finantstoetust;

53. on veendunud, et tuleb leida sünergia erinevate Euroopa fondide vahel, millest on võimalik integratsioonipoliitikat toetada. Esmajoones on endastmõistetavalt kõne all Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, kuid teatud integratsiooniprojekte peaks olema võimalik rahastada ka selliste fondide kaudu nagu Sisejulgeolekufond, Euroopa Sotsiaalfond, Euroopa Regionaalarengu Fond, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond ja Euroopa abifond enim puudust kannatavate isikute jaoks ⁽¹⁴⁾;

54. kutsub Euroopa Komisjoni üles kaaluma võimalust kehtestada 2020. aasta järgse ühtekuuluvuspoliitika raames eraldi temaatiline eesmärk integreerimise kohta, et tagada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendite tõhusam ja sihipärasem suunamine integreerimisprojektidele. Seoses 2014.–2020. aasta programmitöö perioodiga tuleks haldusastustele anda võimalikult selged ja üksikasjalikud täiendavad juhised integreerimismeetmete kohta, mida saab rahastada Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest;

55. kutsub üles tagama, et liikmesriikidel, kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel ja kodanikuühiskonnal oleks võimalikult lihtne esitada ettepanekuid riiklikeks programmideks erinevate fondide raames, ning tervitab seetõttu muu hulgas komisjoni ettepanekut kasutada ulatuslikumalt ära partnerlusmehhanisme;

56. taotleb INTERREGi algatuse senisest laialdasemat ja sihipärasemat kasutamist integreerimisprojektide toetamiseks, mh vastavate rakenduskavade eeskirjade ja prioriteetide ümbersõnastamise kaudu. Komitee rõhutab kesket rolli, mida Euroopa territoriaalne koostöö võib etendada integratsioonipoliitiliste meetmete parandamisel, iseäranis kohalikul tasandil, soodustades sünergia loomist ja heade tavade vahetamist;

57. kutsub komisjoni üles vähendada ebaproportsionaalselt suurt halduskoormust ja bürokraatiat integratsiooniprojektideks kasutatavate erinevate ELi fondide kontrollimehhanismides, et liikmesriikide ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kogu energiat oleks võimalik tõhusalt rakendada integratsioonipoliitikas kohapeal, piiramata seejuures õiglaselt rangeid kontrolle, mis on vajalikud riiklike vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks;

58. palub komisjonil rakendada integratsioonipoliitikas vajalikku kohandatud lähenemisviisi ka integratsiooniprojektideks kasutatavate erinevate ELi fondide kontrollimehhanismides, piiramata seejuures õiglaselt rangeid kontrolle, mis on vajalikud riiklike vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks;

⁽¹³⁾ Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 79 neljas lõik.

⁽¹⁴⁾ Synergies between the Asylum Migration and Integration Fund (AMIF) and other EU funding instruments in relation to reception and integration of asylum seekers and other migrants, Euroopa Komisjon (2015).

Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll

59. juhib veel kord tähelepanu sellele, et tegelik integratsioonipoliitika viiakse ellu esmajoones kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning et nemad on kõige otsesemalt silmitsi integratsiooni väljakutsete ja võimalustega;
60. palub komisjonil seetõttu arvesse võtta kohalike ja piirkondlike omavalitsuste erivajadusi ja kaasata nad varasemast ulatuslikumalt integratsioonipoliitikasse, mida Euroopa tasandil välja töötatakse, rakendatakse või julgustatakse, ning neid selles maksimaalselt toetada;
61. kutsub komisjoni üles julgustama ja rahaliselt toetama liikmesriike ja piirkondi integratsioonimeetmete rakendamisel eelkõige üld- ja kutseharidusvalikute, töö- ja eluasemeturule integreerimise ning nende piirkondade heade tavade, nagu deentraliseeritud vastuvõtmine, vahetamise soodustamise vallas, kes on juba rakendanud integratsioonimeetmeid;
62. kutsub komisjoni eelõeldu taustal üles käsitlema Euroopa Regioonide Komiteed kui Euroopa kohalike ja piirkondlike omavalitsuste esindajatest koosnevat ELi nõuandeorganit eelistatud partnerina, ent palub tal innustada ka teisi koostöövorme kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja nende liitudega, samuti muid partnerlusi, võrgustikke ja platvorme (nt Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee, idapartnerluse riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste konverents, ühised nõuandekomiteed, töörühmad, Euroopa Mereliste Äärealade Konverents, Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu jne), et saada kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel võimalikult ulatuslik panus;
63. kutsub komisjoni üles kaasama Euroopa Regioonide Komitee aktiivselt oma tegevusse kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele heade tavade propageerimisel ja jagamisel eelkõige lahkumis- või saabumiseelsete integratsioonimeetmete valdkonnas ning integratsioonipoliitikas, mis puudutab haridust, tööturgu ja kutseõpet, juurdepääsu põhiteenustele ning aktiivset osalust ja sotsiaalset kaasatust. Komitee viitab selles kontekstis muu hulgas Euroopa Regioonide Komitee jaoks läbiviidud integratsioonipoliitika võrdlevale uuringule⁽¹⁵⁾;
64. kutsub komisjoni üles tegema edasisi samme rändavate saatjata alaealiste küsimuses, millega tegelemine on teatud piirkondade pädevuses, ning palub komisjonil edendada liikmesriikides koormuse ja kohustuste solidaarset jaotust ELi, riikliku ja piirkondliku tasandi vahel. Seepärast ootab komitee kannatamatult komisjoni uut üldstrateegiat, mis täiendab saatjata alaealisi käsitlevat tegevuskava (2010–2014), nii et võetakse arvesse kadunud ja saatjata laste olukorda;
65. tervitab komisjoni selgesõnalist viidet võrgustikule SHARE ja selle projektile „Share City Curriculum“,⁽¹⁶⁾ mille kaudu saavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused juurdepääsu töövahendite kogumile, mis aitab neil ellu viia integratsioonimeetmeid vastuvõtvas kogukonnas pagulaste ümberasustamise raames;
66. kutsub komisjoni üles kaasama Euroopa Regioonide Komitee aktiivselt uude Euroopa integratsioonivõrgustikku, Euroopa rändefoorumisse, kolmandate riikidega sõlmitud integratsioonipartnerluse ELi linnade tegevuskava raames⁽¹⁷⁾ ning nn integratsiooninäitajate hindamisse ja edasisse jälgimisse.

Brüssel, 8. detsember 2016

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Markku MARKKULA

⁽¹⁵⁾ Regulatory Framework on Employment and Funding for Migration and Integration Policies in the EU, Euroopa Liit (2016).

⁽¹⁶⁾ <http://resettlement.eu/sites/icmc.ttp.eu/files/Introduction%20City%20Curriculum.pdf>.

⁽¹⁷⁾ <http://urbanagendaforthe.eu/partnerships/inclusion-of-migrants-and-refugees/>.

III

(Ettevalmistavad aktid)

REGIOONIDE KOMITEE

TÄISKOGU 120. ISTUNGJÄRK 7.–8. DETSEMBRIL 2016

Euroopa Regioonide Komitee arvamused teemal „EFSI 2.0“

(2017/C 185/09)

Pearaportöör: Wim VAN DE DONK (NL/EPP), Noord-Brabanti provintsi volikogu ja valitsuse juht**Viitedokument:** Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EL) nr 1316/2013 ja (EL) 2015/1017 Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi kestuse pikendamise ning kõnealuse fondi ja Euroopa investeerimisnõustamise keskuse tehnilise täiustamise osas

COM(2016) 597 final

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

COM(2016) 597 final

Uued volitused enne põhjendust 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p><i>võttes arvesse Euroopa Komisjoni poolt läbi viidud hindamist ELi tagatise kasutamise ja EFSI tagatisefondi toimimise kohta osana seadusandlikust ettepanekust EFSI pikendamise kohta;</i></p> <p><i>võttes arvesse Euroopa Investeeringupanga esimest aruannet „Evaluation of the functioning of the European Fund for Strategic Investments“, mis avaldati 6. oktoobril 2016;</i></p> <p><i>võttes arvesse sõltumatut välishindamist EFSI määruse rakendamise kohta vastavalt määruse (EL) 2015/1017 artikli 18 lõikele 6;</i></p> <p><i>võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja arvamust nr 2/2016 „EFSI: an early proposal to extend and expand“, mis avaldati 11. novembril 2016;</i></p>

Motivatsioon

Vaja on lisada viited Euroopa institutsioonide läbiviidud hindamistele ja sõltumatule hindamisele määruse (EL) 2015/1017 kohaldamise kohta.

[uued „võttes arvesse ...“ viited tuleb lisada pärast viidet „võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ...“]

Muudatusettepanek 2

COM(2016) 597 final

Lisada põhjenduse 4 järele uus põhjendus

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p><i>EFSI määruse artikli 18 lõikes 6 ja lõikes 7 sätestatakse, et EFSI määruse muutmise ettepanek esitatakse 5. juuliks 2018 ning et see peab sisaldama sõltumatut hinnangut selle kohta, kas EFSI „saavutab talle seatud eesmärged ning investeringute toetamise kava jätkamine on põhjendatud“. See välisekspertide poolt läbi viidud sõltumatu hindamine EFSI määruse kohaldamise kohta avaldati alles pärast komisjoni ettepanekut EFSI pikendamise kohta.</i></p>

Muudatusettepanek 3

COM(2016) 597 final

Põhjendus 8

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Kahekordistatud kestuse ja finantssuutlikkusega EFSI peaks tegelema järelejäänud turutõrgete kõrvaldamise ja mitte-optimaalsete investeerimisolukordade lahendamise ning jätkama erasektori suurema täiendavusega investeringute kaasamist valdkondades, mis on Euroopas töökohtade loomise – sealhulgas noorte jaoks –, majanduskasvu ja konkurentsivõime seisukohalt olulised. Selleks on vaja investeringuid energiasektorisse, keskkonna- ja kliimameetmetesse, sotsiaal- ja inimkapitali ning nendega seotud taristusse, tervishoidu, teadusuuringutesse, uuendustegevusse, piiriülesele ja säästvasse transporti ning digitaliseerimisse. Eelkõige tuleks suurendada nende toimingute rahastamist, mida EFSI toetab Pariisi kliimakonverentsil liidu poolt seatud ambitsioonikate eesmärkide saavutamiseks. Energiaühendusega seotud prioriteetsetele projektidele ja energiatõhususe projektidele tuleks samuti suuremat tähelepanu pöörata. EFSI toetust ei tohiks kasutada kiirteede jaoks, kui see ei ole ette nähtud Ühtekuuluvusfondist rahastatavate riikide transporti suunatud erainvesteringute või vähemalt üht Ühtekuuluvusfondist rahastatavat riiki hõlmavate piiriüleste transpordiprojektide toetamiseks. Kuigi põllumajanduse, kalanduse ja vesiviljeluse valdkonna projektid vastavad juba toetuse saamise tingimustele, tuleks selguse huvides sõnaselgelt ette näha, et sellised projektid kuuluvad üldiste eesmärkide alla, mis vastavad EFSI toetuse saamise tingimustele.</p>	<p>Kahekordistatud kestuse ja finantssuutlikkusega EFSI peaks tegelema järelejäänud turutõrgete kõrvaldamise ja mitte-optimaalsete investeerimisolukordade lahendamise ning jätkama erasektori suurema täiendavusega investeringute kaasamist valdkondades, mis on Euroopas töökohtade loomise – sealhulgas noorte jaoks –, majanduskasvu ja konkurentsivõime seisukohalt olulised. Selleks on vaja investeringuid energiasektorisse, keskkonna- ja kliimameetmetesse, sotsiaal- ja inimkapitali ning nendega seotud taristusse, tervishoidu, teadusuuringutesse, uuendustegevusse, piiriülesele ja säästvasse transporti ning digitaliseerimisse. Eelkõige tuleks suurendada nende toimingute rahastamist, mida EFSI toetab Pariisi kliimakonverentsil liidu poolt seatud ambitsioonikate eesmärkide saavutamiseks, samuti COP 22 konverentsil võetud rakendusmeetmete rahastamist, ning EFSI rahastatavad projektid peavad olema katastroofidele vastupanuvõimelised. Energiaühendusega seotud prioriteetsetele projektidele ja energiatõhususe projektidele tuleks samuti suuremat tähelepanu pöörata. EFSI toetust ei tohiks kasutada rohkem CO₂-heidet tekitavate transpordiprojektide ega fossiilenergia jaoks, kui see ei ole ette nähtud Ühtekuuluvusfondist rahastatavate riikide transporti suunatud erainvesteringute või piiriüleste transpordiprojektide toetamiseks. Kuigi põllumajanduse, kalanduse ja vesiviljeluse valdkonna projektid vastavad juba toetuse saamise tingimustele, tuleks selguse huvides sõnaselgelt ette näha, et sellised projektid kuuluvad üldiste eesmärkide alla, mis vastavad EFSI toetuse saamise tingimustele.</p>

Motivatsioon

Transpordiprojektid on erainvesteeringute ligimeelitamiseks kriitilise tähtsusega ja seega ei tohi neid piiritleda Ühtekuuluvusfondist rahastamisega. Lisaks tuleks EFSI määruses arvesse võtta hiljutise Marrakechi kliimakonverentsi (COP 22) tulemusi.

Muudatusettepanek 4

COM(2016) 597 final

Põhjendus 11

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Selleks et ergutada EFSI kasutuselevõttu vähem arenenud ja üleminekupiirkondades, tuleks laiendada EFSI toetuse tingimustele vastavate üldeesmärkide ulatust.	Euroopa Investeerimispanka esimeses aruandes „Evaluation of the functioning of the European Fund for Strategic Investments“, mis avaldati 6. oktoobril 2016, tõstetakse esile vajadust tegeleda EFSI toetuse geograafilise tasakaalustamatusega, kasutades meetmeid, nagu EFSI toetuse tingimustele vastavate üldeesmärkide ulatuse laiendamine ja Euroopa investeerimisnõustamise keskuse rolli tugevdamine.

Muudatusettepanek 5

COM(2016) 597 final

Põhjendus 14

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Selleks et osaliselt rahastada liidu üldeelarvest täiendavate investeeringute toetamiseks ELi tagatisfondile eraldatavat panust, tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1316/2013 loodud Euroopa ühendamise rahastu olemasolevast rahastamispaketist assigneeringuid ümber paigutada⁽¹⁾. Lisaks tuleks Euroopa ühendamise rahastu rahastamisvahenditest paigutada rahastu toetuse ossa ümber 1 145 797 000 eurot, et hõlbustada segarahastamist koos EFSIga, või muudesse asjakohastesse rahastamisvahenditesse, eelkõige nendes, mis on ette nähtud energiatõhususe parandamiseks.	
⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348, 20.12.2013, lk 129).	

Muudatusettepanek 6

COM(2016) 597 final

Põhjendus 15

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Tuginedes EFSI toetatavate investeeringutega seoses saadud kogemustele, peaks tagatisfondi sihtsumma olema 35 % ELi tagatisega võetavate kohustuste kogusummast, et tagada piisav kaitsetase.	Tuginedes EFSI toetatavate investeeringutega seoses saadud kogemustele, peaks tagatisfondi sihtsumma olema 33 % ELi tagatisega võetavate kohustuste kogusummast, et tagada piisav kaitsetase.

Muudatusettepanek 7

COM(2016) 597 final

Artikkel 1

Uus lõige pärast lõiget 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>(2) artikli 5 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:</p> <p><i>„EFSI toetatavat EIP eritegevust, nagu on sätestatud EIP põhikirja artiklis 16 ja EIP krediidiriski hindamise põhimõtetes, käsitletakse samuti täiendavana tingimusel, et on avalikult dokumenteeritud, et sellega käsitletakse turutõrkeid või mitteoptimaalseid investeerimisolukordi, ning mida EIP või EIFi poolt või olemasolevate liidu rahastamisvahendite abil ei oleks olnud võimalik ilma EFSI toetuseta samal ajavahemikul ellu viia.“</i></p>

Motivatsioon

Toimingu kõrgem riskipotentsiaal ei ole täiendavuse ainus kriteerium. Lisaks peaksid EFSI toetatavale EIP eritegevusele kehtima läbipaistvuse ja dokumenteerimise nõuded.

Muudatusettepanek 8

COM(2016) 597 final

Artikkel 1

Muuta lõiget 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>artikli 5 lõike 1 kolmas lõik asendatakse järgmisega:</p> <p>„Turutõrgete kõrvaldamise või mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamise tõhustamiseks iseloomustavad EFSI poolt toetatavat EIP eritegevust üldiselt sellised näitajad nagu allutatus, osalemine riskijagamistahendites, piiriülesus, avatus spetsiifilistele riskidele või muud II lisas lähemalt kirjeldatud aspektid.</p> <p>EIP eritegevuse miinimumriskist väiksemat riski kätkevaid EIP projekte võib samuti EFSIst toetada, kui ELi tagatise kasutamine on vajalik käesoleva lõike esimeses lõigus määratletud täiendavuse tagamiseks.</p> <p>EFSI toetatavaid projekte, mis hõlmavad kaht või enam liikmesriiki ühendavat füüsilist taristut või mille laiendatakse ühe liikmesriigi füüsilist taristut või füüsilise taristuga seotud teenuseid teisele liikmesriigile või teistele liikmesriikidele, käsitletakse samuti täiendavatena.“</p>	<p>artikli 5 lõike 1 kolmas lõik asendatakse järgmisega:</p> <p>„Turutõrgete kõrvaldamise või mitteoptimaalsete investeerimisolukordade ja valitsuste ebaõnnestumise vormide (nt mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad seoses riigipiiride/riiklike õigusaktide põhjustatud takistustega) lahendamise tõhustamiseks iseloomustavad EFSI poolt toetatavat EIP eritegevust üldiselt sellised näitajad nagu allutatus, osalemine riskijagamistahendites, piiriülesus, avatus spetsiifilistele riskidele või muud II lisas lähemalt kirjeldatud aspektid.</p> <p>Piiriülese koostöö projekte ning piirkondadevahelise, eriti funktsionaalsete piirkondade vahelise koostöö projekte käsitletakse samuti täiendavatena.“</p>

Motivatsioon

Arvestades nende suurt lisandväärtust, tuleks piiriülese koostöö projekte ja piirkondadevahelise koostöö projekte automaatselt käsitleda täiendavatena, seda nende omadustest sõltumata. Esimesel tegevusaastal ei rahastatud EFSI raames piiriüleseid projekte. Funktsionaalsete piirkondade tähtsus on ilmselge.

Muudatusettepanek 9

COM(2016) 597 final

Artikkel 1

Muuta lõike 4 punkti d

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>lõike 12 teise lõigu teine lause asendatakse järgmisega:</p> <p>„Otsused, millega kiidetakse heaks ELi tagatise kasutamine, on avalikud ja kättesaadavad ning sisaldavad otsuse tegemise põhjendust, pöörates erilist tähelepanu täiendavuse kriteeriumi järgimisele. Tundlikku äriteavet ei avaldata. Investeeringute komitee toetub otsuse tegemisel EIP esitatavatele dokumentidele.“</p>	<p>lõike 12 teise lõigu teine lause asendatakse järgmisega:</p> <p>„Otsused, millega kiidetakse heaks ELi tagatise kasutamine, on avalikud ja kättesaadavad ning sisaldavad otsuse tegemise põhjendust, pöörates erilist tähelepanu täiendavuse kriteeriumi järgimisele. Toimingute hindamiseks kasutatud näitajate tulemustabel avaldatakse pärast ELi tagatise saanud toimingut käsitleva lepingu allkirjastamist ja sellest jäetakse välja tundlik äriteave. Investeeringute komitee toetub otsuse tegemisel EIP esitatavatele dokumentidele.“</p>

Motivatsioon

Muudatusettepanek on kooskõlas seadusandliku ettepaneku põhjendusega 18.

Muudatusettepanek 10

COM(2016) 597 final

Artikkel 1

Punkt (5)(b)

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>b) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:</p> <p>„EIP seab eesmärgiks, et taristu- ja innovatsioonikomponendi raames EFSI poolt eraldatavatest rahalistest vahenditest vähemalt 40 % ulatuses toetatakse projekte, mis sisaldavad kliimameetmeid toetavaid elemente, kooskõlas Pariisi kliimakonverentsi kohustustega. Juhatus annab selleks üksikasjalikke juhiseid.“;</p>	<p>b) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:</p> <p>„EIP seab eesmärgiks, et taristu- ja innovatsioonikomponendi raames EFSI poolt eraldatavatest rahalistest vahenditest vähemalt 40 % ulatuses toetatakse projekte, mis sisaldavad kliimameetmeid toetavaid elemente, kooskõlas Pariisi kliimakonverentsi kohustustega, ning kõik rahastatavad taristud on ka katastroofidele vastupanuvõimelised. Juhatus annab selleks üksikasjalikke juhiseid.“;</p>

Muudatusettepanek 11

COM(2016) 597 final

Artikkel 1

Muuta lõike 8 punkti a

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>lõige 5 asendatakse järgmisega:</p> <p>„5. Lõikes 2 osutatud tagatisfondi rahastamist kasutatakse selleks, et saavutada vajaminev tase (sihtsumma), mis peegeldaks ELi tagatisega võetud kohustuste summat. Sihtsummaks seatakse 35 % ELi tagatisega võetud kohustuste summast.“;</p>	<p>lõige 5 asendatakse järgmisega:</p> <p>„5. Lõikes 2 osutatud tagatisfondi rahastamist kasutatakse selleks, et saavutada vajaminev tase (sihtsumma), mis peegeldaks ELi tagatisega võetud kohustuste summat. Sihtsummaks seatakse 33 % ELi tagatisega võetud kohustuste summast.“;</p>

Motivatsioon

Regioonide Komitee väljendab kahetsust vastuolu üle kahe meetme vahel: ühelt poolt suurendatakse Euroopa ühendamise rahastu transpordiprogrammi, nagu soovitatakse mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise saatedokumendis, ning teiselt poolt vähendatakse Euroopa ühendamise rahastu eelarvet 500 miljoni euro võrra, nagu soovitatakse käesolevas õigusakti ettepanekus. Kasutamata rahaliste vahendite vähendamine Euroopa ühendamise rahastu rahastamisvahendite puhul näitab selgelt, et EFSI rahastatavad projektid tõrjuvad välja Euroopa ühendamise rahastu projektid. Komitee väljendab oma vastuseisu sellisele vähendamisele ja teeb ettepaneku vähendada sihtmäär 35 %-lt 33 %-le, et Euroopa ühendamise rahastu vahendeid ei oleks tarvis vähendada 500 miljoni euro võrra.

Muudatusettepanek 12

COM(2016) 597 final

Artikkel 1

Muuta lõike 9 punkti b

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>lõiget 2 muudetakse järgmiselt:</p> <p>i) punkt c asendatakse järgmisega:</p> <p>„c) võimendab kohalikke teadmisi, et hõlbustada EFSI toetust kogu liidus, ning aitab võimalust mööda saavutada II lisa 8. punktis nimetatud EFSI valdkondliku ja geograafilise mitmekesisuse eesmärgi, toetades EIPd toimingute algatamisel;“</p> <p>ii) punkt e asendatakse järgmisega:</p> <p>„e) annab proaktiivset tuge investeerimisplatvormide loomiseks;“</p>	<p>lõiget 2 muudetakse järgmiselt:</p> <p>i) punkt c asendatakse järgmisega:</p> <p>„c) võimendab kohalikke ja piirkondlikke teadmisi, et hõlbustada EFSI toetust kogu liidus, ning aitab võimalust mööda saavutada II lisa 8. punktis nimetatud EFSI valdkondliku ja geograafilise mitmekesisuse eesmärgi, toetades EIPd toimingute algatamisel;“</p> <p>ii) punkt e asendatakse järgmisega:</p> <p>„e) annab proaktiivset tuge investeerimisplatvormide loomiseks;“</p>

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>iii) lisatakse punkt f:</p> <p>„f) annab nõu muude liidu rahastamisallikate (nagu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, programm „Horisont 2020“ ja Euroopa ühendamise rahastu) kombineerimiseks EFSI vahenditega.“;</p>	<p>iii) lisatakse punkt f:</p> <p>„f) annab nõu muude liidu rahastamisallikate (nagu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, programm „Horisont 2020“ ja Euroopa ühendamise rahastu) kombineerimiseks EFSI vahenditega eesmärgiga võimaldada ühtekuuluvuspoliitika meetmete ühtset kavandamist silmas pidades investeeringute maksimaalset integreeritust ja koostoimet.“;</p>

Motivatsioon

Muudatusettepanekuga nõutakse, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tuleb tihedamalt kaasata Euroopa investeerimisnõustamise keskuse nõustamisteenustesse. Arvesse tuleks võtta nii kohalikke kui ka piirkondlikke teadmisi. Sektoripõhise ja geograafilise mitmekesistamisega peaks arvestama pigem juhatus kui Euroopa investeerimisnõustamise keskus, nagu on sätestatud II lisa 8. jaos.

Muudatusettepanek 13

COM(2016) 597 final

Artikkel 1

Muuta lõike 9 punkti c

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>lõige 5 asendatakse järgmisega:</p> <p>„5. „Lõikes 1 osutatud eesmärgi saavutamiseks ja kohalikul tasandil nõu andmise hõlbustamiseks püüab Euroopa investeerimisnõustamise keskus kasutada EIP, komisjoni, liikmesriikide tugipankade või finantseerimisasutuste ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide juhtimisorganite teadmisi.“;</p>	<p>lõige 5 asendatakse järgmisega:</p> <p>„5. Lõikes 1 osutatud eesmärgi saavutamiseks ning kohalikul ja piirkondlikul tasandil nõu andmise hõlbustamiseks püüab Euroopa investeerimisnõustamise keskus kasutada EIP, komisjoni, liikmesriikide tugipankade või finantseerimisasutuste ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide juhtimisorganite teadmisi.“;</p>

Motivatsioon

Arvesse tuleks võtta nii kohalikke kui ka piirkondlikke teadmisi.

Muudatusettepanek 14

COM(2016) 597 final

Artikkel 1

Uus punkt pärast lõike 9 punkti d

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>(10) artikli 16 lõige 2 asendatakse järgmisega:</p> <p>„2. EIP esitab – vajadusel koostöös EIFiga – Euroopa Parlamendile, nõukogule ja Euroopa Regioonide Komiteele aastaaruande EIP rahastamis- ja investeerimistehingute kohta, mis on hõlmatud kõnealuse määrusega. See aruanne avalikustatakse ja see hõlmab järgmist:“</p>

Motivatsioon

Muudatusettepanekuga kutsutakse üles komiteed tihedamalt kaasama Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi jälgimisse.

Muudatusettepanek 15

COM(2016) 597 final

Artikkel 1

Uus punkt pärast lõike 9 punkti d

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p><i>artiklis 16 lisatakse lõike 6 järele uus lõige:</i></p> <p><i>„7. EIP töötab aruandluse eesmärgil välja tulemusnäitajate kogumi iga toimingu kohta, et tagada usaldusväärne alus ELi rahastamise lisandväärtuse analüüsimiseks. Sellise metoodika peab heaks kiitma juhatus.“</i></p>

Motivatsioon

Näitajate kogum tuleb välja töötada nii, et esimeses etapis oleks võimalik võrrelda erinevaid vahendite kogumeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja EFSI vahel.

Muudatusettepanek 16

COM(2016) 597 final

Artikkel 1

Muuta lõike 10 punkti a

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>a) lõige 6 asendatakse järgmisega:</p> <p>„6. Hiljemalt 30. juuniks 2018 ja 30. juuniks 2020 peab komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis sisaldab sõltumatut hinnangut käesoleva määruse kohaldamise kohta.“;</p>	<p>a) lõige 6 asendatakse järgmisega:</p> <p>„6. Hiljemalt 30. juuniks 2018 ja 30. juuniks 2020 peab komisjon esitama Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Keskpangale, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Euroopa Regioonide Komiteele ning Euroopa Investeerimispangale aruande, mis sisaldab sõltumatut hinnangut käesoleva määruse kohaldamise kohta.“;</p>

Motivatsioon

Käesoleva muudatusettepanekuga tagatakse teabe edastamine samadele asjaomastele institutsioonidele nagu 14. septembri 2016. aasta teatises „Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi teine etapp“.

Muudatusettepanek 17

COM(2016) 597 final

Artikkel 1

Uus lõige pärast lõiget 14

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>(15) artikli 16 lõike 2 punkt asendatakse järgmisega: <i>„projektide kirjeldus, kui liidu teiste rahastamisallikate (nt Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, programm „Horisont 2020“ ja Euroopa ühendamise rahastu) toetus on kombineeritud EFSI toetusega, ning mõlemast rahastamisallikast saadavate toetuste kogusumma“;</i></p>

Motivatsioon

Selle asendusega on määruse artikli 16 lõike 2 punkti f tekst kooskõlas Euroopa Komisjoni väljapakutud muudatusega praeguse määruse artikli 14 lõikes 2.

Muudatusettepanek 18

COM(2016) 597 final

Artikkel 2

Artikkel 2 välja jätta

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Määrust (EL) nr 1316/2013 muudetakse järgmiselt:</p> <p>(1) artikli 5 lõige 1 asendatakse järgmisega:</p> <p><i>„1. Euroopa ühendamise rahastu rakendamise rahastamispakett aastateks 2014–2020 on 29 992 259 000 eurot jooksevhindades. See summa jaotatakse järgnevalt:</i></p> <p>a) transpordisektor: 23 895 582 000 eurot, millest 11 305 500 000 eurot paigutatakse ümber Ühtekuuluvusfondist kasutamiseks kooskõlas käesoleva määrusega üksnes Ühtekuuluvusfondist abi saamise tingimustele vastavates liikmesriikides;</p> <p>b) telekommunikatsioonisektor: 1 091 602 000 eurot;</p> <p>c) energiasektor: 5 005 075 000 eurot.</p> <p><i>Need summad ei piira nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 1311/2013 (*) sätestatud paindlikkuse mehhanismi kohaldamist.</i></p> <p>(*) Nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 884).“</p>	

Motivatsioon

Vt muudatusettepanek 5: ei ole vajadust vähendada Euroopa ühendamise rahastu vahendeid.

Muudatusettepanek 19

COM(2016) 597 final, 1. lisa

Uus punkt enne lõike 1 punkti a

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>a) punktis a asendatakse viies taane järgmisega:</p> <p><i>„avaliku sektori üksused (territoriaalsed või muud, aga jättes välja selliste üksustega tehtavad toimingud, mis põhjustavad otsest riski liikmesriigile) ning avaliku sektori tüüpi üksused. Euroopa territoriaalse koostöö rühmituseks (ETKR), mis on asutatud vastavalt määrusele (EÜ) nr 1082/2006 ETKRi kohta (*), loetakse üksus, mis ei põhjusta otsest riski liikmesriigile.</i></p> <p>(*) <i>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1082/2006, 5. juuli 2006, Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta, ELT L 210, 31.7.2006, lk 19–24.</i></p>

Motivatsioon

ETKR rakendab ELI rahastamisvahendeid kasutades või neid kasutamata meetmeid või tegeleb territoriaalse koostööga. Võttes siiski arvesse, et ETKRi liikmed võivad olla riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud asutused või nende asutuste liidud, on nende juurdepääs EIP pakutavatele rahastamisvahenditele piiratud. Seetõttu ei tohiks neid pidada seotuks otsese riskiga liikmesriigile.

Muudatusettepanek 20

COM(2016) 597 final, 1. lisa

Muuta lõike 1 punkti a

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>punkti b lisatakse teine lõik:</p> <p>„EFSI toetust ei tohiks kasutada kiirteede jaoks, kui see ei ole ette nähtud Ühtekuuluvusfondist rahastatavate riikide transporti suunatud erainvesteeringute või vähemalt üht Ühtekuuluvusfondist rahastatavat riiki hõlmavate piiriüleste transpordiprojektide toetamiseks.“;</p>	<p>punkti b lisatakse teine lõik:</p> <p>„EFSI toetust ei tohiks kasutada kiirteede jaoks, kui see ei ole ette nähtud Ühtekuuluvusfondist rahastatavate riikide transporti suunatud erainvesteeringute või piiriüleste transpordiprojektide toetamiseks.“;</p>

Motivatsioon

Piiriülese transpordi projekte tuleks pidada täiendavaks ning seetõttu ei tohiks neid piirata vähemalt ühe Ühtekuuluvusfondist rahastatava riigi kaasamisega.

II. POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

1. märgib, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on keskne roll selliste täiendavate investeeringute määratlemisel, kavandamisel ja toetamisel, mis edendavad innovatsiooni, majanduskasvu ja töökohti nende territooriumil;
2. tunnistab, et EFSI on Euroopa investeerimiskava oluline osa, ja toetab seepärast nii selle kavandatud kestuse pikendamist kui ka finantssuutlikkuse suurendamist. Komitee on ka seisukohal, et EFSI edu suurendamiseks tuleks täiendavalt täpsustada ja tugevdada selle koostoimet Euroopa ühtekuuluvuspoliitikaga Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu. EFSI ja ESIF ei peaks omavahel konkureerima ELi eelarve vahendite pärast ega kaasrahastamisele kohalduvate arvepidamiseeskirjade osas;
3. täheldab, et Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond on tegutsenud ühe aasta ning kuigi see annab tulemusi seoses heakskiidetud projektide arvu ja väärtusega, on selle geograafiline jaotus olnud ebaühtlane;
4. tervitab võimalust esitada seadusandlikke muudatusettepanekuid ja poliitilisi soovitusi, mis põhinevad linnade ja piirkondade esialgsel kogemusel EFSIga, ning on seega järelemeetmed komitee esimesele arvamusele Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi kohta. Nimetatud arvamuse koostas peaportöör Claude Gewerc 2015. aasta aprillis;
5. tuletab meelde, et EFSI määruse artikli 18 lõikes 6 ja lõikes 7 sätestatakse, et EFSI määruse muutmise ettepanek esitatakse 5. juuliks 2018 ning et see peab sisaldama sõltumatut hinnangut selle kohta, kas EFSI „saavutab talle seatud eesmärgid ning investeeringute toetamise kava jätkamine on põhjendatud“. Kõnealune välise ekspertide läbiviidav sõltumatu hinnang määruse (EL) 2015/1017 kohaldamise kohta oli veel pooleli, kui komisjon avaldas oma ettepaneku pikendada EFSI, ning hinnang esitati alles 14. novembril 2016. Komitee märgib lisaks sellele, et komisjon käsitles kõiki kolme hindamist oma 29. novembri 2016. aasta teatise ja kinnitas EFSI ja Euroopa investeerimisnõustamise keskuse edu. Siiski väljendab komitee kahetsust selle üle, et ettepanekuga ei kaasnenud mõjuhinnangut, nagu on ette nähtud parema õigusloome tegevuskavas (COM(2015) 215, 19. mai 2015), ega finantsprogrammi eelhindamist, nagu on sätestatud finantsmääruse artiklites 30 ja 140;
6. nõustub kontrollikoja aruannet „EFSI: an early proposal to extend and expand“ ning iseäranis selle punktides 61 ja 62 esitatud tähelepanekuid arvestades seisukohaga, et tuleb selgitada riigiabi eeskirjade kohaldamist EFSIst ja struktuurifondidest saadavat rahastamist ühendavate projektide suhtes, ning palub järjepidevuse huvides tagada ka selliste projektide jaoks riigiabi andmise välistamise;
7. viitab ettepaneku ja mitmeaastase finantsraamistiku vahehindamise vastastikusele sõltuvusele ning vajadusele eraldada rahalisi vahendeid vahehindamise raames, kahjustamata seejuures olemasolevaid rahastamisprogramme, nagu „Horisont 2020“ ja Euroopa ühendamise rahastu; kuid on siiski vastu Euroopa ühendamise rahastu eelarvevahendite ümberpaigutamisele;
8. juhib tähelepanu asjaolule, et EFSI pikendamise eesmärk ei tohi pikas perspektiivis olla olemasolevate Euroopa Liidu toetuste asendamine;
9. tervitab asjaolu, et suurem osa EFSI vahenditest pühendatakse VKEd e juurdepääsu parandamisele rahastamisele, ning juhib tähelepanu sellele, et ka kohalikud väikesemahulised projektid võivad EFSI-lt toetust saada. Siinkohal on kohalike omavalitsuste tehniline toetamine ja nõustamine äärmiselt olulised;
10. tunneb heameelt selle üle, et kliimapolitika (COP21), põllumajanduse, kalandus- ja vesiviljeluse valdkonna projektide abikõlblikkuse kriteeriume on tugevdatud ja selgemaks muudetud;
11. soovib Euroopa Investeerimispangal viidata piirkondade kohta aruannete esitamisel määrusele, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) ⁽¹⁾. Lisaks soovib komitee tungivalt, et aruandlus võtmetähtsusega tulemuslikkuse põhinäitajate (KPI) ja võtmetähtsusega järelevalvealaste põhinäitajate (KMI) kohta tuleks jaotada toetusesaajate ja NUTS II tasandi piirkondade kaupa;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1059/2003, 26. mai 2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

12. tervitab ettepanekut suurendada läbipaistvust toimingute valimisel, avaldades mittekonfidentsiaalset teavet allkirjastatud toimingute kohta näitajate tulemustabeli kaudu. Kõnealust meedet tuleb kohaldada nii fondi taristule ja innovatsioonile kui ka VKEdele pühendatud osale. Komitee nõuab ka, et projektide valimise eest vastutav investeringute komitee konsulteeriks kohalike ja piirkondlike omavalitsustega projektide osas, mis on nende pädevusalade jaoks olulised;
13. kutsub aktiivsemalt kaasama Euroopa Regioonide Komiteed aruandlusse ja järelevalvesse, andes talle võimaluse avaldada oma seisukohad ja hinnangud EFSI toimingute, Euroopa investeerimisnõustamise keskuse tegevuse ning koostöö kohta kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;
14. rõhutab, et EFSIt tuleks vaadelda vahendina turutõrke ja valitsuste ebaõnnestumiste (nt mitteoptimaalsed investeerimisolukorrad seoses riigipiiridest/riiklikest õigusaktidest tingitud takistustega) vormidega tegelemiseks. EFSIt ei tohiks pidada jätkusuutmatute projektide rahastamise vahendiks;
15. võtab teadmiseks täiendavuse määratlusega seotud küsimused, soovib määratlust täpsustada ning teeb ettepaneku täiustada toimingu kõrge riskipotentsiaali mõistet täiendavuse kriteeriumina;
16. võtab teadmiseks Euroopa Kontrollikoja aruande, milles märgiti, et EFSI projektide täiendavust tuleb kaitsta, ning seetõttu rõhutab, et EFSI eesmärk peaks olema toetada investeringuid, mida EIP ei oleks suutnud teostada ilma EFSI toetuseta;
17. rõhutab, et EFSI projektid peavad olema täiendavad. Siinkohal peaks abi olema teabe avalikustamisest näitajate tulemustabeli kaudu pärast projektide allkirjastamist;
18. märgib, et arvestades piiriüleste projektide suurt lisandväärtust Euroopa Liidule, tuleks selliseid projekte vaadelda automaatselt täiendavatena;
19. tunnistas võimalust kombineerida EFSIt teiste ELi fondide, näiteks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide, programmi „Horisont 2020“ ja Euroopa ühendamise rahastuga, ning viitab siinkohal taaskord strateegilise koordineerimise olulisusele, samuti on oluline spetsiaalne tugi, et edendada eri süsteemide koosmõju. Siinkohal on oluline, et ELi talitused ja eeskätt Euroopa Komisjoni eri programmide haldajad on sellest võimalusest mitte üksnes teadlikud, vaid teavitavad ka üldsust ning eelkõige VKEsid ning liikmesriikide ja piirkondliku ja kohaliku tasandi avaliku sektori asutusi sellest, kui oluline on täielikult ära kasutada olemasolevat koostoimet ja kuidas seda teha;
20. juhib tähelepanu sellele, et kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on tarvis rohkem selgust ja juhiseid, kuidas kombineerida EFSIt teiste ELi fondidega, eelkõige mis puudutab riigiabi eeskirjade kohaldamist ja topeltrahastamise keeldu;
21. tuletab meelde, et EFSI ja muude ELi fondide (sh Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid) kasutamine peaks olema suunatud teineteist täiendavatele eesmärkidele;
22. kordab oma üleskutset, et EFSI ja Euroopa Investeerimispanka vahenditest rahastatud kohalike ja piirkondlike omavalitsuste investeringud jäetaks ELi liikmesriikide eelarvepuudujäägi ja võla arvutamisel välja;
23. tunnistas, et riiklikud tugipangad ja investeerimisplatvormid etendavad võtmerolli EFSI rakendamisel, eelkõige mis puudutab koostööd kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;
24. kutsub Euroopa Investeerimispanka üles esitama teavet EFSI projekte kohta kohalikul ja piirkondlikul tasandil, et kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused tihedalt EFSI projektide väljatöötamisse ja edendamisse;
25. loodab igal juhul, et juba 2014.–2020. aasta programmitöö perioodil tagatakse EFSIst rahastatavate ühtekuuluvuspoliitika raames rakendatavate meetmete maksimaalne koostoime ja funktsionaalne integreerimine, muu hulgas eesmärgiga võimaldada asjakohast geograafilist tasakaalu kõige ebasoodsamas olukorras olevate piirkondade kasuks;
26. soovib teha koostööd Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeerimispankaga, et veelgi parandada teabevahetust Euroopa investeerimiskava kohta, ning tervitab seetõttu ühtse kontaktpunkti lähenemisviisi, mis käivitati 2016. aasta Euroopa piirkondade ja linnade nädalal. Kuigi kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on EFSI edukal rakendamisel otsustav roll, tuleb teadlikkust veelgi suurendada;

27. võtab teadmiseks ettepaneku tegeleda EFSI tehingute geograafilise ja valdkondliku tasakaalustamatusega, kasutades rahastamiskõlblike tegevuste laiendatud loetelu ja Euroopa investeerimisnõustamise keskuse tugevamat rolli. Suutlikkuse suurendamine, proaktiivne nõustamine ning tihe koostöö kohalike ja piirkondlike omavalitsustega projektide edendamisel ja algatamisel on olulised tegurid, et tagada EFSI toimingute proportsionaalne jaotus. Võimalike kasusaajate juurdepääsu taseme mõõtmisel tuleb arvesse võtta konkreetse riigi või piirkonna tegelikku olukorda, et mitte soodustada või tugevdada ebavõrdsust;
28. rõhutab, et EFSI strateegilise suunaga kehtestatud geograafilise ja sektoripõhise kontsentratsiooni piirmäärad pärast algset investeerimisperioodi jäävad kehtima vaid orientiirina ega tohi olla mingil moel siduvad toimingute valikuks;
29. nõuab, et EFSI investeeringud taristusse oleksid katastroofidele vastupanuvõimelised, et tagada taristu pikaajaline kestvus ning välistada, et see võiks ohustada inimeste elusid;
30. märgib, et seadusandlik ettepanek on kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttega.

Brüssel, 7. detsember 2016

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Markku MARKKULA

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Töötajate lähetamise direktiivi läbivaatamine“

(2017/C 185/10)

Raportöör: Yoomi RENSTRÖM (SE/PES), Ovanåkeri vallavolikogu liige

Viitedokument: ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega

COM(2016) 128 final

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Direktiivi ettepanek

Põhjendus 4

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Peaaegu kakskümmend aastat pärast töötajate lähetamist käsitleva direktiivi vastuvõtmist on vaja hinnata, kas selle direktiiviga on ikka veel võimalik saavutada õiget tasakaalu vajaduste vahel soodustada teenuste osutamise vabadust ja kaitsta lähetatud töötajate õigusi.</p>	<p>Peaaegu kakskümmend aastat pärast töötajate lähetamist käsitleva direktiivi vastuvõtmist on vaja hinnata, kas selle direktiiviga on ikka veel võimalik saavutada õiget tasakaalu vajaduste vahel soodustada teenuste osutamise vabadust ja kaitsta lähetatud töötajate õigusi. Mingil tingimusel ei tohi lähetatud töötajat asetada lähetuse tõttu halvemasse olukorda.</p>

Muudatusettepanek 2

Direktiivi ettepanek

Põhjus 8

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Arvestades, et teatavad lähetused kestavad kaua, on vaja sätestada, et kauem kui 24 kuud kestva lähetuse puhul loetakse vastuvõtvat liikmesriiki riigiks, kus tööd tehakse. Kooskõlas Rooma I määruses sätestatud põhimõttega kohaldatakse selliste lähetatud töötajate töölepingute suhtes vastuvõtva liikmesriigi õigust, kui pooled ei ole valinud muud õigust. Kui valitud on muu õigus, ei või selle tagajärjel siiski töötajat ilma jätta kaitsest, mis tagatakse talle sätetega, millest ei saa vastuvõtva riigi õiguse alusel sõlmitud lepinguga erandit teha. Neid sätteid tuleks kohaldada alates lähetuse algusest juhul, kui lähetus on kavandatud rohkem kui 24 kuuks, ja alates esimesest päevast pärast 24 kuu möödumist, kui lähetuse tegelik kestus ületab 24 kuud. See eeskiri ei mõjuta muu liikmesriigi territooriumile töötajaid lähetavate ettevõtjate õigust kasutada teenuste osutamise vabadust ka olukorras, kus lähetus ületab 24 kuud. Eesmärk on üksnes luua õiguskindlus Rooma I määruse kohaldamisel konkreetse olukorra suhtes, ilma seda määrust muutmata. Töötajad saavad eelkõige kasu Rooma I määruse kohastest kaitsest ja hüvedest.</p>	<p>Arvestades, et teatavad lähetused kestavad kaua, on vaja sätestada, et kauem kui 12 kuud kestva lähetuse puhul kohaldatakse töösuhte suhtes vastuvõtva liikmesriigi õigust. Kooskõlas Rooma I määruses sätestatud põhimõttega kohaldatakse seda õigust juhul, kui pooled ei ole valinud muud õigust. Kui valitud on muu õigus, ei või selle tagajärjel siiski töötajat ilma jätta kaitsest, mis tagatakse talle sätetega, millest ei saa vastuvõtva riigi õiguse alusel sõlmitud lepinguga erandit teha. Neid sätteid tuleks kohaldada alates lähetuse algusest juhul, kui lähetus on kavandatud rohkem kui 12 kuuks, ja alates esimesest päevast pärast 12 kuu möödumist, kui lähetuse tegelik kestus ületab nimetatud perioodi. See eeskiri ei mõjuta muu liikmesriigi territooriumile töötajaid lähetavate ettevõtjate õigust kasutada teenuste osutamise vabadust ka olukorras, kus lähetus ületab 12 kuud.</p>

Motivatsioon

Ajaline kestus, millest alates hakatakse komisjoni ettepaneku kohaselt täies ulatuses kohaldama lähetuse olukorras vastuvõtva liikmesriigi õigust, on sama, mis kehtib määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta) artikli 12 kohaselt. Kõnealuse sätte kohaselt kehtib vastuvõtva liikmesriigi õigus, kui ühe ja sama töötaja lähetuse eeldatav kestus on 24 kuud.

Määruse (EÜ) nr 883/2004 peamine eesmärk on jagada liikmesriikide vahel vastutus, mis on seotud ELi kodanike õigusega saada hüvitisi kooskõlas vastava liikmesriigi sotsiaalkindlustussüsteemiga. Töötajate lähetamist käsitleva direktiivi eesmärk on kaitsta lähetatud töötajaid ja edendada teenuste vaba liikumist. Komitee leiab, et puudub vajadus nimetatud kahes õigusaktis esitatud ajalise kestuse ühtlustamiseks vaid seetõttu, et need reguleerivad olukordi, kus ELi kodanikud ajutiselt viibivad ja töötavad teatavates liikmesriikides.

Komitee leiab, et ajalist kestust, alates millest hakatakse täies ulatuses kohaldama vastuvõtva riigi õigust töösuhte suhtes lähetamise olukorras, tuleks lühendada. Asjakohane ajaline kestus käsitamaks, et lähetusse saadetud töötajal on side vastuvõtva riigiga, mistõttu tema töösuhte suhtes saab kohaldada täies ulatuses vastuvõtva riigi õigust, on komitee arvates 12 kuud alates töötaja eeldatavast või tegelikust lähetuse algusest.

Komitee on seisukohal, et küsimus, millise riigi õigust lähetatud töötajate suhtes kohaldada, tuleks reguleerida kogu selle ulatuses töötajate lähetamist käsitlevas direktiivis ja mitte Rooma I määrust kohaldades.

Muudatusettepanek 3**Direktiivi ettepanek***Põhjus 12*

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Liikmesriikide pädevusse kuulub tasustamiseeskirjade kehtestamine vastavalt riigi õigusele ja tavadele. Lähetatud töötajate suhtes kohaldatavad riigi tasustamiseeskirjad peavad siiski olema põhjendatud vajadusega kaitsta lähetatud töötajaid ja need eeskirjad ei tohi ebaproportsionaalselt piirata teenuste piiriülest osutamist.</p>	<p>Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide pädevusse kuuluvate tasustamiseeskirjade kehtestamist vastavalt riigi õigusele ja tavadele. Riigi tasustamiseeskirjade kohaldamine lähetatud töötajate suhtes peab siiski olema põhjendatud vajadusega kaitsta lähetatud töötajaid ja need eeskirjad ei tohi ebaproportsionaalselt piirata teenuste piiriülest osutamist.</p>

Motivatsioon

Töötajate lähetamist käsitlev direktiiv iseenesest ei mõjuta liikmesriikide töötasudega seotud eripädevusi. Iga liikmesriik otsustab ise – kooskõlas kehtiva tööturumudeliga –, milline töötasu kehtib riiklikul tasandil. Töötajate lähetamist käsitlevas direktiivis on sätestatud vaid see, et teatav töötasu – mis kehtib vastuvõtva riigi territooriumil – kehtib ka nendele töötajatele, kes on lähetatud selle riigi territooriumile.

Komisjoni ettepaneku põhjendust 12 võidakse tõlgendada nii, et riiklikul tasandil otsustatud tasustamiseeskirjade puhul võidakse kontrollida nende vastavust töötajate lähetamist käsitlevale direktiivile ja aluslepingu teenuste osutamise vabadust käsitlevatele sätetele. Tuleb selgeks teha, et riiklikult fikseeritud töötasu kohaldamine lähetatud töötajate suhtes on see, mis peab olema põhjendatud vajadusega kaitsta lähetatud töötajaid ega tohi ebaproportsionaalselt piirata piiriüleste teenuste osutamist.

Muudatusettepanek 4**Direktiivi ettepanek***Artikli 1 lõige 1*

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Lisatakse artikkel 2a.	Lisatakse artikkel 2a.
<i>Artikkel 2a</i>	<i>Artikkel 2a</i>
Rohkem kui 24 kuud kestev lähetus	Rohkem kui 12 kuud kestev lähetus
<p>1. Kui lähetuse eeldatav või tegelik kestus ületab 24 kuud, loetakse liikmesriiki, kelle territooriumile töötaja lähetatakse, riigiks, kus töötaja harilikult töötab.</p>	<p>1. Kui lähetuse eeldatav või tegelik kestus ületab 12 kuud, siis kohaldatakse töölepingu suhtes lähetuse ajal täies ulatuses selle liikmesriigi õigust, kelle territooriumile töötaja lähetatakse, v.a juhul, kui tööandja ja töötaja lepivad kokku muus kohaldatavas õiguses.</p>
<p>2. Lõike 1 kohaldamisel võetakse samas kohas samu tööülesandeid täitvate lähetatud töötajate asendamise korral nende töötajate puhul, kelle tegelik lähetus kestab vähemalt kuus kuud, arvesse asjaomaste töötajate lähetuste kumulatiivset kestust.</p>	<p>2. Lõike 1 kohaldamisel võetakse samas kohas samu tööülesandeid täitvate lähetatud töötajate asendamise korral nende töötajate puhul, kelle tegelik lähetus kestab vähemalt kuus kuud, arvesse asjaomaste töötajate lähetuste kumulatiivset kestust.</p>
	<p>3. Kokkulepe kohaldatava õiguse kohta ei või põhjustada töötaja ilmajätmist kaitsest, mis on talle ette nähtud sätetega, millest ei saa kõrvale kalduda õiguse alusel, millele viidatakse lõikes 1.</p>

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>4. Lõike 1 kohaldamine ei või vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määruse (EÜ) nr 593/2008 (lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I“)) artiklile 8 tähendada lähetatud töötajate vähem soodsasse olukorda seadmist võrreldes muu riigi õiguse kohaldamisega.</p>

Motivatsioon

Ajaline kestus, millest alates hakatakse komisjoni ettepaneku kohaselt täies ulatuses kohaldama lähetuse olukorras vastuvõtva liikmesriigi õigust, on sama, mis kehtib määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta) artikli 12 kohaselt. Kõnealuse sätte kohaselt kehtib vastuvõtva liikmesriigi õigus, kui ühe ja sama töötaja lähetuse eeldatav kestus on 24 kuud.

Määruse (EÜ) nr 883/2004 peamine eesmärk on jagada liikmesriikide vahel vastutus, mis on seotud ELi kodanike õigusega saada hüvitisi kooskõlas vastava liikmesriigi sotsiaalkindlustussüsteemiga. Töötajate lähetamist käsitleva direktiivi eesmärk on kaitsta lähetatud töötajaid ja edendada teenuste vaba liikumist. Komitee leiab, et puudub vajadus nimetatud kahes õigusaktis esitatud ajalise kestuse ühtlustamiseks vaid seetõttu, et need reguleerivad olukordi, kus ELi kodanikud ajutiselt viibivad ja töötavad teatavates liikmesriikides.

Komitee leiab, et ajalist kestust, alates millest hakatakse täies ulatuses kohaldama vastuvõtva riigi õigust töösuhete suhtes lähetamise olukorras, tuleks lühendada. Asjakohane ajaline kestus käsitamaks, et lähetusse saadetud töötajal on side vastuvõtva riigiga, mistõttu tema töösuhete suhtes saab kohaldada täies ulatuses vastuvõtva riigi õigust, on komitee arvates 12 kuud alates töötaja eeldatavast või tegelikust lähetuse algusest.

Komisjoni ettepaneku vorm, hõlmates sätet, mis kaudselt ja vaid Rooma I määrust kohaldades määrab töösuhete suhtes kohaldatavaks õiguseks vastuvõtva riigi õiguse, tekitab mitmeid küsimusi. Kooskõlas komisjoni ettepaneku põhjendusega 8 tuleks direktiivi tekstis selgeks teha, et Rooma I määruse artikli 8 tingimuste kohaselt on jätkuvalt võimalik kokku leppida muu kui vastuvõtva riigi õiguse kohaldamises. Lisaks tuleb tagada, et vastuvõtva riigi õiguse kohaldamine töösuhete suhtes ei tekita olukorda, kus töötaja on ebasoodsas olukorras, nt on selle kohaselt töötaja kaitsetase madalam või tingimused ebasoodsamad.

Tingimused, millal rakendada vastuvõtva riigi õigust, peaksid komitee arvates olema esitatud otse töötajate lähetamist käsitlevas direktiivis. Muudatus toob kaasa vastava muudatuse põhjenduses 8.

Muudatusettepanek 5

Direktiivi ettepanek

Artikli 1 lõike 2 punkt a

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>[...] Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab tasu kõiki tasu elemente, mis on muudetud kohustuslikuks selle liikmesriigi, kelle territooriumile töötaja lähetatakse, õigus- ja haldusnormide, üldiselt kohaldatavaks tunnistatud kollektiivlepingute või vahekohtu otsustega ja/või juhul, kui puudub süsteem, mille alusel tunnistatakse kollektiivlepingud või vahekohtu otsused üldiselt kohaldatavaks, muude kollektiivlepingute või vahekohtu otsustega lõike 8 teise lõigu tähenduses.</p>	<p>Käesoleva direktiivi kontekstis määratletakse tasu ja sotsiaalkindlustusmaksed vastavalt selle liikmesriigi õigusele ja/või tavadele, kelle territooriumile on töötaja lähetatud.</p>

Euroopa Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Liikmesriigid avaldavad direktiivi 2014/67/EL artiklis 5 osutatud ühtsel ametlikul riiklikul veebisaidil tasu olulised elemendid kooskõlas punktiga c.	Liikmesriigid avaldavad direktiivi 2014/67/EL artiklis 5 osutatud ühtsel ametlikul riiklikul veebisaidil tasu olulised elemendid kooskõlas punktiga c.

Motivatsioon

Vältimaks seda, et Euroopa Liidu Kohus peab analüüsima riikide palgatingimusi, on oluline selgelt väljendada, et tasu on liikmesriigi pädevuses olev küsimus.

II. POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Komitee hinnang

- 1) märgib, et vabadus pakkuda piiriüleseid teenuseid ELis on tagatud ELi toimimise lepingu artiklitega 56–62. Hästi toimiv teenuste siseturg ei too mitte ainult otsest kasu teenuseosutajatele ja tarbijatele ELis, vaid on ka oluline eeldus majanduskasvuks, millest paranenud heaolu ja parema sotsiaalkaitse kujul saavad eeldatavalt osa kõik ELi kodanikud;
- 2) leiab, et hästi toimiv teenuste siseturg on eelkõige oluline piirkondlikele teenusteosutajatele, kelle asukoht on vahetult teise liikmesriigi piiri ääres;
- 3) märgib, et teenuste vaba liikumise oluline lähtekoht on see, et liikmesriigis asutatud teenuseosutaja peab suutma osutada teenust muudes liikmesriikides samadel tingimustel kui oma asukohariigis. Hästi toimiva teenuste siseturu eelduseks on samal ajal, et konkurents – ka piiriülene konkurents – ei peaks peamiselt põhinema mitte tööjõukuludel, vaid sellistel teguritel nagu osutatud teenuse kvaliteet ja teenuseosutaja tegevuse tõhusus;
- 4) märgib, et liikmesriikidevahelised erinevused, eelkõige palga osas, tähendavad, et töötajate lähetamine teenuste vaba liikumise raames võib tekitada survet tasustamistingimuste halvenemiseks riigis, kuhu töötajad lähetatakse. Kui töö- ja töölevõtmistingimustes valitseb ebaõiglane konkurents, võib see põhjustada sotsiaalset dumpingut vastuvõtvas riigis. Sotsiaalne dumping tekitab survet alandada hindu, mis ohustab ettevõtteid, kes ei kasuta lähetamist;
- 5) leiab, et mõistlik tasakaal ühelt poolt teenuste vaba liikumise ja teiselt poolt lähetatud töötajate kaitse ning palga- ja sotsiaalse dumpingu vastu võitlemise vahel on ühisturu aktsepteerimise eelduseks ELi kodanike ja eelkõige selliste teenussektorite töötajate seas, kus lähetamine on levinud tava või eelduste kohaselt selleks kujuneb. Komitee rõhutab aga, et tõhusaks võitlemiseks sotsiaalse dumpinguga on vaja meetmeid, millega kaitsta ka füüsilisest isikust ettevõtjaid ja isikuid, kelle tööd vahendavad digitaalsed platvormid;
- 6) leiab samuti, et huvide tasakaalustamine, mida töötajate lähetamist käsitleva direktiiviga soovitakse saavutada, on ausa ja õiglase konkurentsi eeldus teenusesektori piiriülestes olukordades;
- 7) võib sellel taustal lähtekohana toetada komisjoni ettepaneku aluseks olevat põhimõtet, st et sama töö eest samas töökohas tuleks maksta sama tasu;
- 8) on seisukohal, et vastuvõtvas liikmesriigis kehtivate töötajate värbamisega seotud haldusnõuete mittetundmine ning raskused, mis tekivad mõnel ettevõtjal (eriti VKEdel) nende täitmisel, võivad takistada piiriüleste teenuste vaba osutamist ELis ja ohustada lähetatud töötajate kaitset. Neid probleeme saaks leevendada, kui komisjon ja liikmesriigid looksid seoses kõnealuste aspektidega selged ja lihtsalt juurdepääsetavad teabe- ja hindamismehhanismid;

9) jagab komisjoni arvamust, et on tarvis ajalist piiri, millest alates tuleb vastuvõtva riigi õigust lähetatud töötaja suhtes kohaldada täies ulatuses. Komitee leiab siiski, et puudub veenev põhjus võtta määruse (EÜ) nr 883/2004 säte sellise ajapiiri lähtepunktiks, millest alates kohaldataks lähetuse korral töösuhtele täies ulatuses vastuvõtva riigi õigust. Komitee leiab, et töötajate lähetamist käsitleva direktiivi ajaline piir peaks olema 12 kuud;

10) leiab samuti, et tingimused, millal vastuvõtva riigi õigust täiel määral kohaldada töösuhtele, ei või tegelikkuses põhjustada lähetatud töötajate ebasoodsasse olukorda seadmist;

11) tõdeb, et komisjoni ettepanekut asendada mõiste „töötasu miinimummäärad“ mõistega „tasu“ võib pidada heas kooskõlas olevaks Euroopa Kohtu langetatud otsusega kohtuasjas Sähköalojen ammattiliito ry (C-396/13) ja mõiste „töötasu miinimummäärad“ tõlgendamisega kohtu poolt kõnealuses kohtuasjas;

12) juhib tähelepanu asjaolule, et kui asjaomases liikmesriigis direktiivi tähenduses tasu kindlaksmääramisel võib kasutada ja peab kasutama vaid vastuvõtvas riigis kohustuslikke tasu olulisi elemente ja arvestusaluseid, tähendab see, et vastuvõtval riigil ei ole jätkuvalt võimalik nõuda, et lähetav tööandja maksaks oma töötajatele tasu, mida vastuvõtvas riigis loetakse tavapäraseks või keskmiseks töötasuks samalaadse töö eest;

13) kiidab heaks ettepaneku avaldada vastuvõtvasse riiki lähetatavate töötajate suhtes kohaldatava tasu olulised elemendid riigi ametlikul veebisaidil, mille liikmesriigid peavad koostama jõustamisdirektiivi artikli 5 kohaselt eesmärgiga parandada juurdepääsu lähetamisega seotud teabele;

14) leiab, et üldiselt saavutab komisjoni ettepanek asendada mõiste „minimaalsed töötasumäärad“ mõistega „tasu“ ja teha muud esitatud muudatusi kõnealusesse ossa töötajate lähetamist käsitlevas direktiivis sobiva tasakaalu ühelt poolt ELis asuvate teenuseosutajate võimaluse vahel osutada teenuseid piiriüleselt ilma põhjendamatute takistusteta ning teiselt poolt lähetatud töötajate kaitse ja ebaõiglase konkurentsi vastu võitlemise vahel;

15) peab siiski vajalikuks teha selgeks, et töötajate lähetamist käsitlev direktiiv ei mõjuta kuidagi liikmesriikide anupädevust õiguse osas otsustada vastava tööturumudeli raames kasutatava töötasu küsimuste üle;

16) jagab komisjoni seisukohta, et kohustus rakendada vastuvõtva riigi nõudeid töötajate lähetamist käsitleva direktiivi artikli 3 lõikes 1 ehitusvaldkonna raames loetletud valdkondades peab kehtima samal viisil olenemata sellest, kas töötasu on määratletud õigusaktis või üldiselt kohaldatavaks tunnistatud kollektiivlepingus või kollektiivlepingus, mis on sätestatud artikli 3 lõike 8 esimeses või teises taandes;

17) juhib komisjoni tähelepanu lähetamise olukorrale sariiallhanke kasutamisel, mis viib tööandja vastutuse hajumiseni ja mille puhul jäetakse lähetatud töötajad mõnikord igasuguse abi ja toetuseta. Euroopa toetusfond võimaldaks kiiret sekkumist, et tagada nende töötajate tagasipöördumine nende päritoluriiki parimatel võimalikel tingimustel. Komitee soovib ka luua Euroopa registri, millega kohustatakse töötajaid lähetavaid ettevõtjaid kõigis liikmesriikides deklareerima lähetatud töötajaid hiljemalt teenuste osutamise alustamisest alates;

18) märgib, et tööandja sageli tahtlikult alahindab lähetatud töötajate oskusi, et õigustada madalamat palgataset. On tõenäoline, et see tava jääb püsima kui võimalus vältida palga puhul võrdse kohtlemise kohustust. Komisjon peaks uurima üleeuroopalise ametite ja ametioskuste registri loomist selle olukorra parandamiseks ning selliste töötajate huvide kaitseks, kellel puudub tunnustatud kvalifikatsioon;

19) märgib, et direktiivi 2008/104/EÜ (renditöö kohta) rakendamise tähtaeg oli 5. detsember 2011. Direktiivi üks eesmärgid on kaitsta renditöötajaid ning see hõlmab mh võrdse kohtlemise põhimõtet, mida rakendatakse töötasule, puhkusele ja tööajale (artikkel 5);

20) jagab komisjoni seisukohta, et renditöödirektiivi võrdse kohtlemise põhimõtet tuleks kohustuslikus korras kohaldada isegi sellistes olukordades, kus rendiettevõtte asukoht on muus liikmesriigis ja kus on tegemist töötajate lähetamisega töötajate lähetamist käsitleva direktiivi tähenduses;

Subsidiaarsus ja proportsionaalsus

21) märgib, et 14 riiklikku parlamenti/koda 11 liikmesriigis (Bulgaaria, Taani, Eesti, Horvaatia, Läti, Leedu, Poola, Rumeenia, Slovakkia, Tšehhi Vabariik ja Ungari) on pärast subsidiaarsuse kontrolli esitanud põhjendatud arvamused, mis tähendab, et ettepanekule on antud nn kollane kaart;

22) märgib, et töötajate lähetamist käsitlev direktiiv reguleerib, milliseid vastuvõtva riigi töö- ja töölevõtmistingimusi peab teenuseosutaja, kelle asukoht on muus liikmesriigis, kohustuslikus korras kohaldama lähetatud töötajate suhtes vastuvõtvas riigis. Ei kehtiva direktiivi ega muudetud direktiivi eesmärgid ei hõlma liikmesriikide nõuete tasemetel ühtlustamist;

23) juhib tähelepanu asjaolule, et direktiivis saab muudatusi teha vaid ELi tasandil. Arvestades aluslepingu sätteid, mis käsitlevad teenuste piiriülese osutamise vabadust ELis, ja Rooma I määrust, ei ole liikmesriikide tasandil võimalik reguleerida seda, millised tööõiguse valdkonna sätted kehtivad lähetusele;

24) juhib tähelepanu asjaolule, et jõustamisdirektiiv, mille liikmesriigid pidid siseriiklikku õigusesse üle võtma 18. juuniks 2016, hõlmab vahendeid, mille abil liikmesriigid võivad piirata lähetamisest tulenevaid kuritarvitusi ja sotsiaalset dumpingut (nagu pettus, eeskirjade rikkumine ja teabevahetus liikmesriikide vahel). Komitee võtab arvesse seda, et läbi vaadatud töötajate lähetamise direktiiv ja jõustamisdirektiiv on suures osas vastastikku toetavad õigusaktid, ja seetõttu ootab huviga täielikku hinnangut sellele, millised on jõustamisdirektiivi liikmesriikides rakendamise mõju ja tagajärjed töötajate lähetamisele;

25) toonitab lisaks, et jätkuvalt on seoses eri riikides töötajate lähetamise suhtes järelevalve rakendamisega päevakorral sidususe küsimus, sest jõustamisdirektiivis nähti ette ainult liikmesriikide kahepoolne koostöö; seega nõustub komitee sellega, et kavandatud läbi vaadatud direktiivi eesmärki – töötajate lähetamisele kohaldatavate eeskirjade ühist määratlemist – on parem saavutada ELi tasandil;

26) peab vajalikuks hoogustada andmete vahetamist lähteriigi ja vastuvõtva riigi andmebüroode ja sotsiaalkindlustus- ja sotsiaalkindlustusametite vahel ning sätestada vastuvõtva riigi sotsiaalkindlustusametitele teatamiskohustuse, et võtta tõhusaid meetmeid fiktiivsete lähetuste vastu ning selliste ettevõtete loomise vastu, mille eesmärk on fiktiivsed lähetused, samuti selleks, et tõkestada ebaausat konkurentsi väiksemate sotsiaalkindlustusmaksete alusel. Kui peaks ilmnenema tendents rajada ettevõtteid, mille eesmärk on fiktiivsed lähetused, tuleb kaaluda minimaalse aja kehtestamist, mille jooksul töötaja peab töötama lähteriigis, enne kui ta lähetatakse.

Brüssel, 7. detsember 2016

Euroopa Regioonide Komitee
president

Markku MARKKULA

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Kalavarude ja mereökosüsteemide kaitsmine tehniliste meetmete abil“

(2017/C 185/11)

Raportöör: Emily WESTLEY, Hastingsi ringkonnavalikogu liige (UK/PES)

Viitedokument: „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb kalavarude ja mereökosüsteemide kaitsmist tehniliste meetmete abil ning millega muudetakse nõukogu määrusi (EÜ) nr 1967/2006, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1224/2009 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) nr 1343/2011 ja (EL) nr 1380/2013 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 894/97, (EÜ) nr 850/98, (EÜ) nr 2549/2000, (EÜ) nr 254/2002, (EÜ) nr 812/2004 ja (EÜ) nr 2187/2005“

COM(2016) 134 final

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Põhjendused

Teatavate hävitava toimega püügivahendite või -meetodite keelustamine

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>(11) Teatavad hävitava toimega püügivahendid või -meetodid, mille puhul kasutatakse lõhkeaineid, mürke, uimastavaid aineid, elektrivoolu, suruõhuhaamreid või muid löökvahendeid, veetavad seadmed ja haaratsid punakorallide või muud liiki korallide ja korallilaadsete liikide korjamiseks ning teatavad harpuunpüssid tuleks keelata, välja arvatud elektriimpulsstraalid, mida võib kasutada teatavatel rangetel tingimustel.</p>	<p>(11) Teatavad hävitava toimega püügivahendid või -meetodid, mille puhul kasutatakse lõhkeaineid, mürke, uimastavaid aineid, elektrivoolu, suruõhuhaamreid või muid löökvahendeid, veetavad seadmed ja haaratsid punakorallide või muud liiki korallide ja korallilaadsete liikide korjamiseks ning teatavad harpuunpüssid tuleks keelata, välja arvatud elektriimpulsstraalid, mida võib kasutada teatavatel rangetel tingimustel. Jõustamise ja teadusuuringute, samuti hindamise eesmärgil peaksid need tingimused hõlmama järelevalve-, kontrolli- ja hindamisüsteemi. Enne impulsstraalimise praeguste litsentside uuendamist või sellele muul viisil keelustamata staatuse andmist tuleks läbi viia teaduslik (uuesti)hindamine.</p>

Motivatsioon

Elektriimpulssidel võib olla surmav mõju merekeskkonnale, sh noorkaladele ja mittesihikliikidele. Meresõiduohutuse komitee keeldub tehnikat sertifitseerimast püügivahendist lähtuva elektri mõju tõttu paljudele keskkonnanelementidele, sh ohustatud ja kaitstud liikidele (sh varilõpuselised) ja põhjaorganismidele, mis võib avaldada mõju kalastuspiirkonna ökoloogiale laiemalt. Rahvusvaheline Mereuurimise Nõukogu märgib (veebruar 2016), et kehtiv õigusraamistik ei ole piisav selleks, et vältida potentsiaalselt ohtlike süsteemide rakendusele võtmist.

Muudatusettepanek 2

Artikkel 4

Sihid

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>1. Tehniliste meetmetega püütakse saavutada järgmised sihid:</p> <p>a) tagada, et kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõdust väiksemate mereliikide püügi maht ei ületa 5 % kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõikega 2 ja artikliga 15;</p>	<p>1. Tehniliste meetmetega püütakse saavutada järgmised sihid:</p> <p>a) tagada, et kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõdust väiksemate mereliikide püügi maht ei ületa piire, mis on kindlaks määratud komisjoni vastuvõetud aktides kooskõlas selle määruse artikli 19 lõikega 5, ja et soovimatut saaki vähendatakse võimalikult palju kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõike 5 punktiga a;</p>

Motivatsioon

Selle tagamine, et kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõdust väiksemate mereliikide püügi maht ei ületa 5 %, ei ole realistlik traalpüügi tegeleva kalalaevastiku puhul. Lisaks ei soosita õigusnormides juba praegu noorkalade püüki.

Muudatusettepanek 3

Artikkel 6

Mõistete määratlused

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>(4) „sihtpüük“ – kindlaksmääratud liigi või liikide kombinatsiooni püük, kui kõnealuste liikide kogusaak moodustab rohkem kui 50 % saagi majanduslikust väärtusest;</p>	<p>(4) „sihtpüük“ – kindlaksmääratud liigi või liikide kombinatsiooni püük, kui kõnealuste liikide kogusaak moodustab rohkem kui 50 % asjaomase püügireisi saagist;</p>

Muudatusettepanek 4

Artikkel 6

Mõistete määratlused

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>(26) „õngejada“ – püügivahend, mille moodustab vahel märkimisväärse pikkusega põhiõngeliin, millele on korrapäraste vahemike järel kinnitatud jõhvnöörid söödastatud või söödastamata konksudega. Põhiõngeliin on kinnitatud horisontaalselt merepõhja või selle lähedale või vertikaalselt või millel lastakse veepinnal triivida;</p>	<p>(26) „õngejada“ – püügivahend, mille moodustab erineva pikkusega põhiõngeliin, millele on korrapäraste vahemike järel kinnitatud jõhvnöörid söödastatud või söödastamata konksudega. Põhiõngeliin on kinnitatud horisontaalselt merepõhja või selle lähedale või vertikaalselt või millel lastakse veesambas erineval sügavusel või veepinnal triivida;</p>

Muudatusettepanek 5

Artikkel 6

Mõistete määratlused

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(30) „noodapära“ – traali kõige tagumine osa, mis võib olla silindrikujuline (st kogu ulatuses sama ümbermõõduga) või koonusekujuline. Koosneb sama võrgusilma suurusega ühest või mitmest võrgupaneelist (võrgutükkidest), mis on traali teljesuunas külgepidi üksteise külge kinnitatud õmblusega, kuhu võib kinnitada ka pikipine. Regulaatiivsel eesmärgil peab see olema võrgu 50 viimast silma;	(30) „noodapära“ – traali kõige tagumine osa, mis võib olla silindrikujuline (st kogu ulatuses sama ümbermõõduga) või koonusekujuline. Koosneb sama võrgusilma suurusega ühest või mitmest võrgupaneelist (võrgutükkidest), mis on traali teljesuunas külgepidi üksteise külge kinnitatud õmblusega, kuhu võib kinnitada ka pikipine. Regulaatiivsel eesmärgil peab see olema võrgu 50 viimast silma;

Motivatsioon

[Muudatusettepanek ei puuduta eestikeelset versiooni. Hispaaniakeelse muudatusettepanekuga soovitakse täpsustada, et küsimus on just nimelt võrgusilma suuruses ja mitte lihtsalt võrgusilmas, nagu on öeldud artikli hispaaniakeelses versioonis.]

Muudatusettepanek 6

Artikkel 6

Mõistete määratlused

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(38) „veesoleku aeg“ – ajavahemik alates võrkude esimesest vettelaskmisest kuni ajahetkeni, mil võrgud on täies ulatuses kalalaeva pardale tõmmatud;	(38) „veesoleku aeg“ – ajavahemik alates esimese võrgu vettelaskmisest kuni ajahetkeni, mil kõik võrgud on täies ulatuses kalalaeva pardale tõmmatud;

Motivatsioon

Kohaldatav nakkevõrkude, raamvõrkude või abarate suhtes, mis koosnevad mitmest veoõngest (järjestikku fikseeritud vahendid). Eesmärk on täpsustada, et veesoleku aeg algab hetkel, mil lastakse vette esimene veoõng, ning lõpeb hetkel, mil on pardale tõmmatud viimane veoõng.

Muudatusettepanek 7

Artikkel 6

Mõistete määratlused

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(42) „saagi valikuline omandamine“ – tava, mille puhul madalama hinnaga kalad, kelle suhtes kohaldatakse püügi piirnorme, lastakse vette tagasi isegi juhul, kui neid oleks võimalik seaduslikult lossida, et maksimeerida sadamasse toodava kala majanduslikku ja rahalist koguväärtust;	(42) „saagi valikuline omandamine“ – tava, mille puhul madalama hinnaga kalad, kelle suhtes kohaldatakse püügi piirnorme, lastakse vette tagasi isegi juhul, kui neid oleks võimalik seaduslikult lossida, et maksimeerida sadamasse toodava kala majanduslikku ja rahalist koguväärtust, v.a liigid, mis on inimitoiduks kõlbmatud, kuna need purunevad või lõmastuvad võrgus;

Motivatsioon

Traalide kasutamise eripära tõttu puruneb või lõmastub mõnikord püük, mis seetõttu enam ei sobi kaubanduslikuks müügiks.

Muudatusettepanek 8*Artikkel 9**Veetavate püüniste kasutamise üldpiirangud*

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1. Ühegi veetava püünise ükski osa ei tohi olla valmistatud võrgust, mille silmasuurus on väiksem kui noodapära võrgusilma suurus. Seda sätet ei kohaldata võrguseadmetele, mida kasutatakse püügivahendite seiresensorite kinnitamiseks.	1. Ühegi veetava püünise ükski osa ei tohi olla valmistatud võrgust, mille silmasuurus on väiksem kui noodapära võrgusilma suurus. Seda sätet ei kohaldata võrguseadmetele, mida kasutatakse püügivahendite seiresensorite kinnitamiseks. Käesoleva määruse artikli 18 alusel vastuvõetud delegeeritud õigusaktiga võib teha täiendava erandi noodapära võrgusilma suurusest väiksema silmasuurusega võrgu kasutamiseks veetava püünise muudes osades, kui sellest tulenev kasu mere bioloogiliste ressursside kaitsele on vähemalt samaväärne praeguste püügimeetodite abil saadava kasuga.

Motivatsioon

Püügivahendi eesosas on lubatav kasutada ka suurema silmaga võrku tingimusel, et see ei mõjuta kalade jõudmist noodapärasse ning et see vähendab noodapära valmistamise kulusid.

Muudatusettepanek 9*Artikkel 13**Tundlike elupaikade, sealhulgas ohualdiste mereökosüsteemide kaitse*

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2. Kui parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete alusel on soovitatav muuta II lisas sätestatud piirkondade loetelu ning lisada uusi piirkondi, on komisjonil õigus võtta sellised muudatused vastu delegeeritud õigusaktide abil vastavalt määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 11 lõigetes 2 ja 3 sätestatud korrale. Muudatuste vastuvõtmisel peab komisjon erilist tähelepanu pöörama sellise negatiivse mõju leevendamisele, mis kaasneb püügitegevuse ülekandumisega teistele tundlikele aladele.	2. Kui parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete alusel on soovitatav muuta II lisas sätestatud piirkondade loetelu ning lisada uusi piirkondi, on komisjonil õigus võtta sellised muudatused vastu delegeeritud õigusaktide abil vastavalt määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 11 lõigetes 2 ja 3 sätestatud korrale. Muudatuste vastuvõtmisel peab komisjon erilist tähelepanu pöörama sellise negatiivse mõju leevendamisele, mis kaasneb püügitegevuse ülekandumisega teistele tundlikele aladele, ja samuti süvamerepüüki reguleerivatele õigusnormidele.

Motivatsioon

Kooskõla tagamine süvamere kalapüüki käsitleva uue õigusaktiga (määrus, millega kehtestatakse eritingimused süvamere kalavarude püügiks Kirde-Atlandil ja sätted kalapüügiks Kirde-Atlandi rahvusvahelistes vetes ning tunnistatakse kehtetuks määruse (EÜ) nr 2347/2002).

Muudatusettepanek 10

Artikkel 19

Mitmeaastaste kavade raames võetavad piirkondlikud meetmed

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1. Komisjonil on õigus kehtestada piirkondlikul tasandil tehnilised meetmed, et täita määruse (EL) nr 1380/2013 artiklites 9 ja 10 osutatud mitmeaastaste kavade eesmärgid. Sellised meetmed kehtestatakse delegeeritud õigusaktidega, mis võetakse vastu vastavalt käesoleva määruse artiklile 32 ja määruse (EL) nr 1380/2013 artiklile 18.	1. Komisjonil on õigus kehtestada piirkondlikul tasandil tehnilised meetmed, et täita määruse (EL) nr 1380/2013 artiklites 9 ja 10 osutatud mitmeaastaste kavade eesmärgid. Sellised meetmed kehtestatakse delegeeritud õigusaktidega, mis võetakse vastu vastavalt käesoleva määruse artiklile 32 ja määruse (EL) nr 1380/2013 artiklile 18. Liikmesriigid võivad esitada ühiseid soovitusi sõltumata sellest, kas asjaomastele piirkondadele on kehtestatud mitmeaastased kavad.
2 ...	2 ...
3 ...	3 ...
4 ...	4 ...
5 ...	5 ...
6 .	6 ...

Motivatsioon

Määruse eelnõu artikli 19 praegust sõnastust võib tõlgendada nii, et mitmeaastaste kavade kehtestamine on ühiste soovitude esitamise kohustuslik eeltingimus.

Muudatusettepanek 11

Artikkel 19

Mitmeaastaste kavade raames võetavad piirkondlikud meetmed

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1 ...	1 ...
2 ...	2 ...
3 ...	3 ...
4 ...	4 ...
5 ...	5 ...
6. Komisjon võib paluda STECFil lõikes 5 osutatud ühiseid soovitusi hinnata.	6. Komisjon palub STECFil lõikes 5 osutatud ühiseid soovitusi hinnata.

Motivatsioon

STECFi palju tihedam kaasamine on sidusrühmade arvates väga oluline ning vastavaid palveid on esitatud Euroopa Parlamendi ja Euroopa Regioonide Komitee poliitilistel aruteludel.

Muudatusettepanek 12

Artikkel 31

Kaitsemeetmed

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>1. Kui kättesaadavad teaduslikud nõuanded näitavad, et mereleikide kaitseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 32 vastu delegeeritud õigusakte selliste ohtude leevendamiseks. Kõnealused õigusaktid võivad hõlmata eelkõige püügivahendite kasutamise või püügitegevuse piiranguid teatavates piirkondades või teataval ajavahemikel.</p> <p>2. Lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktide eesmärk on eelkõige:</p> <p>a) käsitleda kalavarude ootamatuid muutusi, mille põhjuseks on kalavaru noorte isenditega täienemise kõrge või madal määr;</p> <p>b) kaitsta kudevaid kalu ning karpe ja koorikloomi, kui nende varud on väga väikesed või kui muud keskkonnategurid ohustavad varude seisundit.</p> <p>3. Ilma et see piiraks artikli 32 lõiget 6, kohaldatakse lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakte kuni kolm aastat.</p>	<p>1. Kui kättesaadavad teaduslikud nõuanded näitavad, et mereleikide kaitseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 32 vastu delegeeritud õigusakte selliste ohtude leevendamiseks pärast seda, kui on välja selgitatud kavandatud meetmete sotsiaalne ja majanduslik mõju. Kõnealused õigusaktid võivad hõlmata eelkõige püügivahendite kasutamise või püügitegevuse piiranguid teatavates piirkondades või teataval ajavahemikel.</p> <p>2. Lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktide eesmärk on eelkõige:</p> <p>a) käsitleda kalavarude ootamatuid muutusi, mille põhjuseks on kalavaru noorte isenditega täienemise kõrge või madal määr;</p> <p>b) kaitsta kudevaid kalu ning karpe ja koorikloomi, kui nende varud on väga väikesed või kui muud keskkonnategurid ohustavad varude seisundit.</p> <p>3. Ilma et see piiraks artikli 32 lõiget 6, kohaldatakse lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakte kuni kolm aastat.</p>

Motivatsioon

Käesoleva muudatusettepaneku eesmärk on võtta arvesse sotsiaal-majanduslikku mõju enne otsuste tegemist.

Muudatusettepanek 13

Artikkel 32

Delegeeritud volituste rakendamine

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>2. Artiklites 11, 13, 19, 28 ja 31 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [—]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.</p>	<p>2. Artiklites 11, 13, 19 ja 28 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [—] ja kolmeks aastaks artikli 31 kohastel juhtudel. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.</p>

Motivatsioon

Artiklis 31 antakse komisjonile volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, mida kohaldatakse kolme aasta jooksul. Artiklis 32 aga näivad komisjoni volitused kehtivat viis aastat.

Muudatusettepanek 14*Artikkel 34**Läbivaatamine ja aruandlus*

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1 ...	1 ...
2 ...	2 ...
3 ...	3 ...
	4. Aruanne põhineb ulatuslikul territoriaalse mõju hinnangul, mille komisjon viib läbi iga merepiirkonna kohta eesmärgiga hinnata meetmete keskkonna- ja sotsiaal-majanduslikku mõju.

Motivatsioon

Ulatuslik ülevaade määruse poliitiliste meetmete mõju kohta eri piirkondades on tõenditel põhineva poliitikakujundamise oluline tingimus. See võimaldab täieliku poliitikatsükli rakendamist, mis hõlmab määrust, mõjuhinnangut ja tagasisidet.

II. POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Üldised soovitused

1. on seisukohal, et ühise kalanduspoliitika edu jaoks on väga oluline töötada välja selged ja lihtsad reeglid, mida kaluritel on kerge mõista ja kohaldada. Võttes arvesse seda, kui paljusid määrusi muudetakse määruse eelnõuga, mis käsitleb kalavarude ja mereökosüsteemide kaitsmist tehniliste meetmete abil (edaspidi „ettepanek“), on kõnealune ettepanek komitee arvates tõeline samm Euroopa kalanduse tehniliste meetmete regulatiivse lihtsustamise suunas;
2. toetab ettepanekus valitud õiguslikku lähenemisviisi, mis hõlmab miinimumnõuetega raammäärust ning lisades esitatud piirkondlikke meetmeid, mida saab muuta määruse eelnõus ette nähtud lihtsustatud ja kaasava piirkondadeks jaotamise protsessi raames. See lähenemisviis võimaldab kehtestada kõigile merealadele ühised eeskirjad ning pakub piisavat paindlikkust, et kohendada tehnilisi meetmeid vastavalt piirkondlikult tekkida võivatele konkreetsetele vajadustele;
3. tunneb heameelt selle üle, et ettepanekus järgitakse proportsionaalsuse põhimõtet, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõikes 4;
4. kutsub seadusandjat üles säilitama ettepaneku lihtsa vormi selle esialgsel kujul;
5. kutsub seadusandjat üles vältima erandeid ja mööndusi, mis kahjustaksid võrdseid võimalusi, välja arvatud juhul, kui piirkonnas tekib selleks konkreetne vajadus;

Piirkondadeks jaotamine

6. märgib, et ühise kalanduspoliitika piirkondadeks jaotamine annab piirkondadele ja liikmesriikidele võimaluse kalavarude aktiivseks majandamiseks ühise kalanduspoliitika eesmärkide raames;
7. täheldab, et võimalus esitada piirkondlikul tasandil asjakohaste tehniliste meetmete määratlemiseks ühiseid soovitusi ei tohiks olla seotud mitmeaastaste kavade kehtestamisega, vaid peaks olema avatud igasugusele kalapüügile;

8. peab piirkondadeks jaotamist võimaluseks töötada piirkondlike kalavarude aktiivseks majandamiseks välja paindlik süsteem, võttes aluseks kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad vastavalt ühises kalanduspoliitikas seatud sihtidele ja eesmärkidele;
9. palub komisjonil kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõtude osas võtta arvesse kohalikke iseärasusi ning võimaldada V–X lisa muutmist lihtsustatud menetluse raames ja koostöös kohalike ning piirkondlike omavalitsustega.
10. kutsub seadusandjat üles tagama ühise kalanduspoliitika määruse, mitmeaastaste kavade ja siin käsitletava ettepaneku tekstide omavaheline sidusus;

Usaldusel põhinev lähenemisviis ja kõikide sidusrühmade kaasamine reformi

11. peab väga oluliseks, et ELi kalanduse reguleerimine tugineks usaldusel põhineval lähenemisviisil. Komitee märgib, et see on väga vajalik kalanduskogukonna edasise võõrandumise vältimiseks. Poliitikakujundajad peaksid suutma usaldada kalureid, et need reformi täies ulatuses ellu viivad, ja kalurid peaksid suutma usalda poliitikakujundajaid selles, et neid ei jäta hätta. Usaldusel põhinev lähenemisviis eeldab valdkonnaüleseid jõupingutusi. See nõuab, et sidusrühmad ei vaatleks kalandust üksnes püügivõimsuse, püügikoormuse ja kvootide aspektist, vaid pööraksid tähelepanu ka sotsiaalsetele aspektidele, väikesele keskkonnamõjule ja jätkusuutlikkusele sektori tulevikus;

12. kutsub seadusandjat lisama teatud stiimuleid, mis muudaksid eeskirjade täitmise kalurite jaoks loomuliku valikuks. Need stiimulid võiksid olla majanduslikku, sotsiaalset, halduslikku või muud laadi, mis on kooskõlas ELi õigusaktidega, ning sõltuma teatud kriteeriumide täitmisest. Stiimulid tuleks välja töötada eeskirjade järgmise ja koostöö tegemise kultuuri mõtteviisist lähtudes, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 36 lõike 2 punktis g;

13. arvestades, et kvootide jaotamine on liikmesriikide pädevuses, võiksid sätted, mis võimaldavad väikestel kalandusettevõtjatel otse kvote hallata⁽¹⁾ ja saaki majandada, pakkuda suurepäraselt võimalust heastada väikesemahulise ja rannapüügiga tegelevatele kaluritele ajalooline ebaõiglus, võimaldades neil täita suuremat rolli mere hooldamisel, tagades võrdsed tingimused suuremate kalandusettevõtjatega ning tasakaalu õiguste ja kohustuste vahel. Kui anda väikestele kalandusettevõtjatele õigus hallata teatavate kalavarude kvote rangelt kontrollitavate kindlate tähistulemuste alusel, võimaldab see neil end määratleda majandatava vara (kala) sidusrühmana ja neil on stiimul selle eest hästi hoolitseda;

14. toetab Euroopa Parlamendi üleskutset⁽²⁾ Euroopa Komisjonile ja ELi liikmesriikidele suurendada järk-järgult mittetöenduslikule kalapüügile eraldatavaid püügikvote, et sellist jätkusuutlikku püügiviisi toetada;

15. püügiõiguste seesugune detsentraliseeritud haldamise süsteem peaks põhinema järgmistel põhimõtetel:

- 1) mereressursside ja keskkonna kaitsmine on peamine tingimus;
- 2) teaduslike nõuannete ja soovitude järgimine;
- 3) rakendamise range kontroll ja pidev hindamine;
- 4) sisseprogrammeeritud paindlikkus, mis võimaldab teha hinnangute ja katsetapi järel kohandusi;
- 5) püügiõigused tuleb määrata protsendimäärana maksimaalsest jätkusuutlikust saagikusest, et ergutada kalureid tegelema aktiivselt kalavarude taastamisega;

Väikesemahulise kalapüügi olulisus Euroopa väikeste kalanduskogukondade jaoks

16. märgib, et kogu Euroopa väikeste rannikulinnade jaoks on väikesemahuline rannapüük osa ainulaadsest ökosüsteemist, mis hõlmab pärandit, kogukonna ühtekuuluvust, turismi, toitu ja külalislahkust;

⁽¹⁾ Nagu sätestatud määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 17 ja siin käsitletava ettepaneku artikli 19 lõike 4 punktis c.

⁽²⁾ 2015/2090(INI).

17. avaldab kahetsust, et ühise kalanduspoliitika käimasolevas reformis ei võeta täies ulatuses arvesse väikesemahulise rannapüügi tegelejate olulisust kohalike merehooldajatena, kellel on teadmised kohalikust ajaloolist, traditsioonidest ja elustiilist ning kes on rannikulinnade sotsiaal-majandusliku elu oluline lüli;
18. kutsub seadusandjat ja liikmesriike üles rakendama väikesemahulise kalapüügi heaks kõik praeguses ühises kalanduspoliitikas kasutamata toetusvõimalused ja ökoloogilised eelised;
19. peab siinkohal väga positiivseks, et tehnilisi meetmeid käsitlevas määruse ettepanekus ei nõuta, et väikesed kalandusettevõtjad investeeriksid uude varustusse ja uutesse võrkudesse;
20. märgib, et seoses viimaste aastakümnete ebatõhusate valitsemistavade ja ülereguleerimisega, millele järgnenud pöördelise reformiga kehtestati mitu uut eeskirja (sh tagasiheite keelustamine, lossimiskohustus, piirkondadeks jaotamine, mitmeaastased kavad, tehniliste meetmete läbivaatamine, kontrollieeskirjad ja andmekogumine), tunnevad väikesemahulise püügi tegelevad kalurid üha suuremat irdumist poliitikakujundamisest;
21. kordab oma seisukohta, et ELi kalanduspoliitika peaks olema laiema meremajanduse kasvu strateegia keskne osa, milles arvestatakse kalandussektori iseärasustega, ent ka kõigi meremajanduse sektorite kasvuga, sh meretööstus ja turism, samuti tööhõive ja keskkonnakaitsega, ning et ettevõtlus meremajanduses ulatub kaugemale meredes ja ookeanides toimuvast tegevusest ⁽³⁾ ja puudutab kõiki rannikupiirkondi.

Brüssel, 7. detsember 2016

Euroopa Regioonide Komitee
president

Markku MARKKULA

⁽³⁾ NAT-V-044.

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reform“

(2017/C 185/12)

Raportöör: Vincenzo BIANCO (IT/PES)

Catania linnapea

Viitedokumendid: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (uuesti sõnastatud)

COM(2016) 270 final

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010

COM(2016) 271 final

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteem [määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest)] tõhusaks kohaldamiseks ja ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tuvastamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europolit taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil (uuesti sõnastatud)

COM(2016) 272 final

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

COM(2016) 270 final

Artikli 3 lõiked 3 ja 5

Juurdepäas rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise menetlusele

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>3. Enne vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise kriteeriumide kohaldamist III ja IV peatüki kohaselt teeb esimene liikmesriik, kellele rahvusvahelise kaitse taotlus esitati, järgmist:</p>	<p>3. Enne vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise kriteeriumide kohaldamist III ja IV peatüki kohaselt teeb esimene liikmesriik, kellele rahvusvahelise kaitse taotlus esitati, järgmist:</p>

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>a) kontrollib, kas rahvusvahelise kaitse taotlus on direktiivi 2013/32/EL artikli 33 lõike 2 punkti b ja c kohaselt vastuvõetamatu, kui riiki, mis ei kuulu Euroopa Liitu, peetakse taotleja jaoks esimeseks varjupaigariigiks või turvaliseks kolmandaks riigiks; ja</p> <p>b) kontrollib taotlust direktiivi 2013/32/EL artikli 31 lõike 8 kohase kiirendatud menetlusega, kui kehtivad järgmised põhjused:</p> <p>i) taotleja on kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik ja oli varem alaline elanik kõnealuses riigis, mis on kantud turvalise päritoluriigina määrusega [9. septembri 2015. aasta ettepanek COM(2015) 452] kehtestatud ELi ühisesse turvaliste päritoluriikide nimekirja või</p> <p>ii) taotlejat võib mõjuvatel põhjustel pidada ohuks liikmesriigi julgeolekule või avalikule korrale või taotleja on vastavalt siseriiklikule õigusele riiklikku julgeolekut või avalikku korda puudutavatel mõjuvatel põhjustel välja saadetud.</p> <p>4. [...]</p> <p>5. Liikmesriik, kes on vaadanud läbi rahvusvahelise kaitse taotluse, sealhulgas lõikes 3 osutatud juhtudel, vastutab selle taotleja täiendavate selgituste või korduva taotluse läbivaatamise eest direktiivi 2013/32/EL artiklite 40, 41 ja 42 kohaselt olenemata sellest, kas taotleja on liikmesriikide territooriumidelt lahkunud või välja saadetud.</p>	<p>a) kontrollib, kas rahvusvahelise kaitse taotlus on direktiivi 2013/32/EL artikli 33 lõike 2 punkti b ja c kohaselt vastuvõetamatu, kui riiki, mis ei kuulu Euroopa Liitu, peetakse taotleja jaoks esimeseks varjupaigariigiks või turvaliseks kolmandaks riigiks; nimetatud sätet ei kohaldata, kui keskmine heaks kiidetud varjupaiga-taotluste arv taotleja päritoluriigi kohta ületab 33,33 % ELi tasemel; ja</p> <p>b) kontrollib taotlust direktiivi 2013/32/EL artikli 31 lõike 8 kohase kiirendatud menetlusega, kui kehtivad järgmised põhjused:</p> <p>i) taotleja on kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik ja oli varem alaline elanik kõnealuses riigis, mis on kantud turvalise päritoluriigina määrusega [9. septembri 2015. aasta ettepanek COM(2015) 452] kehtestatud ELi ühisesse turvaliste päritoluriikide nimekirja või</p> <p>ii) taotlejat võib mõjuvatel põhjustel pidada ohuks liikmesriigi julgeolekule või avalikule korrale või taotleja on vastavalt siseriiklikule õigusele riiklikku julgeolekut või avalikku korda puudutavatel mõjuvatel põhjustel välja saadetud.</p> <p>4. [...]</p> <p>5. Liikmesriik, kes on vaadanud läbi rahvusvahelise kaitse taotluse, sealhulgas lõikes 3 osutatud juhtudel, vastutab selle taotleja täiendavate selgituste või korduva taotluse läbivaatamise eest direktiivi 2013/32/EL artiklite 40, 41 ja 42 kohaselt olenemata sellest, kas taotleja on liikmesriikide territooriumidelt lahkunud või välja saadetud.</p>

Motivatsioon

On vaja õiglast tasakaalu süsteemi kiiruse ja tõhususe ning põhiõiguste kaitse vahel. Esimesele nõudele vastava vastuvõetavuse eelkontrolli kasutuselevõtmine ei tohiks seega tähendada, et kaob õigus tõhusalt kontrollida selliseid taotlusi, mille on esitanud need, kes on pärit riikidest, mille puhul kehtib märkimisväärne vastuvõtumäär. Siinkohal tuleb meenutada, et enamik alaealisi, sealhulgas saatjata alaealisi, on pärit riikidest, mille puhul taotluste vastuvõtumäär on ligikaudu 50 %.

Muudatusettepanek 2

COM(2016) 270 final

Artikli 7 lõige 1

Isiklik vestlus taotlejaga

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>1. Vastutava liikmesriigi määramise menetluse lihtsustamiseks korraldab vastutav liikmesriik taotlejaga isikliku vestluse, välja arvatud siis, kui taotleja on põgenenud või kui taotleja artikli 4 lõike 2 kohaselt esitatud teave on vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks piisav. Vestlus aitab ka õigesti aru saada teabest, mis taotlejale esitati artikli 6 kohaselt.</p>	<p>1. Vastutava liikmesriigi määramise menetluse lihtsustamiseks korraldab vastutav liikmesriik taotlejaga isikliku vestluse, välja arvatud siis, kui taotleja on ilma kehtiva ja mõjuva põhjuseta põgenenud või kui taotleja artikli 4 lõike 2 kohaselt esitatud teave on vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseks piisav. Vestlus aitab ka õigesti aru saada teabest, mis taotlejale esitati artikli 6 kohaselt.</p>

Motivatsioon

Arvestades, millised tõsised tagajärjed võivad põgenemisel komisjoni ettepanekust tulenevalt olla (intervjuu ärajätmine, taotluste kiirkorras läbivaatamine), peaks taotlejal olema võimalus seda põhjendada ja sel viisil taastada täies ulatuses oma õigused.

Muudatusettepanek 3

COM(2016) 270 final

Artikkel 7

Isiklik vestlus taotlejaga

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>Lisada pärast lõiget 5:</p> <p>6. Käesolevas artiklis osutatud vestluse käigus tuleb taotlejat teavitada sellest, et tal on õigus nõuda vastuvõtmist konkreetses liikmesriigis (ja pakkuda alternatiivina kuni kaks muud võimalikku riiki). Sellisel juhul tuleb taotlejale esitada konkreetseid küsimusi, et selgitada välja tema keeleoskus, eelnevad viibimised, kontaktid samast riigist või piirkonnast pärit seaduslikult seal asuvate kogukondadega, erialased oskused ja muud eriti olulised tegurid, mis hõlbustavad sotsiaalset integratsiooni isegi siis, kui see on ajutine.</p>

Motivatsioon

Teisese rände pärssimiseks on tõhusam teha kohe alguses kindlaks riik või riigid (kuni kolm), mida taotleja eelistab, samuti keeleoskus, kontaktid ja oskused, mis võivad hõlbustada tema integreerimist, isegi ajutist, aidates hoida sotsiaalset tasakaalu vastuvõtvast riigis.

Muudatusettepanek 4

COM(2016) 270 final

Artikli 8 lõige 2

Alaealiste suhtes kehtivad tagatised

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Iga liikmesriik tagab, et saatjata alaealise kohaloleku kohustuse korral esindab ja/või abistab saatjata alaealist käesolevas määruses sätestatud olulistest menetlustes esindaja .	Iga liikmesriik tagab, et esindaja esindab ja/või abistab saatjata alaealist käesolevas määruses sätestatud olulistest menetlustes.

Motivatsioon

Arvestades alaealiste haavatavust, peab neile alati olema tagatud abi ja esindamine – isegi siis, kui nad mingil põhjusel ei asu liikmesriigis, mis vastutab nende taotluse läbivaatamise eest.

Muudatusettepanek 5

COM(2016) 270 final

Artikkel 10

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>1. Kui taotleja on saatjata alaealine, kohaldatakse ainult käesolevas artiklis sätestatud kriteeriume lõigetes 2 kuni 5 esitatud järjestuses.</p> <p>2. Vastutav liikmesriik on see liikmesriik, kus viibib seaduslikult mõni saatjata alaealise pereliige, tingimusel et see on alaealise parimates huvides. Kui taotleja on abielus alaealine, kelle abikaasa ei viibi seaduslikult ühegi liikmesriigi territooriumil, siis on vastutav liikmesriik see liikmesriik, kus elab tema isa, ema või muu täiskasvanu, kes on tema eest vastutav selle liikmesriigi õiguse või tava alusel, või kus õde või vend seaduslikult viibib.</p> <p>3. Kui taotleja sugulane viibib seaduslikult mõnes muus liikmesriigis, ja kui individuaalse hindamise teel on kindlaks tehtud, et sugulane saab tema eest hoolitseda, viib see liikmesriik alaealise tema sugulasega kokku ning on vastutav liikmesriik, tingimusel et see on alaealise parimates huvides.</p>	<p>1. Kui taotleja on saatjata alaealine, kohaldatakse ainult käesolevas artiklis sätestatud kriteeriume lõigetes 2 kuni 5 esitatud järjestuses.</p> <p>2. Vastutav liikmesriik on see liikmesriik, kus viibib seaduslikult mõni saatjata alaealise pereliige, tingimusel et see on alaealise parimates huvides. Kui taotleja on abielus alaealine, kelle abikaasa ei viibi seaduslikult ühegi liikmesriigi territooriumil, siis on vastutav liikmesriik see liikmesriik, kus elab tema isa, ema või muu täiskasvanu, kes on tema eest vastutav selle liikmesriigi õiguse või tava alusel, või kus õde või vend seaduslikult viibib.</p> <p>3. Kui taotleja sugulane viibib seaduslikult mõnes muus liikmesriigis, ja kui individuaalse hindamise teel on kindlaks tehtud, et sugulane saab tema eest hoolitseda, viib see liikmesriik alaealise tema sugulasega kokku ning on vastutav liikmesriik, tingimusel et see on alaealise parimates huvides.</p>

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>4. Kui pereliikmed, või muud sugulased, nagu on osutatud lõigetes 2 ja 3, viibivad mitmes liikmesriigis, määratakse vastutav liikmesriik saatjata alaealise parimatest huvidest lähtudes.</p> <p>5. Pereliikme, või sugulase (nagu on osutatud lõigetes 2 ja 3) puudumise korral on vastutav liikmesriik see liikmesriik, kus saatjata alaealine esimest korda esitas oma rahvusvahelise kaitse taotluse, välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et see ei ole alaealise parimates huvides.</p> <p>6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57 vastu delegeeritud õigusakte saatjata alaealise perekonnaliikmete, või sugulaste kindlakstegemise kohta; tõendatud perekondlike sidemete olemasolu tuvastamise kriteeriumide kohta; kriteeriumide kohta, mille põhjal hinnata, kas saatjata alaealise sugulane on võimeline tema eest hoolitsema, sealhulgas juhud, kui saatjata alaealise perekonnaliikmed, õed-vennad või sugulased asuvad rohkem kui ühes liikmesriigis. Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseks antud volituste teostamisel ei ületa komisjon artikli 8 lõikega 3 ette nähtud lapse parimate huvide reguleerimisala.</p> <p>7. Komisjon kehtestab rakendusaktidega ühetaolised tingimused teabega tutvumiseks ja selle vahetamiseks liikmesriikide vahel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimeetlusega.</p>	<p>4. Kui pereliikmed, või muud sugulased, nagu on osutatud lõigetes 2 ja 3, viibivad mitmes liikmesriigis, määratakse vastutav liikmesriik saatjata alaealise parimatest huvidest lähtudes.</p> <p>5. Pereliikme, või sugulase (nagu on osutatud lõigetes 2 ja 3) puudumise korral on vastutav liikmesriik see liikmesriik, kus saatjata alaealine parasjagu viibib, välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et see ei ole alaealise parimates huvides.</p> <p>6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 57 vastu delegeeritud õigusakte saatjata alaealise perekonnaliikmete, või sugulaste kindlakstegemise kohta; tõendatud perekondlike sidemete olemasolu tuvastamise kriteeriumide kohta; kriteeriumide kohta, mille põhjal hinnata, kas saatjata alaealise sugulane on võimeline tema eest hoolitsema, sealhulgas juhud, kui saatjata alaealise perekonnaliikmed, õed-vennad või sugulased asuvad rohkem kui ühes liikmesriigis. Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseks antud volituste teostamisel ei ületa komisjon artikli 8 lõikega 3 ette nähtud lapse parimate huvide reguleerimisala.</p> <p>7. Komisjon kehtestab rakendusaktidega ühetaolised tingimused teabega tutvumiseks ja selle vahetamiseks liikmesriikide vahel. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimeetlusega.</p>

Motivatsioon

Muudatusettepanek on kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega (otsus kohtasjas C-648/11 – MA jt) ja selle eesmärk on tagada, et vastutava liikmesriigi määramise menetlus tarbetult ei pikene.

Muudatusettepanek 6

COM(2016) 270 final

Pärast artiklit 14 lisada uus artikkel

Eelistused, oskused ja asjakohased sidemed

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	<p>1. Kui artiklis 7 osutatud vestluses on taotleja märkinud oma liikmesriigieelistuse (või alternatiivina kuni kaks muud liikmesriiki) ning on tõestatavaid või usutavaid tegureid, nt keeleoskus, kontaktid samast riigist või piirkonnast pärit kogukonnaga, erilised kutseoskused ja töövõimalused või muud tegurid, mida vastavalt Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EA-SO) igal aastal esitatavatele juhistele peetakse (ka ajutisel) integreerimisel asjakohaseks, on osutatud riik vastutav rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest tingimusel, et kõnealuse riigi puhul ei ole jooksva aastal juba ületatud artiklis 35 osutatud võrdlusaluse põhjal määratud kvoodi 50 % piirmäär.</p> <p>2. Kui nimetatud piirmäär on jooksva aastal juba ületatud, vastutavad rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest järgmises järjestuses:</p> <p>a) vestluses teise eelistusena märgitud liikmesriik, tingimusel et eespool nimetatud tingimused on täidetud ja jooksva aastal ei ole ületatud eelmises lõigus osutatud piirmäär;</p> <p>b) kolmanda eelistusena märgitud liikmesriik, tingimusel et eespool nimetatud tingimused on täidetud ja jooksva aastal ei ole ületatud eelmises lõigus osutatud piirmäär;</p> <p>3. Juhul kui lõikes 1 esitatud piirmäär on ületatud ka lõikes 2 osutatud riikide puhul, määratakse taotluse menetlemise eest vastutav liikmesriik käesoleva peatüki järgnevate artiklite alusel.</p>

Motivatsioon

Kooskõlas põhiõiguste austamise ning solidaarsuse ja õiglase jaotamise põhimõttega ning selleks, et vähendada teisest rännet, tuleb vastutava liikmesriigi määramise kriteeriumide tähtsusjärjestuses pidada taotleja poolt tõestatud sidemeid ja integreerimisvõimalusi ning iga riigi vastuvõtuvõimet (kindlaks määratud artiklis 35 esitatud võrdlusaluse abil) saabumisriigist üliluslikuks. See näib olevat rohkem kooskõlas III peatükis esitatud kriteeriumide tähtsusjärjestuse loogikaga (kus eelistatakse eelkõige kriteeriume, mis on seotud taotleja omaduste ja elukäiguga järgmises järjestuses: alaealisus, perekondlikud sidemed ja mõne liikmesriigi poolt väljastatud dokumentide olemine, ka juhul, kui dokumentide kehtivusaeg on lõppenud vähem kui kaks aastat tagasi).

Solidaarsuse ja õiglase jaotamise põhimõtte aspektist on siiski asjakohane piirata selle kriteeriumi kohaldamist 50 %-ni iga riigi vastuvõtuvõimest, vältimaks, et väiksema sissevooluga perioodil koondub raskus vaid atraktiivsematele riikidele, koormates üle nende vastuvõtuvõimalused.

Vaid siis, kui eespool osutatud künnis on ületatud (ja lõikes 3 esitatud edasine kõrgem künnis on saavutatud), vastutab taotluse läbivaatamise eest riik, kuhu esmalt saabuti.

NB! Artiklis 43 osutatud EASO-poolne teavitamine on vajalik ka käesoleva muudatusettepaneku lõikes 1 esitatud juhul.

Muudatusettepanek 7

COM(2016) 270 final

Artikli 28 lõige 2

Õiguskaitsevahendid

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2. Liikmesriigid näevad pärast üleandmisotsuse teatavakstegemist ette seitsmepäevase tähtaja, mille jooksul asjaomane isik võib kasutada oma lõike 1 kohast õigust tõhusale õiguskaitsele.	2. Liikmesriigid näevad pärast üleandmisotsuse teatavakstegemist ette 15-päevase tähtaja, mille jooksul asjaomane isik võib kasutada oma lõike 1 kohast õigust tõhusale õiguskaitsele.

Motivatsioon

Tuleb austada põhimõtet, mille kohaselt antakse mõistlik tähtaeg – vähemalt 14 päeva (Dioufi kohtuasi).

Muudatusettepanek 8

COM(2016) 270 final

Artikli 34 lõige 2

Üldpõhimõte

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2. Lõiget 1 kohaldatakse, kui artikli 44 lõikes 1 osutatud automaatne süsteem näitab, et III peatüki, artikli 3 lõike 2 või 3, artikli 18 ja 19 kriteeriumide kohaselt liikmesriigi vastutusalasse kuuluvate rahvusvahelise kaitse taotluste arv on lisaks tegelikult ümberasustatud isikute arvule suurem kui 150 % kõnealuse liikmesriigi kvoodist, mis on määratud kindlaks artiklis 35 osutatud võrdlusalusega.	2. Lõiget 1 kohaldatakse, kui artikli 44 lõikes 1 osutatud automaatne süsteem näitab, et III peatüki, artikli 3 lõike 2 või 3, artikli 18 ja 19 kriteeriumide kohaselt liikmesriigi vastutusalasse kuuluvate rahvusvahelise kaitse taotluste arv on lisaks tegelikult ümberasustatud isikute arvule suurem kui 120 % kõnealuse liikmesriigi kvoodist, mis on määratud kindlaks artiklis 35 osutatud võrdlusalusega.

Motivatsioon

Automaatse ümberpaigutamise mehhanismi käivitamise künnis tuleb kehtestada sellisel tasemel, mis ületab küll liikmesriigi vastuvõtuvõimet (nagu on sätestatud artikli 34 lõikes 2), kuid muudab kõnealuse künnise kasulikuks ja kohaldatavaks.

Arvestades ka komisjoni muudatusettepanekute valguses süsteemis tervikuna suurenenud jäikust ja viimase kolme aasta statistikat, on tõenäoline, et komisjoni pakutud tase (150 % iga liikmesriigi kvoodist) ei käivita mehhanismi kunagi või alles siis, kui rändevoogudest enim puudutatud liikmesriikide vastuvõtusüsteem ja menetlusvõime üle koormatakse, mistõttu kogu süsteem aeglustub ja tekivad vältimatud sotsiaalsed pinged.

NB! Artiklis 43 osutatud EASO-poolne teavitamine peab olema kohandatud künnisele, mida on muudetud käesoleva muudatusettepanekuga.

Muudatusettepanek 9

COM(2016) 270 final

Artikkel 35

Võrdlusalus

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>1. Korrigeeriva mehhanismi jaoks määratakse võrdlus- aluse põhjal igale liikmesriigile kvoot.</p> <p>2. Lõikes 1 osutatud võrdlusalus põhineb iga liikmesriigi puhul järgmistel kriteeriumidel vastavalt Eurostati andme- tele:</p> <p>a) elanikkonna suurus (50 % osatähtsus);</p> <p>b) kogu SKP (50 % osatähtsus);</p> <p>3. Lõikes 2 osutatud kriteeriume kohaldatakse I lisas sätestatud valemi abil.</p> <p>4. Euroopa Liidu Varjupaigaamet kehtestab võrdlusaluse ja kohandab igal aastal Eurostati andmete alusel võrdlus- aluse jaoks kriteeriumide arvulisi väärtusi, samuti lõikes 2 osutatud võrdlusalust.</p>	<p>1. Korrigeeriva mehhanismi jaoks määratakse võrdlus- aluse põhjal igale liikmesriigile kvoot.</p> <p>2. Lõikes 1 osutatud võrdlusalus põhineb iga liikmesriigi puhul järgmistel kriteeriumidel vastavalt Eurostati andme- tele:</p> <p>a) liikmesriigi elanikkonna suurus (50 % osatähtsus);</p> <p>b) liikmesriigi kogu SKP (50 % osatähtsus);</p> <p>Võrdlusalust korrigeeritakse järgmise aasta kvoodi vähendamise teel 20 % võrra erinevusest SKP-l ja elanikkonna suurusel põhineva kvoodi ning viimase kolme aasta jooksul liikmesriigis registreeritud saabu- jate keskmise arvu vahel selliste riikide puhul, kus saabujate kvoot on eelneval kolmel aastal olnud keskmiselt suurem kui punktide a ja b põhjal määratud kvoot.</p> <p>3. Lõikes 2 osutatud kriteeriume kohaldatakse I lisas sätestatud valemi abil.</p> <p>4. Euroopa Liidu Varjupaigaamet kehtestab võrdlusaluse ja kohandab igal aastal Eurostati andmete alusel võrdlus- aluse jaoks kriteeriumide arvulisi väärtusi, samuti lõikes 2 osutatud võrdlusalust.</p>

Motivatsioon

Liikmesriigi praeguse tegeliku vastuvõtuvõime kindlaksmääramisel tuleb arvestada juba vastu võetud rändajate hulka ning rände tervikmõju liikmesriikide majandus- ja sotsiaalstruktuurile. Muudatusettepanek sisaldab võrdlusaluse arvutamise korrigeerivat elementi, et vähendada määruse ettepanekus esmatähtsaks peetavate solidaarsuse ja õiglase jaotamise eesmärkide kahjustamist. Muudatusettepanek järgib ka vajadust võtta vastu terviklik lähenemisviis, milles võetakse arvesse kogu varjupaiga- ja rändepoliitikat tervikuna.

NB! Ilmselgelt tuleb ka I lisas sätestatud valemit (millele osutatakse lõikes 3) kohandada vastavalt käesolevas muudatusettepanekus väljapakutud korrigeerivale elemendile.

Muudatusettepanek 10

COM(2016) 270 final

Artikli 37 lõige 3

Finantssolidaarsus

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>3. Lõikes 2 osutatud kaheteistkuulise perioodi lõpus edastab automaatne süsteem korrigeerivas jaotusmehhanismis osalemata jätnud liikmesriigile nende taotluste arvu, mille puhul ta muidu oleks olnud jaotusmehhanismiga määratud liikmesriik. Kõnealune liikmesriik maksab pärast seda solidaarsusmaksu 250 000 eurot iga taotleja kohta, kes muidu oleks määratud sellele liikmesriigile asjaomase kaheteistkuulise perioodi jooksul. Solidaarsusmaks maksakse liikmesriigile, kes on määratud vastutavaks asjaomaste taotluste läbivaatamise eest.</p>	<p>3. Lõikes 2 osutatud kaheteistkuulise perioodi lõpus edastab automaatne süsteem korrigeerivas jaotusmehhanismis osalemata jätnud liikmesriigile nende taotluste arvu, mille puhul ta muidu oleks olnud jaotusmehhanismiga määratud liikmesriik. Kõnealune liikmesriik maksab pärast seda solidaarsusmaksu 60 000 eurot iga taotleja kohta, kes muidu oleks määratud sellele liikmesriigile asjaomase kaheteistkuulise perioodi jooksul. Solidaarsusmaks maksakse liikmesriigile, kes on määratud vastutavaks asjaomaste taotluste läbivaatamise eest.</p>

Motivatsioon

Solidaarsusmaksu kehtestamine liikmesriikidele, kes keelduvad (ka ajutiselt) ümberpaigutamisest, tundub olevat vastuvõetav ja tugineb õigele põhimõttele. Kuid maksu suurus tuleb kindlaks määrata jätkusuutlikul ja õiglasel tasemel, vältides sel viisil avaliku arvamuse kahjustamist ja solidaarsuse põhimõtte enese *a priori* tagasilükkamist mitme liikmesriigi poolt. Seetõttu tuleks summa kindlaks määrata tasemel (60 000 eurot), mis vastab õiglastele parameetritele, nagu nt keskmised vastuvõtu- ja abistamise kulud, sealhulgas tervishoiukulud iga taotleja kohta aastas, mis korrutatakse neile väljastatud loa keskmise kestusega.

Muudatusettepanek 11

COM(2016) 271 final

Artikkel 2

Ülesanded

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Amet täidab järgmisi ülesandeid:	Amet täidab järgmisi ülesandeid:
a) [...]	a) [...]
b) [...]	b) [...]
c) toetab liikmesriike Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamisel;	c) toetab liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamisel;
d) abistab liikmesriike kõikide varjupaigaküsimuste eest vastutavate riiklike haldusasutuste, kohtuasutuste ja riiklike teenistuste ekspertide koolitamisel, sealhulgas ühise põhiõppekava koostamisel;	d) abistab liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kõikide varjupaigaküsimuste eest vastutavate riiklike haldusasutuste, kohtuasutuste ja riiklike teenistuste ekspertide koolitamisel, sealhulgas ühise põhiõppekava koostamisel;
e) [...]	e) [...]
f) [...]	f) [...]

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
g) annab liikmesriikidele tõhusat operatiiv- ja tehnilist abi, eriti juhul, kui riikide varjupaiga- ja vastuvõtustüsteemid on sattunud ebaproportsionaalse surve alla;	g) annab liikmesriikidele ning kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele tõhusat operatiiv- ja tehnilist abi, eriti juhul, kui riikide varjupaiga- ja vastuvõtustüsteemid on sattunud ebaproportsionaalse surve alla;
[...]	[...]

Motivatsioon

Kuna sageli osutavad abistamis- ja vastuvõtuteenuseid kas täielikult või osaliselt kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, siis peaks EASO kindlustama neile ka oma toetuse.

Muudatusettepanek 12

COM(2016) 271 final

Artikli 3 lõige 2

Heauskse koostöö ja teabevahetuse kohustus

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2. Amet teeb tihedat koostööd liikmesriikide varjupaigaasutuste, riiklike sisserrände- ja varjupaigateenistuste, muude riiklike teenistuste ning komisjoniga. Amet täidab oma ülesandeid, ilma et see mõjutaks muudele asjakohastele liidu asutustele määratud ülesannete täitmist, ning teeb tihedat koostööd kõnealuste asutuste ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga.	2. Amet teeb tihedat koostööd liikmesriikide varjupaigaasutuste, riiklike sisserrände- ja varjupaigateenistuste, muude riiklike ning kohaliku ja piirkondliku tasandi teenistuste ning komisjoniga. Amet täidab oma ülesandeid, ilma et see mõjutaks muudele asjakohastele liidu asutustele määratud ülesannete täitmist, ning teeb tihedat koostööd kõnealuste asutuste ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga.

Motivatsioon

Kuna sageli osutavad taotlejatele abistamis- ja vastuvõtuteenuseid kas täielikult või osaliselt kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, siis peaks EASO nendega ka otse koostööd tegema.

Muudatusettepanek 13

COM(2016) 272 final

Artikkel 38

Kolmandatele riikidele tagasisaatmise eesmärgil andmete edastamine

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	Lisada pärast lõiget 3: 4. Mingil juhul ei edastata ega tehta kättesaadavaks teavet kolmandatele riikidele, keda ei peeta turvaliseks kolmandaks riigiks direktiivi 2013/32/EL kohaselt. 5. Mingil juhul ei anta kolmandatele riikidele mis tahes andmeid alaealiste kohta isegi pärast seda, kui nad on jõudnud täisikka.

Motivatsioon

Kogu artikkel, mille eesmärk on tagasisaatmise lihtsustamine, näib muutvat taotlejad haavatavaks võimalike repressioonide suhtes nende naasmisel päritoluriiki, eriti kui neis riikides ei suudeta tagada piisavat andmekaitset. Andmete avaldamine kolmandatele riikidele, keda ei peeta turvaliseks, ning alaealisi puudutavate andmete avaldamine mis tahes kolmandatele riikidele peaks jääma keelatuks.

II. POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Reformipaketi eesmärgid ja üldideed

1. tervitab komisjoni otsust viia läbi üldine reform varjupaigaküsimusi käsitlevas õiguses, rõhutades seost 4. mail 2016 esitatud esimese paketi ja 13. juulil 2016 esitatud teise paketi ettepanekute vahel (varjupaigaõiguse tunnustamise kriteeriume käsitlev määrus; määrus, millega nähakse ette ühtne varjupaigamenetlus; ühtsed normid abistamise valdkonnas). Praegused erinevused liikmesriikide õigus-, menetlus- ning abistamissüsteemide vahel mõjutavad varjupaiga taotlejate valikut ning suurendavad teisest rännet, mõjutades vastutava liikmesriigi määramise süsteemi tõhusust ja suurendades EASO toetuse ning Euradoc-süsteemi kasutamise vajadust;
2. tervitab ettepanekute esimese paketi mõningaid eesmärke, nagu loata teisese rände piiramine; varjupaigataotlejate õiglasem jaotamine liikmesriikide vahel; EASO tugevdamine ja selle muutmine ametiks;
3. peab ebapiisavaks lähenemisviisi, mille komisjon valis Dublini määruse reformi ettepanekus. Selle kohaselt on süsteemi nõrkuste põhjuseks erakorraline kriis ning nendega toimetulekuks kasutatakse ühest küljest korrigeerivaid meetmeid ja teisest küljest meetmeid põhikriteeriumide tugevdamiseks (selle riigi vastutus, kuhu esimesena ELis saabutakse). Ent me oleme sattunud struktuurilisse kriisi (taotluste arv aastas on kolmekordistunud viimase kolme aasta jooksul (2013–2015), ületades 1,2 miljonit, mis on üheksa korda rohkem kui 1985. aastal) ning hädaolukordade ohjamine peab käima käsikäes stabiilse, tõhusa ja integreerituma süsteemi kasutuselevõttuga;
4. märgib, kuidas mitmes mõttes on praeguse süsteemi kohaldamine muudetud veelgi jäigemaks sunnimehhanismide kaudu (vastuvõetamatus, sellest tulenev abi andmisest keeldumine; kiirendatud menetluskord); seetõttu kutsub kaasõigusloojaid üles hoolikalt kontrollima, kas need meetmed on kooskõlas põhiõigustega, eriti kõige haavatavamate osapoolte puhul;
5. leiab, et esmase vastuvõtu võime, taotlejate taotluste õigeaegse menetlemise võime ning teisese rände vältimine on määrava tähtsusega varjupaigataotluste juhtimis- ja jaotussüsteemi stabiilsuse tagamisel;
6. soovib, et komisjoni ettepaneku positiivsete aspektide (perekonna mõiste laiendamine vendadele ja õdedele ning kooslustele, mis moodustati pärast lahkumist; liikmesriigi poolt väljastatud dokumentide tähtsus, ka aegumise korral) puhul arvestataks rohkem taotlejate elukäiku, nende erialase töö kogemust ja soove, vähendades sel viisil teisest rännet; rõhutab selles kontekstis, et alati kui võimalik tuleb soovimatu teisese rände vältimiseks eelistada positiivseid stiimuleid karistustele;
7. toetab kiirendatud ja lihtsustatud menetluste kasutuselevõtmist, rõhutades siiski, et neid tuleb kasutada süsteemi tõhususe ja kiiruse parandamiseks, kuid see ei tohiks tähendada põhiõiguste vähendamist; lisaks leiab, et vastuvõetamatuks tunnistatud või kiirkorras menetletud taotlusi tuleb võtta arvesse artiklis 36 osutatud võrdlusaluse kohaldamise arvutamisel;
8. on veendunud, et need kolm ettepanekut järgivad subsidiaarsuse põhimõtet, kuna tegelevad selgelt riikidevaheliste probleemidega, nagu solidaarsus liikmesriikide vahel, integreerituma varjupaigasüsteemi ülesehitamine ning teabevahetuse parandamine liikmesriikide vahel. Neid eesmärke ei saa liikmesriigid üksi saavutada. Lisaks on kavandatud meetmed vajalikud, et täita eesmärk kehtestada ühtsed, kogu ELis kohaldatavad eeskirjad; selles osas järgivad ettepanekud ka proportsionaalsuse põhimõtet;

Juhtpõhimõtted ning korrektiiv- ja kompenseerimismeetmed

9. peab oluliseks edasiminekuks asjaolu, et iga riigi vastuvõtuvõime (objektiivsete parameetrite põhjal) võeti kasutusele rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutuse määramise olulise tegurina, mida mainiti võimaliku valikuna juba komisjoni 6. aprilli 2016. aasta teatises COM(2016) 197; on siiski pettunud, et nimetatud kriteeriumi kasutatakse viimase võimalusena ja ainult kriisiolukordades;

10. hindab negatiivseks asjaolu, et komisjoni ettepanekus ei ole mingit tähtsust omistatud taotlejate soovidele isegi siis, kui on olemas objektiivsed tegurid (keeleoskus, töösus, eelnev viibimine), mille põhjal nad sobiksid konkreetsesse liikmesriiki;

11. soovib seetõttu muuta tasakaalu vastuvõtuvõime kriteeriumi (ühilduv taotleja eelistuste ja isikliku elukäigu arvessevõtmisega) ning esimese sisenemise riigi kriteeriumi vahel, omistades mõlemale kriteeriumile vähemalt võrdse tähtsuse ja võttes iga kord nende kohaldamise puhul arvesse artiklis 35 esitatud võrdlusalust;

12. soovib samuti, et liikmesriigi praeguse tegeliku vastuvõtuvõime kindlaksmääramise eesmärgil võetaks arvesse sellele riiki saabunud inimeste arvu, mis objektiivselt mõjutab vastuvõtu- ja haldusvõimet, lisades selle parameetri artiklis 35 esitatud võrdlusalusesse;

13. soovib tegeliku ja praeguse vastuvõtuvõime kindlaksmääramise eesmärgil samuti kehtestada tähtaja, mille möödudes lõpeb rahvusvahelise kaitse taotluse läbi vaadanud liikmesriigi pädevus vaadata läbi asjaomase taotleja täiendavaid selgitusi või korduvat taotlust vastavalt artikli 3 lõikele 5. Tähtajaks võiks määrata viis aastat, mis on praegu kehtivast tähtajast märkimisväärselt pikem;

14. kutsub liikmesriike üles töötama välja usaldusväärsed, läbipaistvad ja õiglased sisesüsteemid rändajate vastuvõtmise koorma jagamiseks kogu oma territooriumil, võttes arvesse asjakohaseid sotsiaalmajanduslikke andmeid ning varasemat rändajate vastuvõtmist eri linnades ja piirkondades ning rändajate integratsioonivajadusi ja väljavaateid. Eelkõige tuleb osutada abi neis linnades/piirkondades, mis on geograafilise asukoha tõttu erilise surve all;

15. hindab rahvusvahelise kaitse taotlejate korrigeeriva jaotusmehhanismi kasutuselevõtmist; märgib siiski, et komisjoni pakutud piirmäär mehhanismi käivitamiseks on nii kõrge, et (arvestades näiteks viimase kolme aasta andmeid) ka kriisiolukorras ei pruugita mehhanismi aktiveerida ega saada ikka mingit struktuurset kasu;

16. peab väga oluliseks, et solidaarsuse kahjustamise vältimiseks liikmesriikidel lasuva koormuse liigse suurendamise tõttu kohaldataks tõhusalt seaduslikku rännet reguleerivaid eeskirju, järgides seejuures õigusriigi põhimõtteid;

17. märgib, et nende liikmesriikide solidaarsusmaks, kes ajutiselt peatavad oma osalemise automaatses korrigeerivas mehhanismis, on erakordselt kõrge ega ole seotud objektiivsete ja õiglaste parameetritega, nagu abistamiskulud konkreetse aja jooksul; seetõttu teeb ettepaneku maksu alandada vastavalt abisaajate abistamise keskmisele kulule aastas (olemasolevate andmete kohaselt hinnanguliselt 20 000 eurot) ja seadusliku elamisloa keskmisele kestvusele (kolm kuni viis aastat);

18. märgib samuti, et komisjoni pakutud solidaarsusmaks piirdub süsteemis osalemise ajutise peatamisega, kuid midagi ei ole ette nähtud olukorras, kus jäetakse täitmata otsused ümberpaigutamise või taotlejate või abisaajate vastuvõtmise vallas, kuigi olemasolevate andmete põhjal on rakendamise protsent täiesti ebarahuldav (ligikaudu 25 %). Seetõttu soovib komitee, et EASO tugevdamise ja selle ametiks muutmise käigus omistatakse sellele järelevalve ja rikkumistest teavitamise kohustus, mh selleks, et komisjon saaks määrata karistusi; alternatiivina nõuab komitee varjupaiga-, sisserände- ja integratsioonifondi tugevdamist või uue solidaarsusfondi loomist nende liikmesriikide ning piirkondlike ja kohalike omavalitsuste toetamiseks, kes on ebasoodsas olukorras, sest üleandmisi ei toimu, ja nende toetamiseks, kes on taotlejate üleandmisel ja vastuvõtmisel tõhusamad;

19. rõhutab samuti, et kõnealuse solidaarsusmaksu vähendamine võrreldes Euroopa Komisjoni kavandatud summaga (nagu on soovitatud käesolevas arvamuses) on vajalik ka selleks, et vältida arusaamatust ja ohtu, et väheneb Euroopa kodanike usaldus Euroopa Liidu vastu;

20. kordab oma üleskutset muuta asjakohased, rändajate vastuvõtmise ja integreerimise toetamiseks mõeldud ELi fondide vahendid kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele otse kättesaadavaks, sest nende kanda on peamine vastutus asjaomastes valdkondades;

Süsteemi tugevdamise meetmed, menetlused ja tähtajad

21. soovib kõrvaldada kõige rangemad meetmed (nagu abi andmisest keeldumine, välja arvatud tervishoiuvalane abi), mis on suunatud nende isikute põhiõiguste vähendamisele, kelle taotlus on tunnistatud vastuvõetamatuks või kes reisivad taotluse läbivaatamise ajal vastutavas liikmesriigis teistesse liikmesriikidesse;

22. soovib siiski kehtestada tähtaeg – praegusest märkimisväärselt pikem (nt viis aastat 12 kuu asemel) –, pärast mida lõpeb esimese taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi pädevus;

23. kutsub üles lühendama pikaajalise elaniku staatuse saamise tähtaega rahvusvahelise kaitse saajate jaoks, eelkõige juhul, kui neil on olulisi sidemeid teiste riikidega kui riik, kus varjupaigataotlust läbi vaadatakse, mis pärsiks ka võimalikku teisest rännet;

24. arvestades seost varjupaigataotluste liikmesriigiti jagunemise ning nende kehtestatud kriteeriumide ja menetluste vahel (mis mõjutavad taotlejate valikuid, tekitades võidujooksu saabujate heidutamiseks), peab väga oluliseks, et keskpikas perspektiivis jõutaks varjupaiga küsimusi ja taotluste menetlemist käsitlevate otsuste vastastikkuse tunnustamiseni Euroopa riikide vahel ning taotluste otsese menetlemiseni ka Euroopa Liidu Varjupaigaametilt poolt (liikmesriikide asutuste kõrval);

25. soovib, et mõiste „alaealiste esindajad“ oleks normatiivtekstis tõlgendatud ja tõlgendatav kui „eestkostja“ ning et vajaduse korral seda vastavalt muudetaks või kasutataks muud terminit, mida vastavas riiklikus kontekstis tuleb mõista kui isikut või organit, kes on haldusasutustest sõltumatu ja kes nimetatakse kas õiguse alusel või kohtu poolt ainuüksi alaealise huvide kaitsmise eesmärgil;

Saatjata alaealised

26. võttes arvesse andmeid Euroopasse saabunud saatjata alaealiste kohta (2015. aastal oli neid 88 000, st 6,7 % kõigist varjupaigataotlejatest), soovib tugevdada nende abistamisstruktuure ja -tingimusi (seoses sellega on kahtlemata oluline vastuvõtutingimusi käsitleva direktiivi muutmise ettepanek, mis sisaldub 13. juulil esitatud ettepanekute teises pakendis, sest sageli peavad abi andma kohalikud omavalitsused);

27. soovib tugevdada psühholoogilist abi ja tuge saatjata alaealistele ning lihtsustada nende juurdepääsu õigusabile ning tagada, et nad sellest aru saavad; soovib toetada nende eestkostjate tegevust, parandades nende haridust ja suurendades nende sõltumatust mh EASO ja kodanikuühiskonna toetuse kaudu;

28. soovib edendada asjakohast teavet ja kultuurivahendust kohtades, kus saatjata alaealised viibivad, et vältida nende suhtes usaldamatust ja ebakindlust;

29. soovib välja selgitada üleandmise alternatiivseid võimalusi kohese väljasaatmise asemel täisealiseks saamisel (millele eelneb üldine ajutise kaitse andmine), võttes arvesse võimalikku alustatud haridusteed;

30. leiab, et põhimõtte ülimuslikkust, mille kohaselt lapsi ei tohi välja saata nende asukohast, tuleb järgida isegi siis, kui nad pärast loata teisest rännet avastatakse muus liikmesriigis kui sisenemisriik;

31. leiab, et kaitse ja abi tuleb tagada isegi siis, kui on kaheldav, kas tegemist on alaealisega, kuni on võimalik esitada edasikaebus ja sellega seotud juriidiline vaidlus lahendatakse;

Euroopa Liidu Varjupaigaamet

32. kiidab heaks Euroopa Liidu Varjupaigaametile (praegu EASO) operatiiv- ja tehnilise abi osutamise ja koolituse korraldamise ülesande ning meetmete võtmise võimaluse andmise (artikkel 16) isegi siis, kui riik ei ole seda nõudnud, ent on erakorralise surve all (artikkel 22);

33. kutsub üles parandama EASO järelevalve all Eurostatile edastatavate andmete ajakohasust, ühtlustatust ja täielikkust. Need sisaldavad mh andmeid, mis on seotud kinnipidamiste protsendiga üleandmise või tagasisaatmise eesmärgil ja nende põhjusega, ning toimunud üleandmistega seonduvaid andmeid ja statistilisi andmeid alaealiste kohta;
34. soovib investeerida rohkem liikmesriikide, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste vastuvõtu- ja integratsioonisüsteemidesse, soodustades nende kaasamist juba varjupaigamenetluste käigus ning lahenduste ja parimate tavade jagamist EASO toetusel ka kohalike omavalitsuste vahel;
35. toetab piiriülese koostöö tugevdamist teabevahetuse alal liikmesriikide, piirkondlike ning kohalike omavalitsuste vahel ning perekondlike sidemete jälgitavuse vallas;
36. soovib tugevdada esmase vastuvõtu keskusi, et tagada käesolevas määruses sätestatud üleandmiskorra kiirus ja täpsus;

Eurodac

37. toetab alaealise registreerimise vanuse langetamist (14-lt kuuele aastale), nagu on ette nähtud Eurodaci ettepanekus, kuna paljude isikute kadumisest teatatakse alles hiljem, samuti andmete jagamist Euroopa ja liikmesriikide ametitega; kuid leiab, et vastupidiselt komisjoni ettepanekule peab andmete jagamine kolmandate riikidega jääma keelatuks.

Brüssel, 8. detsember 2016

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Markku MARKKULA

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Seaduslik ränne“

(2017/C 185/13)

Raportöör: Olgierd GEBLEWICZ (PL/EPP), Lääne-Pomorze vojevoodkonna marssal**Viitedokument:** „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kolmandate riikide kodanike kõrgema tasandi kutseoskusi nõudva töö eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta“

COM(2016) 378 final

I. SOOVITUSED MUUDATUSETTEPANEKUTEKS

Muudatusettepanek 1

Artikli 2 punkt h

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>„kõrgharidust tõendav dokument“ – diplom, tunnistus või muu kvalifikatsiooni tõendav dokument, mille on väljastanud pädev asutus tõendina, et isik on edukalt läbinud keskharidusjärgse kõrgharidusprogrammi või samaväärse kolmanda taseme haridusprogrammi (sellise haridusasutuse pakutavad kursused, mida asutuse asukohariik tunnustab kõrgharidusasutusena või samaväärset kolmanda taseme haridust andva asutusena, kus on asjaomase kvalifikatsiooni omandamiseks vaja õppida vähemalt kolm aastat ja mis vastab riikliku õiguse kohaselt vähemalt ISCED 2011 või Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 6. tasemele);</p>	<p>„kõrgharidust tõendav dokument“ – diplom, tunnistus või muu kvalifikatsiooni tõendav dokument, mille on väljastanud pädev asutus tõendina, et isik on edukalt läbinud keskharidusjärgse kõrgharidusprogrammi või samaväärse kolmanda taseme haridusprogrammi (sellise haridusasutuse pakutavad kursused, mida asutuse asukohariik tunnustab kõrgharidusasutusena või samaväärset kolmanda taseme haridust andva asutusena, kus on asjaomase kvalifikatsiooni omandamiseks vaja õppida vähemalt kolm aastat ja mis vastab riikliku õiguse kohaselt vähemalt ISCED 2011 või Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 6. tasemele); isikute puhul, kellel on pagulasseisund või täiendava kaitse saaja seisund ja kes viibivad Euroopa Liidu territooriumil, viiakse juhul, kui neil puuduvad haridust tõendavad dokumendid, liikmesriikide poolt läbi asjaomased täiendavad toimingud nende oskuste ja haridustaseme kindlakstegemiseks;</p>

Motivatsioon

Tundub vajalik muuta selle mõiste definitsiooni, võttes arvesse tõsiasja, et suurel osal pagulastel ei pruugi olla võimalust oma haridustaset dokumentidega tõestada. Seetõttu tuleb direktiivis soovitatud sätetes ette näha palju paindlikum lähenemisviis kui praegu. Komitee juhib selles kontekstis tähelepanu juba olemasolevatele dokumentidele, millesse on kogutud selle valdkonna kogemused, eelkõige ettevalmistatavale dokumendile „A Skills Profile Tool Kit for Third Country Nationals“, mis pakuti välja Euroopa uue oskuste tegevuskava raames. Samuti soovitatakse Euroopa piirkondade sellealaste kogemuste ärakasutamist.

Muudatusettepanek 2

Artikli 2 punkt i

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>„kõrgema tasandi kutseoskused“ – oskused, mida kinnitab vähemalt kolmeaastane erialase töö kogemus, mis on võrreldav tasemega, mida kinnitab kõrgharidust tõendav dokument ja mis on vajalikud töölepingus või siduvas tööpakkumises nimetatud kutsealal või sektoris;</p>	<p>„kõrgema tasandi kutseoskused“ – oskused, mida kinnitab vähemalt kolmeaastane erialase töö kogemus, mis on võrreldav tasemega, mida kinnitab kõrgharidust tõendav dokument ja mis on vajalikud töölepingus või siduvas tööpakkumises nimetatud kutsealal või sektoris; isikute puhul, kellel on pagulasseisund või täiendava kaitse saaja seisund ja kes viibivad Euroopa Liidu territooriumil, viiakse juhul, kui neil puuduvad kõrgema tasandi kutseoskusi tõendavad dokumendid, liikmesriikide poolt läbi asjaomased täiendavad toimingud nende oskuste ja haridustaseme kindlakstegemiseks;</p>

Motivatsioon

Vt eelmine punkt.

Muudatusettepanek 3

Artikli 6 lõige 4

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Liikmesriigid võivad ELi sinise kaardi saamise taotluse tagasi lükata, et tagada eetiline värbamine sektorites, kus päritoluriikides valitseb kvalifitseeritud töötajate puudus.</p>	<p>Liikmesriigid võivad ELi sinise kaardi saamise taotluse tagasi lükata, et tagada eetiline värbamine sektorites, kus päritoluriikides valitseb kvalifitseeritud töötajate puudus. Tagamaks eetiliste aspektide asjakohase arvestamise värbamisprotsessis, toetuvad liikmesriigid rahvusvaheliste standarditele, näiteks Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni või seiresüsteemi IRIS koostatud standardid.</p>

Motivatsioon

Kõrge kvalifikatsiooniga töötajate värbamisel on eriti olulised eetikaga seotud küsimused. See tuleneb asjaolust, et Euroopa tööandjate nõudlus töötajate järele on sageli seotud valdkondadega, milles töötajaid on väga vähe ja mis on vajalikud ka kolmandates riikides. Selliste töötajate massiline ja kontrollimatu väljaränne võib viia päritoluriikide sotsiaal-majandusliku olukorra pikaajalise halvenemiseni ning seeläbi tegelikult suurendada rändepotentsiaali. Soovitatakse täiendada eetilist värbamist käsitlevaid sätteid praktiliste põhimõtete, mille koostamisel osaleksid muu hulgas rahvusvahelised organisatsioonid. Selles valdkonnas väärivad tähelepanu näiteks Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni algatus „A Private Public Alliance for Fair and Ethical Recruitment“ (RPA) ja seiresüsteem IRIS.

Muudatusettepanek 4

Artikli 12 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
<p>Liikmesriigid võivad riikliku õiguse või haldustava kohaselt kehtestada tööandjate tunnustamise korra, et kohaldada ELi sinise kaardi saamiseks lihtsustatud korda.</p> <p>Kui liikmesriik otsustab kehtestada tunnustamiskorra, annab ta asjaomastele tööandjatele selget ja läbipaistvat teavet muu hulgas tunnustamise tingimuste ja kriteeriumide, tunnustuse kehtivusaja ning tingimuste täitmata jätmise tagajärgede (sh tühistamise, pikendamata jätmise ja kohaldatavate karistuste) kohta.</p>	<p>Liikmesriigid võivad riikliku õiguse või haldustava kohaselt kehtestada tööandjate tunnustamise korra, et kohaldada ELi sinise kaardi saamiseks lihtsustatud korda. Nendes kriteeriumides võetakse arvesse värbamisprotsessi eetilisi aspekte (eelkõige ettevõtja varasemaid kogemusi kolmandate riikide kõrge kvalifikatsiooniga töötajate värbamisel), ettevõtjate loetelu aga koostavad piirkondliku ja kohaliku tasandi institutsioonid.</p> <p>Kui liikmesriik otsustab kehtestada tunnustamiskorra, annab ta asjaomastele tööandjatele selget ja läbipaistvat teavet muu hulgas tunnustamise tingimuste ja kriteeriumide, tunnustuse kehtivusaja ning tingimuste täitmata jätmise tagajärgede (sh tühistamise, pikendamata jätmise ja kohaldatavate karistuste) kohta.</p>

Motivatsioon

Võttes arvesse piirkondlikku/kohalikku mõõdet ja värbamise eetilisi aspekte, soovitakse lisada „tunnustatud tööandja“ staatuse andmise konkreetsed tingimused. Komitee teeb ettepaneku, et sellise lihtsustatud protseduure kasutavate ettevõtjate loetelu koostamisel osaleksid piirkondlikud ja kohalikud institutsioonid ning et selle koostamisel võetaks arvesse värbamise eetilisi aspekte.

II. POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Üldised soovitus

1. tunnustab Euroopa Liidu organite jõupingutusi kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu adekvaatse pakkumise tagamiseks ühise ELi standardi tugevdamise ning menetluse teel selliste sisserändajate juurdepääsuks ELi tööturule. Kõnealuses kontekstis on väljapakutud lahendused samm õiges suunas ja need on vähemalt osaliselt vastuseks praegu kehtiva direktiivi kohta tehtud kriitikale;
2. märgib, et kolmandate riikide kodanike seadusliku/dokumenteeritud sisserände kanalite edendamine ja loomine peaks jätkuvalt olema rändepoliitika üks prioriteete nii ELi kui ka liikmesriikide ja piirkondade tasandil; Selles mõttes on kõrge kvalifikatsiooniga sisserändajate seaduslik raamistik oluline osa arendatavast terviklikust ELi rändepoliitikast, mis põhineb inimõiguste, rahvusvaheliste kohustuste ja solidaarsuse austamise põhimõtetel;
3. on seisukohal, et ELi pikaajaline eesmärk säilitada konkurentsivõime globaalsel tasandil nõuab tervikliku strateegia loomist ja muutmist inimkapitali ning kolmandatest riikidest pärinevate finantsinvesteeringute ligimeelitamiseks. See viimane element on oluline igas majandussüsteemis, mis on huvitatud innovatsioonitaseme, tehnoloogilise arengutaseme ja konkurentsivõime tõstmisest. Eriti tähtis on see aga osa liikmesriikide demograafilises olukorras ja ELi tööturuga seotud probleemide kontekstis.
4. märgib, et Euroopa Liit seisab juba praegu silmitsi töötajate struktuurilise puudujäägiga teatavates sektorites ning et need puudujäägid suurenevad veelgi ebasoodsate demograafiliste protsesside tagajärjel. Praegu kaotab Euroopa Liit talente sellistele globaalsele haardega riikidele nagu USA, Kanada ja Austraalia;

5. leiab, et kolmandatest riikidest töötajate hankimisele suunatud meetmed ei peaks ega tohiks asendada ulatuslikke ja pikaks ajaks planeeritud investeeringuid ELi elanike haridusse ning erialasesse ettevalmistusse. Võttes arvesse, et paljud riigid, eelkõige Ida-Euroopa riigid, puutuvad kokku ajude äravoolu (oskuste väljarände) nähtusega, mis tekitab riigile/piirkonnale rahvastikukao ja intellektuaalide väljarände ohu, tuleks need investeeringud senisest rohkem suunata erialadele, mis on tunnustatud strateegiliselt olulisteks või tööjõupuuduse all kannatavateks ning nende abil tuleb välja töötada erimeetmeid isikute toetamiseks, kes soovivad saada hariduse nendel erialadel;

6. hindab kõrgelt laialdast konsultatsiooniprotsessi, mis kaasnes direktiivi praeguse versiooni väljatöötamisega, aga tunneb muret asjaolu pärast, et selles protsessis oli liiga vähe ära tehtud piirkondlikul tasandil (sh piirkondlikud ja kohalikud institutsioonid), kuigi neil institutsioonidel on kõige paremad teadmised piirkondlike ja kohalike tööturgude vajaduste kohta;

7. tuletab ka meelde, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused täidavad väga olulist rolli sisserändajatele avalike teenuste pakkumisel, samuti nende tööturule juurdepääsu ja muude integratsiooniaspektide (haridus, eluase, tervishoid jms) valdkonnas;

8. rõhutab, et piirkondliku tasandi institutsioonidel on võtmeroll tööturu vajaduste ja kaitsemenetluste kehtestamist nõudvate tingimuste (tööturukatsed) määramise valdkonnas. Lisaks sellele võiks nende institutsioonide rolliks olla positiivse õhustiku loomine väljapakutud meetmete ümber ning sinise kaardi menetluse tuntuse parandamiseks vajaliku kriitilise massi loomine;

Hinnang senistele lahendustele

9. märgib, et 2009. aastal määratletud lahendused ei ole täitnud neile pandud ootusi. Selle üheks põhjuseks on asjaolu, et alles jäeti riiklikel lahendustel põhinevate ja direktiiviga kehtestatud lahenduste paralleelse toimimise võimalus;

10. rõhutab, et senised kogemused sinise kaardi menetluse rakendamisel näitavad, et kuigi Euroopa Komisjon püüdleb rändepoliitika ja valdkondlike lahenduste üleeuroopaliseks muutmise poole, on liikmesriigid jätkuvalt huvitatud riiklike lahenduste säilitamisest ja edendamisest;

11. leiab, et 2009. aastal kasutusele võetud eeskirjadega eirati nii tööandjate kui ka rändajate vajadusi ja ootusi ning selle asemel jätkati killustunud süsteemiga ELis, mis hõlmab kokkuvõttes ebapiisavaid õigusi kvalifitseeritud töötajatele ja nende peredele, suuri kulusid tööle soovivatele kandidaatidele, tööandjatele ning liikmesriikide haldusasutustele, samuti süsteemi vähest nähtavust väljaspool ELi, mis on seega endiselt ebaatraktiivne pakkumine;

Väljapakutud lahendused – võimalikud riskid ja puudused

12. tunneb heameelt ettepanekute üle alandada sissetuleku piirmäärasid, võtta kasutusele siseliikuvust edendavad meetmed, lihtsustada pikaajalise elamisloa saamist ja võtta arvesse juba ELi territooriumil viibivaid sisserändajaid;

13. püstitab küsimuse, kas, võttes arvesse aina suurenevat konkurentsi talentide pärast, ei tasuks kaaluda nõudlusepõhise süsteemi (*supply-driven system/point based system (PBS)*) või segasüsteemi elementide kasutuselevõtmist Euroopa rändesüsteemis, võttes eeskujuks riigid, mis on teinud kõrge kvalifikatsiooniga töötajate ligimeelitamiseks tõhusamat tööd (Austraalia, Kanada);

14. rõhutab, et kõrge kvalifikatsiooniga isikute puhul mängivad otsustamisel olulist rolli sellised aspektid nagu erialase karjääri tegemise võimalused, juurdepääs varustusele, suhtluskeel ja kvalifikatsioonile vastav töö. Komitee väljendab kartust, et väljapakutud lahendustes ei ole neid küsimusi piisavalt põhjalikult arvesse võetud;

15. tunneb heameelt asjaolu üle, et sinist kaarti saab lisaks töötajatele, kes ELi territooriumile saabuvad, anda ka neile, kes juba ELi territooriumil viibivad;

16. leiab aga, et selgitamist vajab küsimus, miks peaks see võimalus olema kättesaadav ainult pagulaseks tunnustatud isikutele. Kavandatud direktiiv välistab selgelt selle võimaluse hooajatöötajate ja lähetatud töötajate jaoks, samuti isikute jaoks, kelle puhul pagulasmenetlus alles kestab. Mõistes sellise otsuse poliitilisi tagamaid, viitab komitee siiski sellele, et kvalifikatsioonile vastava töö võimaldamine ka teistele ELi territooriumil viibivatele isikutele annaks asjaomastele sisserändajatele ja tööandjatele stabiilsemad väljavaated ning seega lubaks inimkapitali paremini kasutada;

17. leiab, et kõrgel tasemel ametioskusi nõudvatele erialadele kolmandate riikide kodanike värbamisega seotud meetmed ei peaks olema suunatud ainult sisserändajate ligimeelitamisele, vaid ka nendele selliste tingimuste loomisele, mis suurendaksid võimalust, et nad ELi jäävad ja siin tõhusalt integreeruvad;

18. kutsub üles käsitlema kõrge kvalifikatsiooniga töötajate värbamise küsimust terviklikul ja rände protsessi loogikaga kooskõlas oleval viisil: alates värbamisest, läbi vastuvõtmise ja kvalifikatsiooni määratlemise kuni tõhusa integreerimiseni ja lõpuks liikumisvabaduseni ELi tööturul.

19. peab esitatud lahenduste kontekstis vajalikuks töötada välja ühtne, üldtunnustatud meetod kõrge kvalifikatsiooniga töötajate nõudluse alaste andmete kogumiseks eri kutsealadel ja eri tööturgudel. Mehhanismide loomine liikmesriikide tööturgudel esinevate lünkade senisest tõhusamaks täitmiseks nõuab selliste algatuste edasiarendamist nagu EURESe portaali, Europass ja praegu uues oskuste tegevuskavas sätestatud meetmed, mis võimaldaks viia kokku töötajaid otsivad tööandjad ja nõutava kvalifikatsiooniga potentsiaalsed töötajad; rõhutab samas Euroopa piirkondade potentsiaalset võtmerolli seda tüüpi andmete kogumise protsessis;

20. tunneb muret, kas väljapakutud lahendused võimaldavad arvestada piisaval määral noorte koolilõpetajatega, kelle sissetulekute tase ei pruugi olla piisav, et täita direktiivis määratletud kriteeriume;

21. rõhutab, et kvalifikatsiooni tunnustamise küsimus ja selle protsessi praktilised aspektid on eriti olulised isikute puhul, kes on esimest korda süsteemi potentsiaalsed kasusaajad (pagulaseks tunnustatud isikud ja täiendava kaitse saajad). Võib eeldada, et nende isikute puhul on kvalifikatsiooni dokumenteerimine erakordselt keeruline;

22. rõhutab, et rohkem tähelepanu tuleb pöörata kolmandatest riikidest pärinevate kõrge kvalifikatsiooniga töötajate värbamisega seotud eetilistele küsimustele ning et tuleb töötada välja tõhusad meetodid kvalifitseeritud tööjõu väljavoolu takistamiseks vähemarenenud ja niigi vähese inimkapitaliga riikidest;

23. teeb ettepaneku, et viidaks läbi põhjalik ja usaldusväärne analüüs kõrge kvalifikatsiooniga töötajate väljarände kohta kolmandatest riikidest ja nn ajude äravoolu võimalike tagajärgede kohta. Selle analüüsi tulemuste alusel peaksid EL ja rändajate päritoluriigid koostama ühised meetmed, mis on suunatud rände negatiivsete tagajärgede ennetamisele, kus võimalik, ning kolmele osapoolele kasu toovate lahenduste loomisele (päritoluriikidele, sihtriikidele ja rändajatele endile kasulik ränne);

24. leiab, et iga rände protsess on keerukas ja mitmetasandiline nähtus, milles mängivad olulist rolli nii sihtriigid kui ka rändajate päritoluriigid; kutsub üles eelpool osutatud eetiliste küsimuste kontekstis elavdama dialoogi ja tugevdama koostööd ELi institutsioonide ning rändajate päritoluriikide ja transiidiriikide institutsioonide vahel, sh piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Lähtudes rahvusvahelise avaliku õiguse vahenditest, tuleks selles koostöös ära kasutada juba olemasolevaid platvorme, nagu ARLEM, CORLEAP, Ukraina rakkerühm, ühised nõuandekomiteed ja töörihmad; korduvrände mehhanismide toetamise valdkonnas tasuks kasutada Euroopa Koostöövõrgu kogemusi;

25. on seisukohal, et ettepanek on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega, kuna selle eesmärki – püsida rahvusvahelises konkurentsivõimelise kõrgelt kvalifitseeritud töötajate pärast – ei ole võimalik piisavalt teostada, kui liikmesriigid tegutsevad üksinda ja selle ulatust arvestades on seda parem saavutada ELi tasandil. Kavandatud meetmed ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik selleks, et parandada ELi võimet meelitada ligi ja hoida tööl kolmandatest riikidest pärit kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid ning parandada nende liikuvust ja ringlust töökohtade vahel eri liikmesriikides. Meetmed jätavad liikmesriikidele teatud paindlikkuse kohandada süsteemi oma riigi olukorrast lähtuvalt. Seega on ettepanek kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega;

Piirkondade roll

26. rõhutab, et rände sotsiaal-majanduslikud tagajärjed, nagu selle mõju tööturu toimimisele, ühiskondlikule ja kultuurivaldkonnale, on kõige tugevamalt tuntavad piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Euroopa konkurentsivõimet võib üldisel tasandil käsitleda abstraktse mõistena, oluline on aga tagada Euroopa linnade ja piirkondade konkurentsivõime ja tugev innovatsioonivõime, alustades tööst, mida teevad igal päeval mittetulundusliku ja kolmanda sektori osalejad.

27. leiab, et piirkondliku mõõtme kaasamine väljapakutud lahenduste arutelusse juhib tähelepanu mitmesugustele paradoksidesse. Üheks nendest on asjaolu, et kvalifitseeritud sisserändajaid võivad ligi tõmmata rohkem arenenud piirkonnad, aga samas võivad nad olla kõige vajalikumad piirkondades, mis ei suuda pakkuda nii atraktiivseid töö- ja elamistingimusi;

28. tunneb heameelt, et säilitatud on ettevaatusmenetlused, mida saab rakendada juhul, kui olukord kõnealuse riigi tööturul halveneb.

29. rõhutab, et kohalikul ja piirkondlikul tasandil on eriti oluline küsimus, mida komisjoni ettepanekus käsitletakse vähe: kuidas suurendada integratsioonimeetmete tõhusust ja kasutada ära selles valdkonnas olemasolevaid häid tavasid;

30. teeb ettepaneku tunnustada kohalike ja piirkondlike tasandite partnerite rolli eri tasanditel, sh järgmistes valdkondades: eksperimentaalsete lihtsustatud süsteemide (*fast-track*) loomise partnerlused piirkondade, riikide ja erasektori vahel; heade tavade tõhus vahetamine, eelkõige kvalifikatsioonide tunnustamise, struktuursete ebakõlade vähendamise ja tõhusa integratsiooni valdkonnas; selliste rakenduste kasutuselevõtmine, mis võimaldavad kohandada formaalsed kvalifikatsioonid võimalikult hästi kohalike ja piirkondlike tööturgude vajadustega.

31. toonitab vajadust seada teabevahetuseks ettevõtjatega sisse otsesem suhe, kaasates neid selliste algatuste väljatöötamise, mille eesmärk on tööturule integreerimine.

Brüssel, 8. detsember 2016

Euroopa Regioonide Komitee
president

Markku MARKKULA

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET